



Reaalsuse jäätmed

Näitusel "Reaalsuse jäätmed" muudavad inseneri ideed mahakantud seadmed orginaalseteks valgustiteks. Lk 8

Võiste sadam saab korda

Võiste kalasadam saab ehitustööde käigus uue slipi, mida mööda saavad kalurid oma paadid hõlpsalt talvekorterisse tirida. Lk 2 ja 3



Kasupered ja Eesti

Eestis on otsus kasupereks hakata justkui heategevus, kus kasuavannem peab kõige lapsega seonduga üksi toime tulema. Lk 5

NR 219

KOLMAPÄEV, 12. NOVEMBER 2014

www.parnupostimees.ee

Katuseremondiga tuli välja põnev leid

HAHNI KOOLIL UUS KATUS. Pööningult leiti saja-aastased lastejalatsid

Anu Villmann

Ehitajad leidsid Pärnu Herbert Hahni kooli katust remontides pööningult kaks väikest ajaloovärtusega nahkjalatsit.

Paariaastase lapse jalga sobivad saapake ja pastel paistavad küll ühte mõõtu, kuid ei moodusta paari – kumbki jalavari on täiesti isesugune.

Herbert Hahni seltsi üks eestvedajaid Kristiina Vunk toimetab Kooli 11 mansardkorrukselt töömeestele näppu jäänud jalatsid uurimiseks Pärnu muuseumi teaduritele.

Muuseumis arvati, et pastel ja saabas võivad pärineda 19. sajandi lõpust või 20. sajandi algusest.

Meenutus möödunud aegadest

Katust remontinud osatöötajad Telve ja Laar ehitustööde juht Andres Laar rääkis, et nahkjalatid sattusid ehitajate kätte pööningu kergejõustikuhalli poolses servas.

"Nad olid siin räästakastis kinninaelutatud laudade all," meenutas Laar.

Kui mehed pastla ja saapa leidsid, olid need vettinud.

Kuidas ja miks nad kunagi kinnisesse räästakasti sattusid, võib vaid oletada.

Vunk ütles, et 1880ndate teises pooles ehitatud ja 1890. aastal valmis saanud hoone teisel korrusel olid algselt üürikorterid. Arvata on, et mõne korteris elanud lapse või laste jagu räästa-

kastist päevavalgele tulnud jalatsid ongi.

Hoone omanik ise elas ilmselt esimesel korrusel, kus asusid ka tema tööruumid – kontor või äri.

Pööningul tsaari- ja esimese vabariigi ajal tavaliselt ei elatud, seda ruumi kasutati panipaigana või näiteks pesu kuivatamiseks. Hiljem jagati pööning paari vaheseinaga väiksemateks kamorkadeks.

Kolikambrina tarvitas täiskõrguses pööningut ka Kooli 11 eelmine asukas Pärnu loodusemaja, mis pidas aastaid võitlust lekkiva katusega.

Loodusemaja ära kolimise järel läks hoone Hahni kooli valdusse.

Võitlus läbisadava katusega jätkus veel kaks aastat, kuni tänava suvel alanud katuseremondini, mis kujunes samuti omamoodi lahinguks.

Remont lõppes hästi

Kui ehitajad pööningul esimesed tüki katuseplekki eemaldasid, jahmatas Kooli 11 majapealne neid arvatust tükk maad hullema pildiga.

Ilmnes, et ärkliakende ümbruses ei olnud tahket puitu enam ollagi ning kõik sarikaotsad ja

osa kandvaid talasid olid läbinisti mädad.

"Täielik häving," andis siis pööningul avanevale oma hinnangu ehitustööde juht Andres Laar.

Olukord osutus kardetust halvemaks ja oli selge, et töö venib planeeritust pikemaks. Ehitaja ei lasknud end sest heidutada ja lõpetas remondi.

"Ma olen tulemusega rahul. Nägime õige asja eest vaeva,"

sõnas Laar uhkusega nüüd, kus katuseremondile on joon alla tõmmatud.

Ühes tuttuue kiiskava valtspleki, tohterdatud palkide ja talade, värske väljehituste ja ennistatud ärkliakendega sai koolimaja uued korstnad.

Katuse renoveerimisele kulus 50 000 eurot. Sellest summast 31 950 eurot tuli ettevõttele arendamise sihtasutuselt. Pär-

nu linn toetas remonti 7640 euroga.

Oma öla pani ehitustöödele alla ka üks eraannetaja.

Kindla metallmütsi all tugivate talade toetudes näeb Kooli 11 pööning nüüd välja nii kena ja korras, et oleks patt jätta avar ruum kasutseta.

Vunk meenutas muigamisi, et ehitajad pakkusid üksteise võidu, mida kõike võiks mansardkorrusele kavandada.

Erakoolile endalegi meeldiks terves majas tegutseda, kuid pööningu kasutuselevõtuks on vaja heast tahtest ja pidavast katusest enamast.

Praegu selts nii kaugeid plaane ei tee ja mõtleb pigem fassaadilaudise korrastamisele.



Täiskasvanu peopessa mahtuvad väike poolsaabas ja pastel tulid välja Hahni koolimaja pööningult kinninaelutatud räästakastist. Jalatsid on Pärnu muuseumi teadurite hinnangul vähemalt sada aastat vanad.



Kooli II uhke ärkliakendega metallmüts kiiskab kaugele.



Koolimaja katust renoveerinud OÜ Telve ja Laari ehitusjuht Andres Laar näitab pööningupõrandal kohta, mis oli sademeveest sedavõrd läbi mädanenud, et ehitajatel vajusid jalad põrandast läbi. Nüüd on kõik pehkinud kohad korda tehtud. Urmas Luik

FRANKE
Kõik MRG 610 köögivalamud ja TICO segistid **-39%**
E-R 8.00-17.00 Raba 21, Pärnu kampaania.dahl.ee

SAFRAN
looduslik viimistlusmaterjal
NÜÜD KA PÄRNUS
Akadeemia 9
Tutvumishinnad detsembrini -15%
Alates novembrist **TASUTA KOOLITUSED**
Info: parnu@safuran.ee
Tel +372 5334 1729

Pärnu otsib aasta naist ja meest

Pärnu linnavalitsus ootab ettepanekuid tunnustuste Pärnu aasta naine 2014 ja Pärnu aasta mees 2014 välja andmiseks.

Tunnustuse eesmärgiks on väärtustada naisi ja mehi, kes on käesoleva aasta jooksul Pärnu linna arengule ja heaolule aktiivselt ning oluliselt kaasa aidanud.

Kandidaate tiitlitele Pärnu aasta naine ja Pärnu aasta mees võivad esitada kõik soovijad.

Ettepanekud koos põhjendustega palume esitada hiljemalt 28. novembril 2014 Pärnu linnavalitsusele. (PP)

Venemaa: sõjas ei jääks Eestist midagi järele

Venemaa presidendi Vladimir Putini eriesindaja Sergei Markovi väitel ei jääks suure sõja puhkemisel Eestist ja Lätist suurt midagi järele, kirjutas Rootsi ajaleht Aftonbladet teisipäeval.

Markov ütles seda esmaspäeva õhtul Moskvast Rootsi televisiooni korrespondentide Elin Jönssoni ja Anton Koppsoviga kohtudes.

Markovit intervjuueeriti seoses hiljutiste allveelaevaotsingutega Stockholmi saarestikus.

"Rootsil ei ole karta vaja. Küll aga on põhjust karta Lätit ja Eestit," ütles Markov. (BNS)

Homme toimub Paides Eesti spordi kongress, mille põhiteemaks kujunevad Eesti spordi- poliitika põhialused aastani 2030. EOK president Neinar Seli toonitas, et tegu on esimese korraga viimase 23 aasta jooksul, mil spordirahvas ise oma prioriteetides kokku lepib.



PÄRNU AASTA TEO KANDIDAADID 2014

Pärnu linnavalitsuse ja Pärnu Postimehe toimetuse koostöös valime taas Pärnu aasta sündmust. Hääletamine kestab 7. detsembrini. Aasta teo kandidaadid on tähestikulises järjekorras.

1. Apollo kino ja Pärnu Keskuse moe- ja meelelahutuskeskuse avamine
2. Gori seltsi loomine, näituse ja karikatuurivõistluse korraldamine
3. Harmet OÜ tehase avamine
4. Jannseni kai vabastamine saepurust ja muust puistekaubast
5. Koolieelikute laulu- ja tantsupidu „Nurrikud Pärnu jõe ääres“
6. Kunstmuruga jalgpalliväljaku renoveerimine
7. Linnuvaatlustornide rajamine rannaniidule
8. Lootsi torni renoveerimine
9. Läbi aegade suurima kaitsevõõra toimumine Pärnus
10. Mecanova OÜ tehase avamine
11. Päevalillepeenra rajamine Pärnu lasteaedade laste poolt
12. Pärnu jõe vasakkalda tervisespordi- ehk Jaansonu raja valmimine
13. Pärnu kitarri festivali korraldamine
14. Pärnu mudaravila renoveerimine ja Hedoni spaahotelli avamine
15. Pärnu Munamäe uue skate-pargi valmimine
16. Raeküla kooli algklasside maja valmimine
17. Restoranide ala Gurmaania avamine Pärnu Kaubamajakas
18. Kultuuri maja Rüütli 23 tegevus (Fringe festival jm üritused)
19. Sütevaka humanitaargümnaasiumi juurdeehituse valmimine
20. Video- ja valgusetenduse korraldamine Vallikäärus

Vastaja nimi:

Aadress:

Telefon:

Ettepanekud palume saata või tuua 7. detsembriks Pärnu Postimehe toimetusse aadressil Rüütli 14, 80010 Pärnu (II korrus). Hääletada saab ka Pärnu Postimehe veebilehel.

Koera-aastal sündinud kogunesid taas

Selma Pilli, kes 20 aastat tagasi kutsus kokku koera-aastal sündinud Pärnu inimesed, on kokkusaamisi tänini elus hoidnud ja läinud laupäeval kohtuti taas Pärnu avahoolduskeskuses.

“Esimese kokkusaamise kutsusin kokku puht huvist, tahtsin teada, kas koera-aastal sündinud inimestel on midagi ühist. Täitsime isegi ankeedi, kuhu panime kirja oma hobid, mured ja soovid,” avab Pilli omapärase seltskonna kokkusaamise tagamaid.

Nii nagu esimesel kokkutelelekul tegi nüüdki muusikat Hendino Sepp, seekord koos Ilmar Toomperega. Pilli märgib, et Sepp on kooskäiva seltskonna vanim koera-aastal sündinud.

Peale meelelahutuse võetakse kavva midagi harivat, seekord tutvustas kokkutulnutele Pärnu eakate avahoolduskeskuse tegevust selle juhataja Heli Kallasmaa.

Järgmine kokkusaamine kitseaasta algul on Pilli sõnade kohaselt juba kokku lepitud. (PP)

Oksjon kukkus läbi

Pärnu linnavalitsuse korraldatud enampakkumisele, kus üritati müüa viit kinnistut ühtekokku 1,6 miljoni eurose alghinnaga, ei esitatud ühtegi pakumist.

Suurim müügil olnud objekt

oli varemgi enampakkumisele pandud Rüütli 40 kinnistu, mida üritati müüa 990 000 euroga.

Esmaspäeval istungil otsustas linnavalitsus teha korralduse uute enampakkumiste väljakuulutamiseks. (BNS)

Päästjad kustutasid tahmapõlengut

Eile hommikul teatati päästjatele tahmapõlengust korstnas Saugas Tallinna maanteel. Päästjad kustutasid põlengu.

Päästeamet tuletas sellega seoses meelde, et tahmapõlengud on täielikult välditavad, kui

hoida oma küttesüsteemid puhtana. Eramuomanik peab kutsealase korstnapühkija kutsuma kord viie aasta jooksul ja muul ajal puhastama ise küttesüsteeme nii sageli, et tahmapõlenguid ei tekiks. (PP)

Võiste kalurid saavad korralliku

Silvia Paluoja

Tahkuranna valla ain-sas alevikus, üle poole tuhande elanikuga Võistes on lõpetamisel tööd sadamas, misjärel kalurid saavad oma paadid uut slippi pidi veest välja talvekortesse tirida.

Betoonist kaldtee ehk slipp on vaid üks rajatise ligemale poole miljoni euro suurusest investeeringust, mis on eemaldanud Võiste sadama näolt murekortsud. Lagunenud puitkai asemele on ehitatud betoonkai, rajatud kala vastuvõtu ja säilitamise hoone, valmimas on kalurite olmeruumid ja püüniste kuurid.

Slippi ja betoonkaid renoveerib peatöövõtjana Eston Ehitus, töö tellija on MTÜ Võiste Sadamaarendus, mis koos Võiste Sadamaühingu MTÜga veab piirkonna arendamisel ühist vankrit.

Üks seitsmest

Võiste sadam on MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu üks seitsmest logistikakeskusest. Ülejäänud kuus on Kihnu, Lao, Liu, Lindi, Jaagupi ja Vana-Sauga sadam Pärnus. Nende kavakindla arendamise eesmärk on parandada kala esmakäitlemis- ja töötlemistingimusi ning luua loomuse otseturustamisvõimalused, et värske kala jõuaks toidulauale kvaliteetsena.

Kaasomandis sadamast sõidab Liivi lahele saaki püüdma pea 30 kohalikku kutselist kalurit, nende hulgas isa kõrvalt ameti selgeks saanud kalur, MTÜ Võiste Sadamaarenduse juhataja liige ja Tahkuranna vallavolikogu esimees Argo Mengel.

“Tava on selline, et kes siin sadamas tegutseb, pärandab ameti pojale. Mina sain kutsumuse oma isalt, tema jälle oma isalt, meie brigaadis on kõigiga nii, ikka on keegi, kes jätkab,” räägib Mengel, kuidas püsib rannakalurite järjepidevus.

Kohaliku vallavõimu esindaja ja kalanduskogu liikmena muretseb Mengel selle pärast, et Võistest edasi piki rannikut Läti poole on mitu sadamat, aga kutselisi kalureid ei jätku. “Kui rahvast ei ole, pole võimalik sadamaid korda teha, neid veneaegseid asju ei jõua ükski mees ise oma rahaga remontida,” nendib ta.



“Raud ja betoon vette, raua ostmine ja betooni valamine – need on kõige kallimad tööd sadama rekonstrueerimisel,” ütles MTÜ Võiste Sadamaarenduse juhataja liige Argo Mengel.

Euroopa kalandusfondi kalanduspiirkondade säästva arengu meetmest projektipõhiselt saadud rahanumbri on mitmekohalised, näiteks betoonkai ja slipi renoveerimiseks määratud toetus oli üle 100 000 euro, kui sellele lisandub omaosalus, mille kalurid peavad ise kokku saama.

Pank pead panti ei taha, tagatisena läheb mängu osanike kinnisvara.

“Raud ja betoon vette, raua ostmine ja betooni valamine – need on kõige kallimad tööd,” teeb Mengel kulude lühikokkuvõtte.

Taotlusvoorude kaupa

Eelmine kai ja slipp olid ehitatud Kommunismi Lipu kolhoosi ajal.

Suure ja võimsa kalurikolhoosi Pärnu Kalur ajal tehti korda muul, et laine ei loobiks paate vastu rannakive tükikideks ja liikuva liivad ei lükkaks sadamasaadust täis. Mengeli sõnade kohaselt pole sellist vägevat muuli nagu Võistes mujal lahekaldal vastu panna.

Jaauaritorm 2005 rüüstas sadama, virutas osa puitkaist kaldale. Püüniste paati panemine ja väljavõtmine, lossimine ja muudki tööd said häiritud, kuni kaks sügist tagasi sai valmis tugev betoonkai.

“Taotlusvoorude kaupa oleme tegutsenud, esimesena taotlesime

seadmeid, kalapumpa – see on kaluritele väga oluline, võtab vähem vett ja pumpab kiiremini kui vana seade. Nüüd on meil ka kalahoiuruum koos jahutusseadmega. Võiste on piirkonnas arvestatav räimesadam, meil on viis brigadi, kes tegelevad räimepüügi- ga,” seletab Mengel ja näitab uhkusega moodsat kalapumpa ja kalahoiuruumi.

Euroopa kalandusfondist eraldati toetus kalurite kasutuses olevate hoonete remondiks ja sisustamiseks.

Valmimas on püüniste hoone, mille katuse all on kalurite töötuba, kus nad saavad püüniseid valmistada või parandada ning neid hoivale panna. Samas on kontor ja korralik keha kergendamise koht, et häda ei ajaks mehi kõrkjatesse.

Vanast majast pole suurt midagi järel, vaid meenutused neil, kes siin merega silmitsi seisnud. Hoonel on vahetatud ukseid ja aknad, pandud uued põrandad, sisse toodud vee- ja kanalisatsioonitorud. Kaluritel on korralik riietumis- ja toiduvalmistamise koht, kus soojas üksteist oodata ja juttu puhuda.

“Sadama osa, arvan, saab valmis sel kuul,” kostab Mengel ja viitab kaldakindlustusena valatud betoonseinale ning laiale slipile selle kõrval. Töötunkedes mehed askeldavad seal uduvihmasel päeval, sest aeg on hilissügisel.



“Vanasti oli seal metallist punnsein, mis oli savipinnasesse rammitud, aga Vene ajal kõveralt pandud ja vesi uuristas kallast. Loodan, et minu eluaja ja kindlasti rohkemgi peab see nüüd vastu,” arvab Mengel ja suunab pilgu slipile, mis laia betooniteena veest kaldale ulatub.

Slippi hakati valamise augustis. Enne pumpati lahesopp tühjaks ja kindlustati vee tagasivool savika pinnasevõlliga, mille taga on paadid, kuni novembri keskel võib vee sealt kai alla lahti päästa.

“Vanasti oli meil looduslik slipp nagu savihunnik, mida mööda vedasime paate üles-alla, teist võimalust meil ei olnud. Nüüd saame korraliku kaldtee, et paate ja kaatreid välja vedada või vette lasta,” rõõmub sadama silmanähtav edenemine nii Mengelit kui teisigi Võiste kaudu merele minejaid.

Roostes ja väsinud telfri tööpäevad on sadamakail lõppemas, sest sadamaarendajate plaani järgi paigaldatakse kaile sammaskonsoolkraana, mis hakkab paate vette ja veest välja tõstma. Hoolid merelkäijad panevad oma veesõidukid talvekortesse ja kraanaga on neid hea tõsta otse alusele, millega kuival maal edasi sõita.

Riigil pole kombeks kinnisvara kinkida

Asso Puidet

Pärnu sotsiaalkomisjoni aseesimehe Priit Suti idee taotleda riigilt sotsiaalmajadeks endine sõjaväekomissariaat Aia tänaval ja merenduskeskus Suur-Jõe tänaval sai tagasilöögi, kui Riigi Kinnisvara AS teatas, et tasuta nad riigi vara käest ei anna.

“RKAS äriühinguna saab müüa ettevõttele kuuluvat vara üksnes turuhinnaga, tasuta seda kellelegi loovutada ei saa,” ütles Riigi Kinnisvara ASi kommunikatsioonijuht Madis Idnurm.

On ju Riigi Kinnisvara AS äriühing, mis tegutseb vastavalt põhikirjale, äriseadustikule ja teistele õigusaktidele. Riik annab RKASile vara üle mitterahalise sissemaksena, saades vastu akt-



Aia 28, kus ENSV päevil asus sõjakomissariaat. Urmas Luik

siaid. Vastavalt riigi antud suunistele tuleb RKASile üle antud riigile mittevajalik vara müüa.

Äriühinguna peab RKAS arvestama, et vara tasuta võõrandamisega kaasnevad tulumak-

mine ehk kinkimine toob kaasa kulud. Teisisõnu kannab ettevõtte bilansis oleva vara tasuta võõrandamisega kaasneda tulumak-

suseadusest tulenevad maksukohustused, mistõttu ei ole vara tasuta võõrandamine kooskõlas äriühingule antud suunistega ega ole majanduslikult tulus.

Ent nagu Sutt märkis – kui ei küsi, ei saa kindlasti. Ka eitav vastus on vastus, mistõttu peaks linnavalitsus siiski tegema taotluse, et nimetatud hooned endale saada. “Olen veendunud, et neid hooned tuleb taotleda lastega peredele sotsiaalelupindade loomiseks,” jääb Sutt endale kindlaks, et need oleksid hooned, kuhu saaks majutada näiteks lastega pered Liiva tänava sotsiaalmajast. “Meie ei saa endale lubada laste kooselamist tugevate sotsiaalsete probleemidega isikutega, sest lapsed õpivad keskkonnast, kus nad elavad,” sõnas ta.

kalasadama



Puitkai asemel on betoonsein ja lai betoonist kaldtee ehk slipp. Kaldal paistab Metste kinnistule jääv talumaja.

Urmas Luik



Võiste kalasadama vahetus naabruses näitab Metste põlistalu peremees Ott Lääne koduühes salvkaevu, milles vesi on tugevalt alanenud.

Ants Liigus

Talukaevu veeta jäämine ei seostu töödega sadamas

Kaluri tänavas vahetult sadama piirkonda jääva Metste talu perenaine Virve Lääne on nõrindnud, et ehitamine käib otse nende akende all ja tagatipuks jää sügav salvkaev poolteist kuud tagasi veeta. See tähendab, et majas ei saa pesumasinat tööle panna, WC-s vett tõmata, koristada. Joogivett tuleb tuua poest või teiste alveielanike juurest, muuks tarbeks kasutavad nad vihmavett.

Metste talu perenaine väitis, keegi pole nende muret kuulda võtnud ja ükski ametnik ei teadvat, et sadamas nii mastaapne ehitus käib. Talukoht on rajatud tsaariajal, 1879. aastal ja seepärast väidab Virve Lääne, et neile kuulub muul ja kaks laurit. Ta on veendumusel, et rikutud on mitut seadust ja nende õigusi ning käib ametkondlik ringkäendus vaat et kuni Brüsselini välja.

Tahkuranna vallavanem Karel Tõlp ütles, et Lääne ei ole oma veeprobleemiga vallamaja pöördunud. Veemure saaks lahenduse, sest vald on rajanud veevõrgu sadamasse kui nende kinnistu piirile juba kolm-neli aastat tagasi ja kinnistuomanik saab sellega ühineda. Tõsiasi on, et kinnistu piirist tuleks tal vesi majja tuua oma kulu ja kirjadega.

“Neid on kutsutud nii MTÜ Võiste Sadamaarenduse kui ka MTÜ Võiste Sadamaühingu koosolekutele, see arendus ei ole ju ühe-kahe mehe soolo,” nentis vallavanem. “Lääne on ju ise perega sadamas kaasomanikud päris suure osaga ja sadamat arendades tõuseb ka nende kinnisvara väärtus, kuigi nad ise ei ole olnud nõus oma osa panustama.”

Tahkuranna vald on Võiste sadama kinnistu üheprotsendiline osanik, valda esindab volikogu esimees Argo Mengel.

“Mina elan teisel pool sadamat, vanemad on ammu siin elanud ja tean, et paljudel mereäärsetel majadel on probleem – merevesi tungib kaevu –, aga sadamatöödega Lääne kaevu tühjenemist seostada ei saa, see on võimatu,” väidab Mengel.

Eesti geoloogiakeskuse hüdroloogiaosakonna nõunik Rein Perens arvab, et kaevu kuivaksjäämise põhjus ei ole sadama ehitustööd, vaid erakordselt madal üldine põhjaveetase.

“Nagu mõni päev tagasi televiisoriski näidati, kipub isegi Kaali järv ära kuivama, riikliku põhjaveeseire vaatluskaevude veetase näitab miinimumi,” vastas Perens kui oma ala tunustatud asjatundja.

► KOMMENTAAR

Rahvuskala räime paradiis

Meie tegevuspiirkonda võib nimetada rahvuskala räime paradiisiks või nagu Pärnu maakonna mereplaneeringus on kirjas: Pärnu laht on kalade ja kalanduse häll. Pärnumaa kalanduspiirkond on kõige kalarikkam rannakalanduse piirkond Eestis. Siin püütakse ligikaudu 80 protsenti kogu aastast rannapüügi mahust.

Seetõttu nägime oma strateegia koostamise ajal ette arendada piirkonnas välja seitse kalalogistikakeskust, kus on tagatud kvaliteetse toorme lossimine. Mitme logistikakeskuse arendus on pooleli, sest eelmisel programmiperioodil ei jõutud piiratud ressursside tõttu arendustegevustega lõpuni. Ilmselt seadsime oma eesmärgid kõrgele ja vaja on edasi tegutseda, et logistikakeskuste idee lõpuni ellu viia. See seisneb selles, et tõsta oluliselt toorme kvaliteeti ja tagada tarbijale kõrgekvaliteediline toode.

Mis puutub Võiste sadama arendamisse, siis näeme seda Liivi lahe kalanduspiirkonnas ühe olulise logistikakeskuse, kus kvaliteetset tooret lossitakse ja hiljem esmatöödeldaksegi.

Võiste sadamas tegutsevad aktiivsed rannakalurid, kes on koonduvad kodanikeühendustesse, millega kõik soovijad on saanud ühineda. Eelkõige on sadama arendamine oluline Eesti üleriigilise planeeringu seisukohalt, kus nähakse ette rannikualal korralike sadamate väljaarendamine. Mis muud, kui jõudu ja jaksu ideede ja tegevuste elluviimisel.

Esta Tamm



MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu tegevjuht

► ILM

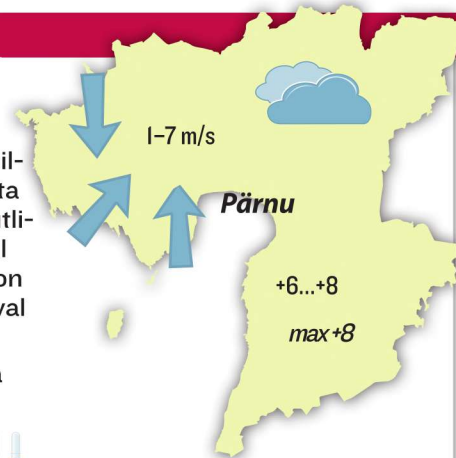
Täna päeval on pilves olulise sajuta ilm. Puhub muutliku suunaga tuul 1–7 m/s. Öösel on sooja 3–6, päeval 6–8 kraadi.

Kõige soojem ja kõige külmem:

1999 +11,0

1921 –13,1

Homme päeval tuleb pilves ilm, kohati sajab vähest vihma. Puhub idatuul 5–11 m/s. Öösel on sooja 1–6, päeval 4–7 kraadi.



KOLME PÄEVA PROGNOOS

Neljapäev	+4...+7
Reede	+2...+6
Laupäev	+2...+6

☀ Päike tõuseb täna 8.02, loojub 16.09.

REHVIABI 24 h
 Rehvid firmadelt Vredestein, Hankook, Michelin, GoodYear, Dunlop, Nexen, GT Radial, Bridgestone, Firestone
 Rehvide hoiustamine
 rehviabi24@hotmail.ee
 Parmu 6, Pärnu. Tel 565 8326

Pärnu Linnavolikogu istung toimub neljapäeval, 20. novembril 2014 kell 12.00 volikogu istungite saalis (Nikolai 3, Pärnu)

Päevakorda kinnitamiseks esitatakse alljärgnevad õigusaktide eelnõud:

1. Pärnu Linnavolikogu aukirja andmise kord
2. Volikogu planeeringukomisjoni koosseisu muutmine
3. Volikogu majanduskomisjoni koosseisu muutmine
4. Volikogu haridus- ja kultuurikomisjoni koosseisu muutmine
5. Volikogu sotsiaalkomisjoni koosseisu muutmine
6. Pärnu linna 2014. aasta teine lisaelarve (II lugemine)
7. Pärnu linna 2015. aasta eelarve (I lugemine)
8. Pärnu Linnavolikogu 18.10.2012 määruse nr 26 „Pärnu linna arengudokumentide menetlemise kord“ muutmine
9. Pärnu Linnavolikogu 21.11.2013 otsuse nr 108 „Volikogu esindajate nimetamine üldhariduskoolide hoolekogudesse“ muutmine
10. Loa andmine varaliste kohustuste võtmiseks (laste varjupaik, päevakeskus)
11. Linnavara tasuta kasutusse andmine otsustuskorras (Roheline 1b)
12. Supeluse tn 22 ja 24 kinnistute detailplaneeringu kehtestamine
13. Supeluse tn 22 kinnistu osas
14. Suur-Jõe tn 50 kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine
15. Jaani tn 22a kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine
16. Vana-Rääma tn 9 kinnistu detailplaneeringu vastuvõtmine
16. Kohanimede määramine (Tulepaagi tee, Võrgusilma tänav)

Krista Nõmm
 volikogu esimees

www.parnu.ee

Pärnu Linnavolikogu

SIMPLY CLEVER

Soovid teada oma kasutatud auto väärtust*? Meie aitame. Tasuta!

Pakkumise sobivusel müü oma auto meile ning sõida uuega koju.

Møller Auto Pärnu Välja 3, Pärnu 80010 Tel 447 6100



* Kehtib ka liisingu autodele

ŠKODA



Varjupaik hakkab loomade toetuseks poodi pidama

Andris Tammela

Üle Eesti viit kodutute loomade varjupaika koondav Varjupaikade MTÜ loodab avada novembris Pärnus taaskasutuspoet, et toetada nii varjupaiga tegevust.

Varjupaikade MTÜ turundusjuht Mari Hagi lubas, et pood saab olema hubane ja stiilne vintage-stiilise koht.

„Peale taaskasutatava kauba hakatakse poes müüma Varjupaikade MTÜ logotooteid, mida praegu on võimalik osta ka e-poest. Samuti tuleb müüki käsitööd,“ rääkis Hagi. „Nii ootame kõigilt käsitöid müüki ja inimesed võivad oma kappi jäänud riided meile tuua. Samuti on lubanud meid aidata Soome organisatsioon Rekku Rescue. Enamik kaubast on inimestele mõeldud, mõni varjupaiga toode, näiteks söögikausid, koerarihmad jms, on mõeldud loomadele.“

Hagi teatel tuleb esimene pood Pärnusse mitmel põhjusel. „Esiteks on Pärnus taaskasutus moes, teiseks on meil selles linnas tublisid vabatahtlikke, kelle abil süsteem toimima hakkab, ja vähetähtis ei ole ka see, et Pärnu linnavalitsus on meie tegevusse vägagi toetatavalt suhtunud,“ selgitas Hagi. „Poodi ei tule ühtki palgalist kohta ja seda peavad vabatahtlikud.“

Hagi märkis, et kuigi linnavalitsusega on leping veel sõlmimata, on Varjupaikade MTÜ-l sobivad ruumid kaupluseks välja valitud.

„Pärnu kunstnikud Piret „Pusa“ Bergmann ja Rait Pärk lubasid meid aidata sise- ja väliskujundusega,“ kinnitas Hagi. „Stiilse ja esteetiliselt nauditava tulemuse võib saavutada ka õhinapõhiselt. Käisime ruume vaatamas ja Bergmannil oli juba väga kiivte ideid.“

Poest tulevat sisetulekut vabab varjupaik loomade eest hoolitsemisel, põhiliselt veterinaarkulude katteks.

„Riik toetab meid looma pidamisel 14 päeva, edasine on meie endi probleem,“ selgitas Hagi. „Samuti on loomade ravimid inimeste omadega võrreldes kallimad, sest puudub haigekassa toetus.“

Hagi teatel vajab iga tänavalt tulnud loom elementaarseid asju, nagu parasiiditõrje, vaktsiin, tihipeale on tarvis antibiootilisi ravimeid.

Hagi sai idee kaupluse avamiseks, kui külastas tänavu suvel Londonis asuvat Battersea varjupaika. „Seal on varjupaikadel ülal ehitatud korralik toetav sotsiaalsed ettevõtete süsteem, mis andis mulle palju mõtteid,“ avas ta.

Hagi teada arutab Pärnu linnavalitsus eeloleval teisipäeval, 18. novembril oma istungil, kas ja mis tingimustel Varjupaikade MTÜ soovitud ruumid saab.

Varjupaikade mittetulundusühing loodi 2007. aasta alguses. Varjupaikade MTÜsse on koondunud viis kodutute loomade varjupaika üle Eesti: Pärnus, Viljandis, Virumaal, Võrus ja Valgas.

Algas üle-eestiline kampaania „Ava silmad!“

Annika Poldre

Eile algas lähisuhete, seksuaalse ja naistevastase vägivalda kampaania „Ava silmad!“, mille eestvedaja on kirjanik Sass Henno.

Kampaaniasse, mille sihtrühm on eelkõige noored mehed, on kaasatud avaliku elu tegelased, nagu kirjanik Mihkel Raud, filmimees Ilmar Raag, maadleja Heiki Nabi, näitlejad vennad Piusid, räppar Genka.

Kampaania algatava Sass Henno sõnusi on ettevõtmise mõeldud eelkõige noortele seetõttu, et neil tekivad suhete loomise alguses käitumismustrid. Viimasena nimetatuid aga mõjutab massikultuur, mis võib luua suhetest vale ettekujutuse.

„Iga inimene on loomult vaba,“ rääkis Henno kampaaniat tutvustades. Loomulikult suhted tä-

hendavad vastastikust hellust ja teineteisemõistmist, mitte jäägitult ühele kuulumist, tõi kirjanik näite väärast stereotüübist.

Naistevastane vägivald on meeste probleem ja mehed peavad selle vastu välja astuma, kinnitas Henno, kelle soov on kampaaniaga panna mehi tunnistama seda vägivalda ühiskonna probleemina.

Eesti ja vene keelele tehtava kampaania sõnum peaks noorteni jõudma Youtube'i, teleklippide ja muu sotsiaalmeedia kaudu. Kaasa loövad noored, kes lähevad koolidesse sellel teemal kõnelema. Kampaaniaga on seotud 24 tundi ööpäevas avatud tugitelefoni 1492. Sellel numbril helistades saab professionaalidelt nõu, kuidas käituda vägivalda korral. Kampaaniat rahastab Euroopa Liit, toetavad justiits- ja sotsiaalministeerium ning poliitsei- ja piirivalveamet.



Uus autosild parandaks Ülejõe elanike liikumisvõimalusi ja vähendaks Keslinna silla liikluskoormust.

Ants Liigus

Toomas Kivimägi arvates pole sillakoridoriga kiiret

Teet Roosaar

Vaatamata Pärnu abilinnapea Romek Kosenkranise lubadusele sillavaidlus sügisel volikogu ette tuua, ei juhtu seda niipea, linnaapea Toomas Kivimägi arvates pole otsustamisega kiiret ja volikogu varasem otsus soodsamaks kaubelda.

Üheksa aastat on volikogu eri koosseisud vaieldud uue autosilla ehitamiseks vajaliku Raba-Aia silla planeeringu üle. Tartus on samal ajal valmimas juba seitsmes sild, millest 85 protsenti tasutakse Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondist.

„Praegu pole terendamas raha silla ehitamiseks sellest rahastamisperioodist,“ ütles Kivimägi. „Kui raha oleks tulemas, oleks ma tõstnud käe volikogu 2007. aasta otsuse poolt, millest 13 miljonit krooni välja võetakse. Nüüd peaks aga 2007. aasta otsuse linna jaoks paremaks saama.“

Volikogu esimene kokkulepe

Linnapea jutu mõistmiseks tuleb ajas tagasi minna 1999. aastasse, mil linnavalitsus endise REV-i territooriumi ehk Lai 10 hoonestusõiguse kuni 2050. aasta 2. märtsini 3,76 miljonit krooni eest REVile müüs. REV müüs hoonestusõiguse edasi ettevõtte juhtiv- töötajatest moodustatud Rumer Arendusele, hiljem omandas Rumer Arenduse Port Arturi tütarfirma.

2005. aastal alustas linnavalitsus uue autosilla planeerimist Raba ja Aia tänavade pikendusele. Kuna selle kesklinna poolne ots läbib Lai 10 kinnistut, tuli hoonestusõiguse omanikega maa ka-

sutamises kokku leppida.

2007. aastal nõustus volikogu Lai 10 kaheks jagamisega. Sillakoridoriks vajaliku väiksema osa (4135 ruutmeetrit) eest kohustus linn maksma 13 miljonit krooni, suurema osa (29 937 ruutmeetrit) hoonestusõigusest omandisse andma ja hoonestama selle Itaalia arhitektide võidutöö kohaselt. Itaallased planeerisid Lai 10 territooriumile 70 000 ruutmeetri suuruse 17korruselise vabaaja- ja kaubanduskeskuse.

Mart Viisitamme juhitud linnavalitsus ei maksnud Rumer Arendusele midagi ega kehtestanud detailplaneeringut. 2007. aasta alguses oli lisaeelarvesse sillakoridori ostmiseks isegi raha planeeritud, ent kui IRL võimulidus Reformierakonna vastu vahetati, võeti raha eelarvest välja.

Linnavalitsuse teine kokkulepe

Kivimägi linnapeaks saades 2009. aastal kaaluti uuesti kesklinna silla asukohti ja leiti, et parim on siiski Raba-Aia. Pika kauplemise tulemusena oli Port Artur lõpuks nõus 13 miljonit kroonist loobuma, ent tahtis endiselt suuremat kinnistut omandisse. 2013. aasta suvel küsis linnavalitsus seliseks kokkuleppeks volikogult luba, ent nähes, et osa rahvaesindajaid on vastu, võitis eelnõu tagasi.

Pärast seda on planeering taas seisnud. Selle aasta Augusti- unetuse festivali kogus toimetuse 228 allkirja üleskutsele, et pärast üheksa aastat kestnud vaidlusi võiks otsustada. Me ei öelnud, kuhu sild ehitada ja kui palju kellele-

gi sillakoridori jaoks tuleks maksta, vaid juhtisime tähelepanu sellele, et pikalt vaidlema jäädes võib sild ehitamata jääda.

Linnavalitsuse seisukoht on endiselt, et parim silla asukoht on Raba-Aia, ent Kivimägi ja rahanduse abilinnapea Meelis Kukki ei välista ka Raba-Pargi sillakoridori. Seesama „ei välista“ on Port

Arturile mõeldud ähvardusena juba aastaid poliitikute suust kõlanud, ent erinevalt Raba-Aia variandist pole seda planeerima hakatud. Kui Aia variandi jaoks on vaja Lai 10 kinnistust sillakoridori omandada, siis Pargi tänavale läbi- murdeks tuleb Riigi Kinnisvara ASilt politseimaja kinnistu osta.

Linnavalitsuse meelemuutus

Esmaspäeval ütles Kivimägi, et volikogu 2007. aasta otsus peab saama linna jaoks paremaks ja Port Arturile antava pea kolme hektari suuruse maatüki eest tahab linn mingit raha saada. Tema esialgse hinnangu kohaselt võiks see olla miljon kuni poolteist miljonit eurot.

„Pole põhjust eeldada, et makstakse turuhinda, sest nad on varem hoonestusõiguse eest maksanud,“ rääkis Kivimägi. „Neil on 36 aastat hoonestusõigust ja volikogu 2007. aasta otsus. Kuid praegu on tekkinud patiseis, kus 29 000 ruutmeetri peale ei teki midagi. Investori pole huvi, linnal pole võimalust.“

Linnapea leidis, et paremad investeerimistingimused võiksid Port Arturi kinnistu eest tasuma panna. „Väga jämedalt 1–1,5 miljonit. Vaatamata sellele, et ma ei näe silla ehitamiseks raha tulemas. Aga kinkida ära 29 000 ruutmeetrit ja saada vastu silla- koridori on minu arvates ebavõrdne,“ kõneles ta.

Kivimägi täpsustas, et kui silla ehitamiseks raha terendaks, oleks olukord teine ja linn võiks hoonestusõigusega koormatud suurema kinnistu niisama omandisse anda.

„Aga praegu saaks 4000 ruutmeetrit sillakoridori kohas, kus kümne aasta pärast oleks võib-olla sild,“ lausus linnapea.

Kivimägi sõnas, et hiljemalt jaanuari lõpuks peaks olema selge, millist hinda linnavalitsus Port Arturil küsib. Kas läbirääkimised õnnestub lõpule viia enne riigikogu valimisi, mil ta parlamentis võib minna, ei osanud linnapea öelda. „Kui kokkulepet ei sünni, on kaks varianti: kas minna volikogusse 2007. aasta otsust tühistama, mis lõpeb tõenäoliselt kohtuvaidlusega, või minna Raba-Pargi peale,“ ütles ta.

Küsimusele, kuidas hind leitakse, vastas Kivimägi: „Ju me vaatame samalaadseid tehinguid, Meelis Kukki on midagi rekendandud Kaubamajaka põhjal. Eksperthinnangut on raske saada.“

Võrrelge kaht sillakoridori

Tõepoolest on raske hinnata maa väärtust, mida keegi teine peale Rumer Arenduse 36 aasta jooksul kasutada ei saa. Ühe 2012. aasta eksperthinnangu järgi oleks see 10 000 eurot. ...

„Las spetsialistid hindavad mõlemad kinnistud ära, lakke vaadata pole mõtet,“ ütles Kaido Kruusojaga, üks Port Arturi omanikest. „Küsi riigilt, kui palju politseimaja kinnistu maksab, ja võrrelge, kas tasub osta see või 4000 ruutmeetrit meilt. Riik ei anna midagi ilma rahata, miks eraettevõtja peaks andma?“

Kruusojaga sõnas, et erinevalt riigist on Pärnu linn võrdlemisi ebakindel läbirääkimiste partner, kes oma soove pidevalt muudab. „Jõeäärne maatükk ei ole vaba, kolmas isik ei saa seal 36 aastat midagi teha. Selle turuväärtus on tema jaoks nullilähedane ja nüüd sõltub asi lihtsalt sellest, kas olemas nõus midagi teist korda ostma. 1,5 miljoni eest küll ei ole,“ ütles Kruusojaga.

Tänasest lehest saab lugeda Riigi Kinnisvara ASi (RKAS) kommunikatsioonijuhi Madis Idnurme kinnitust, et RKAS müüb vara üksnes turuhinnaga ja tasuta seda kellelegi loovutada ei saa. Viie aasta jooksul, mil Kivimägi linnavalitsus Port Arturiga on kaubelnud, pole kordagi avalikult tutvustatud võrdlusvariant: Raba-Aia sillakoridori maksab niipalju, Raba-Pargi niipalju.

Kivimägi juht, et praegu pole linnal raha silla ehitamiseks ja seetõttu on aega küllalt, võib olla lihtsalt taktika Port Arturi survestamiseks. Tartu sai Ihaste silla jaoks ühtekuuluvusfondist raha seetõttu, et kõik planeeringud ja projektid olid õigel ajal tehtud.

Estonia müügirahast silla ehitamine ja linna laenukoormuse 60 protsendini tõstmine on poliitilised valikud. Nii nagu on poliitiline valik Rannastaadioni valdava linna raha eest ehitamine ja selleks laenamine.

NOVEMBRIS
PRILLIKLAASID
kuni **-50%!**

Pakkumine kehtib raamide ja klaaside koosostul.

PRILLID KÄTTE SAMAL PÄEVAL!

Tallinna Optika – kindel valik
opti.ee
Tallinna Optika

PÄRNUS
Hommiku 13
tel 443 1369

www.opti.ee • parnu@opti.ee

Kasupered on Eestimaa uhkus

Annika Poldre

Eesti kasuperede seisu selgitab MTÜ Igale Lapsele Pere esimees Jane Snaith.

Inglismaa kasuperede valdkond on muljetavaldav. Mida võiks tuua võrdluseks Eesti kohta?

Suurbritannias on laste perekonda hooldamisele paigutamise praktika palju pikem kui meie praegune iseseisvus. Seega oleme meie ajas, kus peame kaotama nii materiaalses kui psühholoogilises mõttes nõukogude aja taaka.

Oluline oli Ühendkuningriigi poliitiline otsus omal ajal, mille tõttu said toimuda suured muudatused asendushoolduses. Riiklik prioriteet nii arusaamistes kui seadustega peab toetama, tagama ja arendama esiti laste perekonnas kasvamist, siis saame edasi rääkida süsteemi sisulistest muutustest, tehnilisest ja korralduslikust poolest.

Eestis puuduvad kindlad reeglid ja riiklikud standardid, mille alusel lastele perekonnas kvaliteetset asendushooldust pakkuja. Jah, last saab lastekodu asemel perekonda hooldusele paigutada ja lapse parimat arengut silmas pidades püüavad paljud lastekaitsetöötajad seda teha. Aga toetav tugivõrgustik selle ümber puudub.

Eestis on otsus kasupereks hakata nagu heategevuslik samm, kus perekond või kasuvanem peab kõige lapsega seonduvaga üksi hakkama saama ilma selle eest töötasu saamata. Harva on nende kõrval toetav ja pädev lastekaitse, kes kõiki lapsega kaasnevaid küsimusi lahendada aitab.

Loodetavasti uus, sel aastal aluse saav asendushoolduse riiklik kontseptsioon siiski arvestab kõige sellega ja aset leiavad poliitikamuudatused.

On teil statistikat selle kohta, kui palju on Eestis lapsi kasuperedes asendushooldusel ja kui palju on lapsi asenduskodudes, endise nimega lastekodudes?

2013. aasta lõpu seisuga oli meil 172 perekonnas 226 last hooldusel, asenduskodudes kasvavas 1071 last. See statistika ei ole enam adekvaatne, sest on veel perekonnas eestkostel olevad lapsed, kelle seast paljud peaksid tegelikult olema perekonnas hooldamisel lepingu alusel, sest nad ei ole kasuperega bioloogiliselt seotud.

Kogu selle juriidilise seaduse peaks samuti uus asendushoold-

duse kontseptsioon lahendama. Vähemalt loodame seda ja töötame selle heaks.

On teil sama statistikat Pärnumaa kohta?

Ei ole, sest meie ühingu tegutses ainult vabatahtlikul alusel ja saame rääkida ainult ühingu liikmeskonnast. Perekonnas hooldajate (kasuperede) andmed omavalitsuste kaupa ei ole avalikud, teame ainult neid, kes ise soovivad osaleda meie tegevustes ja võrgustikus.

Teie MTÜ aitab leida vanemliku hoolduseta lastele perekondi ja korraldab tugirühmadele koolitusi. Kindlasti on neid tegevusi veel.

Meie visioon on, et iga laps, kes seda vajab, peaks saama turvalise asendushoolduse perekonnas, mitte asutuse hoolduses. Usume, et meil on võimalik praegusest palju rohkem lapsi paigutada perekondadesse hooldamiseks, olgu lühemaks või pikemaks ajaks.

Koondame kasuperesid, oleme alustanud ja soovime algatada veelgi piirkondlikke tugirühmi kasuperedele. Seal nad kohtuvad regulaarselt, kasuvanematel on võimalus osa saada teemakoolitustest. Omavahelises suhtluses saab ammutada jõudu, kogemusi ja julgustust peres kasvavate laste hooldamisel ning abistamisel.

Suur osa meie jõupingutustest ongi viia tugirühmade kaudu toetus ja tugivõrgustik kohalike peredeni. Teeme paar korda aastas mõne ühisürituse, nagu näiteks suvepäevad või nagu jaanuaris oli meil talveüritus Estonia teatris.

Samuti soovime leida ja välja anda järjest rohkem temaatilist kirjandust. Olemegi välja andmas eestikeelset tõlget raamatust "Kiindumushäirega laps. Praktiline teraapia juhend".

Meie nn peakontor

tegeleb pidevalt meie valdkonna huvikaitsega: meediakajastuste ja otsustajate mõjutamisega, et vajalikud muudatused ühiskonnas toimuda saaksid.

Kuidas toimub kasupereks saamine, kui oma soovist on teatatud linna või maakonna sotsiaalameeti lastekaitse spetsialistile?

Sageli ei saagi midagi. Ühtset andmebaasi abivajavatest lastest ja valmisolekuga peredest ei ole. Kui omavalitsusel, mille poole pere või üksikisik pöördub, lapsi asendushooldusele paigutada pole vaja, jääbki see soov õhku rippuma, sest teiste omavalitsuste poole pole lastekaitsetöötajal enamasti aega ega tahtmist pöörduda. Nende töömaht on kohapealgi suur.

Seetõttu näeme natukenegi kasu üle-eestilisest ühingust, kuhu saame peresid koondada, neid jõudumööda ette valmistada ja nõustada.

Lastekaitsejate pöördumise peale võiks nii lihtsamini abi vajavale lapsele sobiva pere leida.

Millist abi kasupered vajaksid?

Et riiklik rahaline toetus ongi ainus, mis kasuperetele on nähtud, on puudu lapse vajadustele vastavatest teraapilistest teenustest, mille eest pere ei peaks tasuma. Sageli ei ole teenused kättesaadavad.

Samuti vajavad kasuvanemad emotsionaalset ja psühholoogilist tuge. Vanemliku hooleta jäänud, tihti kiindumushäirega lapse käitumises ja eneseväljenduses ilmneb sageli kogu tema kasvamise ja arenemise protsessis selliseid asju, millega tavaliine kasuvanem ei oska midagi peale hakata, kui ta nendega silmitsi seisab. Ja siis hakkavad hea tahte varjus tasahilju kogunema probleemid, millega kasuvanem üksi toime tulla ei oska.

Esialgul on raske tunnistada, et ma ei saa enam hakkama – ise ju tegin selle otsuse.

Milles näete meil kasuperedega seonduvaid probleeme?

Eks need probleemid ongi eespool kirjeldatuga seotud: perekonnas hooldamise teenuse standardite puudumine, lapse vajadusi ja perekonda ei hinnata, lapse ja pere kokkusobitamine puudub, ei ole ühist andmebaasi ja kasuvanemale tagatud tugisüsteemi.

See ei ole öeldud mitte virisemisena, vaid väljakutsena – tööd on veel palju. Olen öelnud tublidele kasuvanematele, et neil on eesõigus olla need, kes rajavad teed ja oma kogemusega aitavad uut süsteemi üles ehitada.

Meie kasupered on anonüümsed Eestimaa ühikud. Meid on nii vähe siin Eestis, et iga laps on suur väärtus. Ja mitte niisama laps, vaid perekond, kes kasvatab üles toimetulevaid kodanikke, on Eestimaa suurim väärtus.

Igale Lapsele Pere MTÜga liituma või meie toetajaliikmeks (infoväljaga liituma) on oodatud kõik, kes soovivad sel teemal kaasa rääkida, saada infot meie tegemistest ja arengutest ning kelle mõtetest on läbi käinud, et ka nemad võiksid ühel päeval perekonda pakkuda vanemlikust hooletusest ilma jäänud lapsele.



Pilt Pärnu lasteküla laste joonistuste näituselt Raeküla Vanakooli keskus.

Urmas Luik

Pikk samm on astuda Inglismaa kannul

Annika Poldre

MTÜ Igale Lapsele Pere aitab leida asenduperet lastele, kes seda vajavad. MTÜ Pärnu osakonna eestvedaja Elen Kinnep, ühingu esimees Jane Snaith ja veel kaks juhatuse liiget käisid õppereisil Inglismaal, et tutvuda sealse kasuperedega tegeleva organisatsiooni Core Assets pikaaegsete kogemustega.

Elen Kinnep rääkis, et vanemliku hoolduseta jäänud laste kasuperedesse paigutamise juured ulatuvad Inglismaal 1940. aastatesse.

1980ndatel hakkas valitsus aktiivselt edendama perekonnas hooldamist. Lastekodus kasvamisega kaasnesid paljud probleemid, nagu vägivald, ahistamine ja isegi pedofiilia. Valitsus mõistis, et perekondades on lastel turvalisem, ja selleks, et vanemliku hooleta lastest hästi toimetulevad inimesed kasvatada, on vaja nad paigutada perekondadesse.

Professionaalne kasuperedega tegelev organisatsioon Core Assets alustas tegevust 1990ndatel ja lähtub oma töös põhimõtetest, et iga laps väärib lapsepõlve, perekonnamoju ja kusagile kuulumise tunnet.

Inglismaal on nii

Kui Inglismaal paigutatakse laps perekonda, ei jää see pere üksik, vaid temaga teevad koostööd terapeudid ja teised spetsialistid. Kasuvanemaid koolitatakse pidevalt, sest kasulapse kasvatamine on terapeutiline töö, mis vajab enesetäiendamist ja koolitamist mitmes valdkonnas.

Töö pere ja lapsega toimub järjepidevalt ning kõik lapsega kokku puutuvad inimesed arutavad probleeme koos. Iga kuu kohtuvad kasupered tugirühmades. Eraldi tugirühmad on puuetega kasulaste hooldajatel ja raskustes lastega peredel (nt enesevigastamise kalduvusega lapsed). Väga suurt rõhu pannakse ennetustegevusele. Sageli on võimalik bioloogilisi vanemaid nii palju abistada, et last ei ole vaja tema sünniperekonnast eraldada.

Inglased ei pea probleemiks mitte niivõrd lapse käitumist, kui võrd tema vanemate oskusi ja kasvatusviisi. Inglismaa kogemus näitab, et 75 protsendil juhtudest, kus perele on osutatud tuge, on lapsed saanud jääda oma vanemate juurde.

Inglismaal on tavapärase lastekodus elavate laste paigutamise peredesse hooldamisele. Kasuvanemate puhul eeldatakse, et üks vanem on kodune või töötab väikese koormusega, et oleks võimalik kasulapsega tegeleda. Kasupereks olemine on töö ja seda tasustatakse sel määral, et kasulapse vajadused on kaetud ja kasuvanem saab lubada endale mittetöötamist. Kasuperedele makstakse kaks korda aastas puhkuseraha, võimaldatakse kolm-neli nädalat tasuta

puhkust ja selleks ajaks vajadusel lapsele asenduperet.

Kui kasulapsega lisanduvad erikulud (pidevad sõidud arsti juurde, ravimid, abivahendid terviseprobleemide tõttu vms), need kompenseeritakse.

Peale kasuvanemate ja kasulaste tegeldakse kasuvanemate bioloogiliste lastega, kes vajavad samuti tuge uue olukorraga toimetulemiseks.

Kasuperedele pakutakse igaüksit supervisiooni, iganädalast telefonikontakti pere sotsiaaltöötajaga, igal ajal võimalust telefoni teel nõu küsida, koolitusi, koosviibimisi, ajurünnakuid jm.

Eestis on teisiti

Kahe lapse ema ja kahe lapse kasuema Meeli Luige ütleb, et kindlasti vajaks kasuvanemate tugisüsteemi. "Oleme ise pidanud pusi, uurima ja vastuseid otsima," räägib ta, lisades, et laps võib ise otsustada, millal soovib oma bioloogilise emaga kohtuda.

Juriidikaga olid Luiged silmitsi ühe kasulapse vanema poolleioleva kohtuasja tõttu. "Tekkis küsimus, keda kaitstakse, kas last või ema," ütleb Luige, kes saavutas lapsele õiguse, et laps võib ise otsustada, millal soovib oma bioloogilise emaga kohtuda.

Kasuperedel puudub tugisüsteem ja ainuke tugi on kasuvanemate ühendus. "Vahetame infot, jagame kogemusi ja see on väga hea," sõnab Luige.

Luiged on kasulapsi kasvatanud pea kümme aastat. Meeli Luige arvab, et kasulast perre võttes peaks kasuvanematel olema õigus teada võimalikult palju lapse tervise kohta. Nemat sellist infot ei saanud ja ta kahtleb, kas see kord nüüdki muutunud on. Luige kogemuse põhjal selgub lapse tervisehädad alles siis, kui ta on juba perre vastu võetud.

Seadusega on ette nähtud kasuvanemate kasulapsele 191 eurot kuus lapse hooldamise toetust, millele lisandub lastetoetus 19 eurot kuus. Kui väikelapse või algkooliõpilase jaoks võib sellest teha suuremat kasu, kes pärast põhikooli edasi õpib, võivad kuld olla üsna suured. „Edasi-tagasi sõit, ühiselamus elamine, oma toidukott, riided ja õppevahendid,“ loetleb Luige ametikoolis õppija kulusid.

Lastekodus kasvavale üle kolmeaastasele tervele lapsele maksab riik pearaha 758 eurot kuus. Väikelastel ja puuetega lastel on see summa 1173 eurot. Teenus on riiklikult finantseeritav maavalitsuste kaudu.

Selles võib peituda üks põhjus, miks omavalitsused ei taha lastekodulapsi peredesse anda, vaid püüavad neid lastekodus hoida – laste pearahast kogunemise asutuse eelarve. Sellise arvamusel on välja öelnud nii mõnigi inimene, kes on soovitud lastekodulapsile kasuvanemaks hakata. Teisalt võib erinev toetusaraha olla põhjus, miks meil on vähe kasulapsi peredes.



Jane Snaith juhhib mittetulundusühingut Igale Lapsele Pere.

Urmas Luik

Toiduliit tõstab eestimaist aujärjele

Urmas Hännile

Eesti toiduliit algatas kampaania „Soeta eestimaist, toeta eestimaist!“, millega kutsub üles tarbima novembris võimaluse piires üksnes eestimaist toitu.

Alustatu kaugem eesmärk on tõsta selle osakaal toidukorvis kuni 80 protsendini.

„Toidusektor seisab juba mitmendat kuud silmitsi väljakutsetega, mille on tekitanud keeruline välispoliitiline olukord,“ tõdes toiduliidu juhataja Sirje Potisepp. „Hulk ettevõtteid on leidnud Venemaa asemele uusi perspektiivseid turge, aga oluline on siiski see, et kohalik tarbija tunnetaks, kuidas tema ostuotsused mõjutavad Eesti põllumeeste ja toidutootjate käekäiku.“

Nende otsuste mõju on aga märkimisväärne.

„TNS Emori viimaste uuringute kohaselt eelistab üle 80 protsendi tarbijatest importkaubale kodumaist toidutoodangut,“ nentis toiduliidu juht. „Samal ajal jääb Eesti toidu osakaal kauplustes saadaval olevates tooterühmades ja ostukäibes pigem 60 protsendi piirimaile.“

Paraku teeb Eesti toidu osakaal poodides viimastel aastatel vähikäiku.

Kodumaise eelistamise juurde naastes tuleb öelda, et toiduliit ei innusta oma kampaaniaga eestimaalasi mitte üksi tarbima Eestis

toodetud toitu, vaid õhutab meid oma toidumenüüdi teadlikumalt jälgima ja jagama kogemusi sõpradega.

„Kutsume kõiki üles väiksele eksperimendile: proovige kas või ühe nädala jooksul tarbida nii palju kodumaist toidukaupa, kui vähegi saate,“ märkis Potisepp.

„Jagage oma Eesti toidust pungil ostukorvi pilte või kirjeldusi sotsiaalmeedia lehtedel märksõnaga #eestitoit, postitage neid Eesti toidu Facebooki lehele või saatke e-postiga toiduliitu aadressil pilt@toiduliit.ee,“ kutsus toiduliidu juht üles.

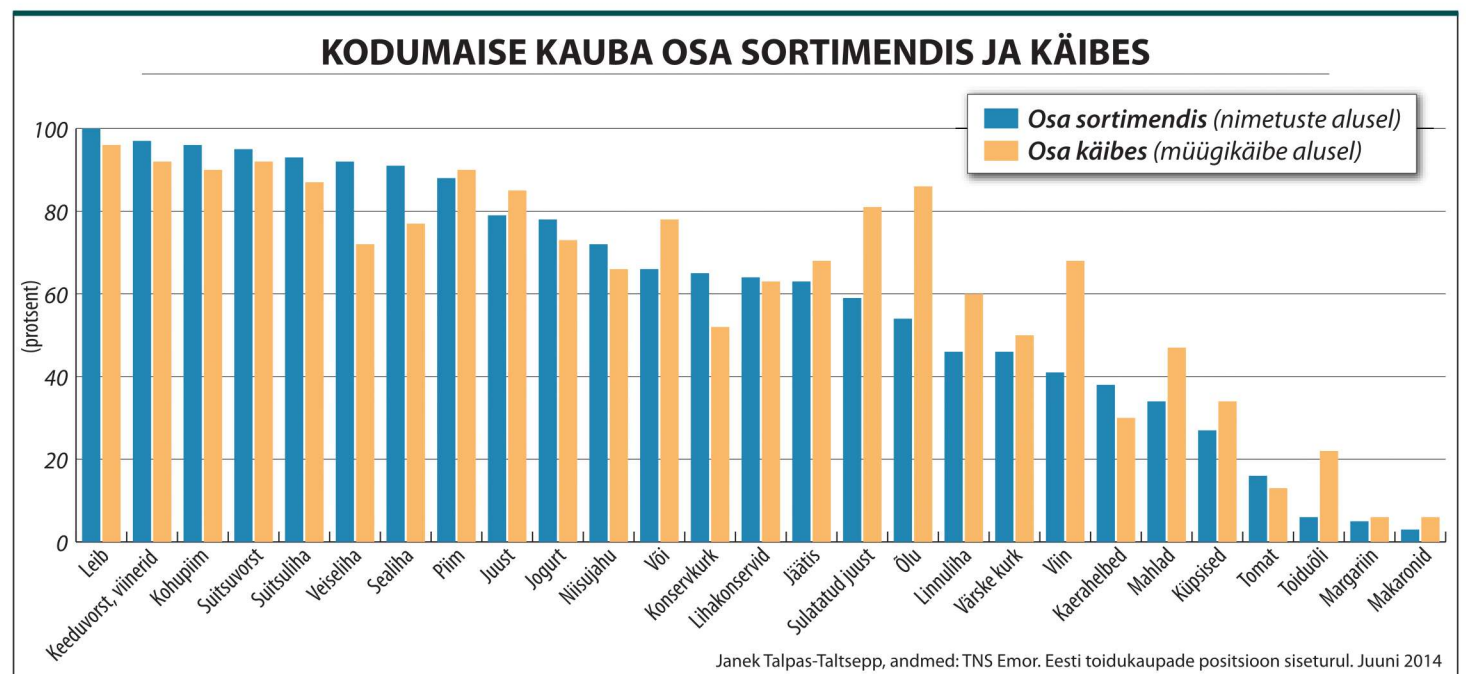
Ostjal on vastutus

Hinnates poodides Eestis toodetud toidu osakaalu vähenemist, pakkus Potisepp selle põhjuseks kaupluste soovi pakkuda tarbijatele põnevaid tooteid laia maailmast. Küll on selle juures oluline märkida täpselt, milline on ühe või teise toote päritoluma.

Samas võib sellestki väheks jääda, sest kahjuks on valdavalt hind see, mille põhjal inimene oma ostuvaliku langetab.

„Meil on 20 protsenti ostjaid, kes võivad endale kõike lubada, 20 protsenti on ostjaid, kes peavad alati vaatama, mida nad üldse endale lubada saavad, ja 60 protsenti ostjaid saab teha teadlikke valikuid, kuid ka nemad otsivad soodushindu ja soovivad vähemaga n-ö rohkem,“ tõdes toiduliidu juhataja.

Sellisel taustal oli Potiseppa sõnum, et kui ka valikukriteerium on hind, peaks otsuse langetami-



sel mõtlema vastutusele kodumaise põllumeeste ja toidutootjate ees ning langetama otsuse kohaliku toote kasuks.

Valik olgu teadlik

„Ka mina ei poolda lausproteksionismi, kuid toiduainete puhul on ju terviklik tarneahel,“ rääkis toiduliidu juht. „Riigi seisukohalt on tähtis oma põllumajanduslik tootmine ja toidutööstus säilitada ning meil kui igapäevastel toiduostjatel on siin suur roll: valides kodumaise, toetame oma ettevõtteid ja Eesti majandust tervikuna.“

Peatudes veel kodumaiseid

toiduaineid eelistama kutsuval kampaanial ja õigel toitumisel, tõdes toiduliidu juhataja, et nii ühe kui teise peaks riigi tasandil tegelema senisest märksa enam. Edaspidi peaks nende tarvis olema Eesti riigi eelarves lausa eraldi rida, sest mõlemas valdkonnas peab teavitustöö olema järjepidev ja pikaajaline – vaid nii on loota tulemusi.

„Näitena võib vaadata Soomet,“ viitas Potisepp sellele, kust eeskujuna võtta. „Meil tarbijatena tasub aga meeles pidada, et end aidata saame ikka vaid ise, tehes teadlikke valikuid ka toiduainete osas.“



Eesti toiduliidu juhataja Sirje Potisepp on veendunud, et eestimaalane peab eelistama Eesti toitu. Toomas Huik/Postimees

AINULT SEL NÄDALAL

AINULT PÄRNU POSTIMEHE TELLIJASKONNALE

10.–16. novembril on kõigil Pärnu Postimehe tellijaskonda kuuluvatel isikutel võimalik soodustingimustel osta järgmisi tooteid:

NAASTREHV

Antares Grip9000 Ice
195/65 R15

Tavahind 62 €
Hind teile 52 €
PakU (paks kasu) 10 €



NAASTREHV

Antares Grip9000 Ice
205/55 R16

Tavahind 75 €
Hind teile 63 €
PakU (paks kasu) 12 €

NAASTREHV

Antares Grip9000 Ice
225/45 R17

Tavahind 86 €
Hind teile 70 €
PakU (paks kasu) 16 €

Antares Grip9000 Ice rehvi on valmistatud spetsiaalselt Põhjamaade talvisteks tingimusteks. Rehvi agressiivne, suunatud muster tingib suurepärase püsivuse erinevatel talvistel teekatetel.

Küsi pakkumisi ka teiste mooturite tarvis!

Rehvi vahetus

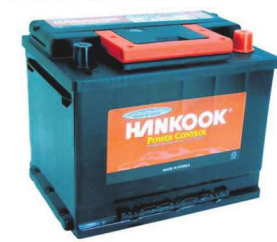
Velg kuni 16" k.a.
Suuremate velgede iga lisatalli eest tuleb juurde tasuda 5 €. Maasturite ja kaubikute eest tuleb juurde tasuda 10 €.

Tavahind 30 €
Hind teile 20 €
PakU (paks kasu) 10 €



Kummihai OÜ
Lao 12-8, tel 5344 6040
www.kummihai24.ee
parnu@kummihai24.ee
E-R 9-18, L 10-15
hooajal kl 9 kuni hillsõituni

AKU 55 Ah



Tavahind 54 €
Hind teile 39 €
PakU (paks kasu) 15 €

KÕIK BOSCHI KOJAMEHEHARJAD



-20% Näide:
Tavahind 32,50 €
Hind teile 26 €
PakU (paks kasu) 6,50 €

KÕIK AUTOLE VAJALIK

Akude testimine ja laadimine

Tavahind 9 €
Hind teile 0 €
PakU (paks kasu) 9 €

SEKK AUTOKAUBAD

Suur-Jõe 65, Pärnu
Tel 442 1101, 442 1102
sekk@sekk.ee
www.sekk.ee



SINU LAUA- VÕI SÜLEARVUTI PÕHJALIK TOLMUPUHASTUS

Puhastus hõlmab arvuti lahtimonteerimist, tolmu puhastamist (jahutusradiaatorist, ventilaatorist, korpusest), vana termopasta puhastust protsessori pinnalt ning asendamist uuega. Vajadusel ka termopastjade vahetamist.

Arvuti vajaduse tolmu puhastuse järele tunded ära undavast hääletonist, ventilaatori pidevast töötamisest ning kuumast korpusest.

Kas teadsid, et 40% arvutiga seotud probleemidest on põhjustatud tolmust?

Tolmu puhastust tasub oma arvutile teha vähemalt kord aastas!

SÜLEARVUTI

Tavahind 30 €
Hind teile 20 €
PakU (paks kasu) 10 €

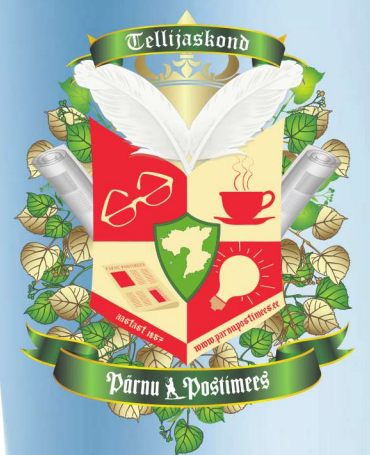
LAUAARVUTI

Tavahind 20 €
Hind teile 10 €
PakU (paks kasu) 10 €

Pakkumine kehtib Arvutiparandus OÜ teeninduses

arvuti parandus

Arvutiparandus OÜ
Riia mnt 54, Pärnu
Tel 442 6648
www.arvutiparandus.ee



TASUTA kliendikaardi saavad kõik, kellel on olemas kehtiv Pärnu Postimehe tellimus

Kliendikaardi saab Pärnu Postimehe toimetusest II korrusel toast 208 tööpäeviti kell 9-17 Info tel 447 7087

Samas saab vormistada Pärnu Postimehe tellimust

► KOMMENTAAR

Euroopa segi löönu
laiab Aasias

Berliini müüri langemise aastapäeva ühenduses meenutati korduvalt USA presidendi John F. Kennedy kuulsat lauset "Ich bin ein Berliner", mis pani tuhandet lääneberliinlast rōkkama. Lõpuks ometi on mees, kes seisab meie eest! Kui nüüd lisada, et Kennedy tuli seda kohapeale ütlema alles 26. juunil 1963 elik müüri ümbritsetud/eraldatud sakslased pidid neid kuldseid sõnu ootama kaks aastat, siis ... miks nii ja milles seisnes ameeriklaste nii-õelda vahepealne toetus?

Õige vastus on see, et Kreml oskas ka siis vastaspoolt üllatada ja müüri kui säärase ehitamist ei näinud keegi ette. Ikkagi Euroopa! Ameeriklaste vastuseks sai nädal hiljem suure sõjaväekolonni toomine Lääne-Saksamaalt Lääne-Berliini. Mõistagi üle Saksa DV territooriumi. Ligi 500 sõjamasinat liikus mitmes kolonnis, kaasatud olid Suurbritannia ja Prantsusmaa üksused ja võib eeldada, et see löi pealtnägijad pahviks küll.

Sama operatsiooni – senised üksused tagasi ja uued asemele – korralditi iga kolme kuu tagant 1964. aasta lõpuni. Kuna Berliini müür püsis pärast seda veel 25 aastat, siis õiget vasturohtu ei leitudki? Tegelikult mõjutas etenduse lõpetamist alanud suur sõda Vietnamis.

Mis puutub Kennedysse, siis tema teel Berliini seisid veel suurem takistus. Nimelt avastas USA luure 1962. aasta suvel Kuubal sinna salaja toimetatud raketid ja kui sai teatavaks Nõukogude laevade grupi liikumine Kuuba suunas, saatis Kennedy neile USA laevastiku vastu. See kohing ookeanil läks ajalukku kui Kariibi mere kriis, mille käigus ei pidanud Kuubal asunud Nõukogude raketipesa komandöri närvide vastu ja ta andis korralduse USA luurelennuk alla tulistada. Nii läkski.

Õnneks piisas sellest ohvrast, et kaks suurt otsustasid Fidel Castro vastuseisust hoolimata sõdimast loobuda ja tegid kompromissi. Nõukogude Liit viis ära oma raketid Kuubalt ja nõustus mitte avalikustama, et USA viib vastutasuks minema oma raketid Türgist.

Tagantjärele tuleb Kremlil vaikimist pidada targaks käiguks külmas sõjas. Poleks seda tehtud, oleks Kennedy sattunud kongressi ja Kuuba jama tegelikult kokku keeranud vabariiklaste rünnaku alla. See aga oleks takistanud edasiminekut alanud kõnelustel tuumakatsetuste keelustamise üle, millele mõlemad pooled omistasid esmatähtsuse. Moskva vajas sellal USA partnerina sõjakaks läinud Mao Zedongi vastu, kes veel 1960. aastal oli lubanud muuta Hiina tuumariigiks, tahtis endale ametlikult poolt Siberist ja ... 16. oktoobril 1964 lõhkaski Hiina oma esimese tuumapommi.

Kui hüpata ajaloost tänapäeva, pidi kõigile silma torkama, et 9. novembril, mil kogu Euroopa pidutses Berliinis, jõudis Venemaa president Vladimir Putin Pekingisse, kus suurejooneliselt kirjutati alla gaasi- ja muude valdkondade koostöölepped. Muu hulgas omavahelises tehingutes rahvusvahelise kasutamise kohta. Seda troonis Putin lubadus asetada Vene välispoliitika ja -majandustegevuse raskuspunkt Aasiasse.

Nende sammude ja sõnadega ületas Putin selgesti selle, millega Hruštšov suutis omal ajal maailma üllatada. Seda enam, et Aasia poole pöördumine sai teoks pärast seda, kui Kreml oli Euroopas loonud tohuvabohu (Krimmi annekteerimine, sõjaline sissetung Ida-Ukrainasse), kusjuures nii, et kõik otsad on lahti.

Hullempi: Vene soomuskolonid jätkavad veeremist Ida-Ukrainasse ja tõenäoliselt jätkub musklite mäng veel kümnekond päeva, kuni Putin on Aasias ja Austraalias. Olles pannud kogu Euroopa ja USA ooterežiimile.

Paradoks, kuid suur poliitika on Euroopast lahkunud. Tõesti huvitav: kas mõni Putiniga Pekingis kohtuv Aasia liider julgeb üldse esitada küsimust sõjategevuse lõpetamise kohta Ida-Ukrainas? Hea seegi, et Hiina keeldus tunnustamast 2. novembri "valimisi" Donetskis ja Luganskis.

Jaapani peaminister Shinzo Abe lühikesest fraasist Ukraina kohta tuleb aru saada, sest teda huvitas rohkem Putini nõusolek arutada rahulepingut, mis tähendab eelkõige saarte probleemi lahendamist.

Samal ajal tasub teada, et USA president Barack Obama kuulutas veel enne Putinit välja Vaikse ookeani ülese partnerluse programmi ja andis Pekingis teada kohe kümneaastaste viisade andmisest äriemeestele ja tudengitele. Saal rõkatas aplausist. Samuti ajab oma asja Hiina liider Xi Jinping, kes ühe käelöögiga asutas 50 miljardilise investeerimispannga ja sai kõik kohalolijad kliendiks. Nii et praegu tehakse suurt poliitikat Aasias.



Barack Obama, Xi Jinping ja Vladimir Putin Aasia - Vaikse ookeani majanduskoostöö tippkohtumisel. Reuters

Toomas Alatalu



politoloog

Paradoks, kuid suur poliitika on Euroopast lahkunud.



Berliini müür langes 25 aasta eest, kuid filmikaadrid sellest toovad veel praegugi kananaha ihule.

Aino Siebert

Sotsialistlikust punasest vanglast vabanemine ei ole valutu

Aino Siebert,
Das Baltikum-Blatt

Läinud nädalavahetusel, 9. novembril möödus 25 aastat päevast, mil Saksa DV kodanikud, kaotanud hirmu kahe Erichi - Honeckeri ja Mielke diktatuuri ees, lammutasid Berliini müüri.

Nagu ikka juubelite puhul meenutatakse toimunut ja veerandsada aastat hiljemgi toovad filmikaadrid, taustal Saksa rokkgrupi Scorpions liikme Klaus Meine selle ajaloolise suursündmuse auks kirjutatud laul "Wind of Change", kananaha ihule. Südamesse tuleb taas suur õnnetunne, mida läbi esimeste müüriaukude Lääne-Berliini tormanud idasakslased nimetasid "vabanemiseks punasest vanglast".

Režiimi kuriteod pole ununenud

Enne juubelipidustusi lahvas Saksamaal skandaal, mis näitab, et haavad, mida inimvaenulik süsteem oma kodanikele tekitab, pole kinni kasvanud.

Nimelt ütles liidupresident

Joachim Gauck intervjuus telekanalile ARD küsimuse peale, mida ta arvab plaanitavast valitsuskooalitsioonist kunagiste Ida-Saksa kommunistide, sotsiaaldemokraatide (SPD) ja roheliste (Die Grüne) vahel Tüüringi liidumaal, et kahtleb sügavalt sellise liidu õigsuses.

Omaaegne pastor tõi esile, et erakond Die Linke (vasakpoolsed, varem Partei des Demokratischen Sozialismus (PDS) ehk Demokraatliku Sotsialismi Erakond), mille juured on SDV kommunistlikus parteis Sozialistische Einheitspartei Deutschlands (SED) ehk Saksamaa Sotsialistlikus Ühisparteis), oleks eemaldunud "ebaõigluse režiimi toime pandud kuritegudest".

Gaucki sõnusti on temaealistel on raske aktsepteerida, et selle fraktsiooni esindaja, konkreetselt Bodo Ramelow, saaks Tüüringi liidumaa peaministriks.

Meeldetuletuseks: SED asutati 1946 pärast teist maailmasõda Nõukogude okupatsiooni tsoonis, kui vägivaldselt liideti Saksamaa Kommunistlik Partei (KPD) ja SPD. Need umbes 5000 sotsiaaldemokraati, kes olid ühinemise vastu, vahistati ja pandi aastateks vangi.

Gaucki kommentaar tuli ajal, mil oletatav tulevane koalitsioonipartner SPD tegi oma liikmete hulgas küsitlust selle kohta, kas nad oleksid valmis sõlmima poliitilist abielu kunagise põlsvaenlasega.



Joachim Gauck. Aino Siebert

Seetõttu ei sadanud ainult Die Linke, vaid sotsidegi ridadest Bellevue' lossi suunas teravaid kriitikanooli. Rohelised võtsid liidupresidenti arvamust rahulikult, öeldes, et riigipeal on õigus avaldada oma mõtteid. Roheliste esimees Cem Özdemir lisas, et riigipea ütles välja selle, mida paljud arvavad.

Stasi arhiivi direktor, kunagine režiimi ohver Roland Jahn toonitas omakorda, et SED diktatuuri all kannatanud inimesed ei ole korduvalt nime vahetanud Die Linket tänini kogunud ühenduse, mis oma inimvaenuliku mineviku oleks läbi töötanud.

"Kuigi vasakpoolsed on nüüd kirjutanud alla dokumendile, milles öeldakse, et SDV oli ebaõigluse riik, ei ole näha, et erakonnas oleks

toimunud usutav diskussioon kommunistliku Saksamaa toime pandud inimsusvastaste kuritegude üle," ütles Jahn. Tal on õigus: kahel kolmandikul erakonda kuulujast on alles SED liikme pilet.

Põhiseaduskohus toetab liidupresidenti

Gauck sõnastas oma kriitika küsimuse vormis väge diplomaautiliselt. Kui kunagine Ida-Saksa pastor, inimõiguslane ja Stasi arhiivi kauaaegne juht valiti riigi kõrgeimasse ametisse, toetasid teda just sotsid ja rohelised.

Endised kommunistid olid muidugi Gaucki valimise vastu. Kõikidele oli teada, mida tulevane riigipea arvab SED režiimist. Samuti polnud saladus, et Gauck ei kavatsenud oma suud kinni hoida. Milleks siis nüüd selline kisa? Alles suvel langetas Saksamaa põhiseaduskohus otsuse, et liidupresident ei pea poliitiliste teemade käsitlemisel jääma neutraalseks, vaid tohib väljendada oma isikliku arvamust.

Tollal kaebas presidendi kohutusse neonatside partei NPD (Natsionaaldemokraatiline Partei Deutschlands ehk Saksamaa Natsionaaldemokraatlik Partei), kuna riigipea oli enne 2013. aasta Bundestagi valimisi kohtumisel kooliõpilastega nimetanud paremradikaale "peast segasteks", kelle vastu tuleb tänaval julgelt üles astuda.

Kas võtad põgenikud või maksad nende eest

Kalev Vilgats

Vastavalt migratsiooni ameti prognoosile otsib järgmisel aastal Rootsis varjupaika vähemalt 95 000 põgenikku. Tegemist ei ole kaugeltki ajutise tippulavaga. Samal ajal on osa kohalike omavalitsusi muutunud kriitiliseks suurenevate nõudmiste suhtes põgenike vastuvõtmisel.

Rootsi kohalike volikogude esimees Anders Knappe ütles tabloidile Expressen, et kõiki maailma hädasid pole võimalik üleöö parandada, see aga ei peata peaministrit kohalikele volikogudele uute nõudmiste esitamisel.

Peaminister Stefan Löfven märkis Expressenile antud intervjuus, et valitsus tagab immigratsiooniteenistusele võimekuse suure põgeniketulvaga toimetulekuks.



Stefan Löfven. Reuters

Valitsusjuht ei eita, et nende ülesannetega hakkama saamine võib lühemas perspektiivis tekitada pingeid, kuid Rootsil peab olema kohti põgenike vastuvõtmiseks, sest Süüriast ja Iraagist on inimesed põgenenud ellujäämise nimel.

Valimiskampaania ajal oli juttu, et kui Rootsi on avatud ühiskond, tuleb vastu võtta need, kel on põhjust oma elu pärast kodumaalt põgeneda.

Tuleb kindlustada, et migratsiooniamet suudaks need inimesed parimal viisil vastu võtta ja seejärel Rootsi ühiskonda lõimida.

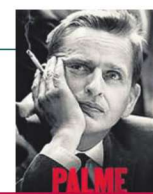
Peaminister eitas, et põgenikud on otsesõnu kohalike omava-

litsuste mure, sest nad võtavad vastu ikkagi Rootsi riik, kuid omavalitsused peavad põgenike vastuvõtuks riigi abiga valmis olema.

Immigratsiooniminister Morgan Johanssonilt küsiti, kas juttu käib piitsa ja prääniku poliitikast. Johansson vastas: jah, kui omavalitsusel on võimekust tegelda põgenikega, aga ta keeldub sellest, on seaduslik käik, et riik vaataks "majanduslike instrumentide" järele. Järelikult peab selline omavalitsus aitama katta põgenikega kaasnevat kulud.

Põgenikke võtab vastu Rootsi, kuid vastutust peavad jagama kõik omavalitsused. Kes sellest keeldub, peab olema valmis maksma.

Pärnu keskraamatukogus linastub täna õhtul rootsi režissööride film "Palme" (2012), mis räägib 25 aastat tagasi Stockholmi tänavatel surnuks tulistatud kunagise peaministri Olof Palme elust.



Insener võlub tehnikavidinad valgustiteks

Karin Klaus

Näitusel "Reaalsuse jäätmed" muudavad inseneri ideed mahakantud seadmed originaalseteks tarbe- ja meeleolulavagustiteks.

Ain Toimi taaskasutatud materjalidest valgustite näitus Pärnu uue kunsti muuseumis annab uue elu ühe instituudi tarbetuks muutunud seadmetele ja nende detailidele.

Iga valgusti kõrval saab lugeda, millistest algsadest see koosneb. Peale üsna tavaliste esemete, nagu näiteks arvutiekraanid, plastribad, autoantennid või reklaamstendide osad, sisaldavad valgustid vähetuntud detaile: biodestillatori keedunõu jahuti, autoklaavi isekirjutaja, kinoprojektori peegel, tsentrifuugi rootori kaas, triikraua küttekeha, kõrgsurventiil jt.

Idee algab põnevast jupist

Ühes instituudis inseneri ametit pidav Ain Toim ütleb enda kohta, et Roti aastal sündinud inimesena on tal raske asju ära visa-

ta. "Instituudis jõuavad kõik vanad asjad minu juurde," seletas Toim oma tööde algmaterjali päritolu. "Minu loomeprotsess selles seisnebki, et leian mingi jubina, millest idee hakkab välja kasvama, ja siis hakkab riulilt, sahtlitest või panipaikadest kõike ülejäänut kokku korjama, mis sellega kokku sobiks."

Mõnikord jõuab Toim ideest tulemuseni juba paari päevaga, mõnikord kestab nokitsemine kaua.

Näiteks sihvakas laualamp sündis sellest, et Toimil läks katki autoraadio antenn. Taotluslikult peen, kerge ja minimalistlik valgusti ühendabki antenni ja antenni varre, mille külge on kombineeritud LED-tuled.

Toim on prügimäele või taaskasutusse määratud asjadest lampe ja muud põnevate teinud umbes neli aastat.

"Kummaline, et enne selle teemaga tegelemise hakkamist olid kõik need detailid kogu aeg minu ümber ega pakkunud mingit huvi – see oli lihtsalt kola," tõdes Toim. "Esimese tööna tegin kolm meetrit kõrge toa jaoks laelambi. Ma ei mõelnud siis, et äkki saaks midagi labori asjadest kasutada, ostsin pokaalid ja saagisin neil jaldalt."

NÄITUS

Jaan Elkeni "Pilt ja sõna" ja Ain Toimi "Reaalsuse jäätmed" on avatud 30. novembrini uue kunsti muuseumis.

20. novembril teeb Elken huvilistele ringkäigu ja tutvustab oma maalide tagamaid.

Müia pole Toim oma valgusteid ja teisi asju tahtnud, sest teeb neid oma sõnutsi pigem lõbuks, mitte raha teenimise eesmärgil. Küll kingib ta oma töid hea meeleaga mõnele armsale inimesele.

Valgusti disainimisel pole piiranguid

Valgusti disainimisel on Toimi arvates kõige rohkem vabadust. "Lamp võib olla mis iganes objekt, ükskõik, mis kujuga," leidis insener. "Kui asjal natuke valgust sees on, võib seda juba lambiks nimetada."

Mõni tema lamp on pigem valguskultuur või meeleolulavagusti, sest valgus kumab läbi tuhma lambikatte või kattesse tehtud mustri.

Väljapaneku üks suuremaid

lampe ühendab sülearvutite ekraanid ja plastribad, millele on kirjutatud Kristiina Ehini luule-read.

Näitusel leiab ka võluva punase tugitooli ja kella, mille numbrid on kirjutatud suvalises järjekorras ja seierid paigutatud "valesti".

Materjali- ja ideenappuse üle insener ei kurda, pigem tuleb tal puudu ajast, et oma mõtteid ellu viia.

Kuna suurtest "jubinatest" jääb sageli üle palju pisikesi detaile, tahaks Toim katsetada ehte valmistamist.

Kuigi tööstuslik materjal on enamasti konkreetne ja metalne, ei pea Toim seda oma loomingus piiranguks. Ta leiab, et külma metallise karkassi saab vajadusel polstriga katta ja miks mitte isegi pitside-paeltega dekoreerida.

"Teha võiks veel palju muud: mööblit, aksessuaare, mänguasju. Vahepeal tekkis mul idee ehitada kolmemetreine köök, kus kõik vajalik pliitidest-külmikutest sahtliteni oleks juba disainitud, sisse ehitatud ja valmis," rääkis Toim uutest plaanidest.

"Selles projektis saaksin ühendada oma insenerioskused, huvitavad materjalid ja teistmoodi mõtlemise," ütles Toim.



Ain Toim istub oma disainitud tugitoolis, valgust annab üks tema loomingu toekamaid esindajaid. Urmas Luik

Jaan Elkeni mustvalge kajakas lendab nüüd kas või Hiinasse

Anu Jürisson

Suvel 60aastaseks saanud Jaan Elken otsis juubelinäituse "Pilt ja sõna" tarvis aastate tagant välja oma kõmulise "Kajaka" ja maalil sellest uued versioonid – mustvalgelt.

Elkeni maalide näitus, mis võtab enda alla uue kunsti muuseumi kaks suuremat saali, ongi üdini mustvalge üheainsa erandiga. Maalil "Kajakas" on helesinise mere kohal lendav lind pörkumas vastu udust ja nähtamatut klaasseina, millest pääses läbi vaid toonane Helsingi ja Tallinna vahet sõitnud praamlaev Georg Ots.

1982. aastast pärinev teos on Elkeni üks märgilisemaid töid omas ajas. Kunstnik mäletab, et kevadnäitusele jõudes sattus see reproduktsioonina pea kõikidesse lehtedesse.

Klaassein avanes

"Rahva Häälest lugesin, et isegi Kasahhi kultuuriminister, kes oli Eestis külas, riidles selle töö pärast, nimetades, et see on kapitalistliku mandunud maailmavaate ees lõmitamine," meenutas ta.

"Ma ei tea, mis siin nii kapitalistlikku oli, küll aga oli see atraktiivne hüperrealistliku perioodi töö, mis tegi mahedat süsteemikriitikat, kus klaassein sümboliseeris nõukogude riigi hermeetilisust. Valge laev oli metafoor. Ja suletud riigipiiri tõttu oli see kompamine, kui kaugele võis kriitilist kunsti teha," seletas kunstnik.

1982. aasta oli Elkeni jaoks märgiline seetõttu, et just sel aastal võeti ta vastu Eesti kunstnike liitu. Samal kevadel taotles ta välisõitu, kuid ei saanud seda – et liiga noor veel.

"Aga kui ma "Kajaka" olin ära teinud, siis suvel helistati mulle kunstnike liidust – Heinz Valk, muide –, et on leitud lisakoht Itaaliasse. Nii et sain võib-olla tänu sellele maalile 1982. aasta detsembris veeta üheksa unustamatut päeva Itaalias väga hea programmi. Milvi Alas (kunstiajaloo-



Suvel külastas Jaan Elkeni (pildil) näitust Eestis ka Euroopa Komisjoni toonane president José Manuel Barroso, kellel olnud kaks külustussoovi – üks neist Arvo Pärdi keskus ja teine Elkeni näitus –, kuna mõned tema maalid kuuluvad Euroopa Komisjonile. Urmas Luik

lane, -kriitik ja toimetaja – A. J.) ütles kohe, et sain tuusiku ainult tänu sellele maalile, sest kõik said aru, millest jutt käib," muheles Elken.

Nõnda lendas Elken kajakast juba samal aastal kaugemale.

Lood teisenevad

Kunstniku käest on küsitud, miks ta enam selliseid hüperrealistlikke töid ei tee.

"Ajad on teised, ei tee enam," vastab Elken. "Olen teinud igasuguseid töid, stiil ja laad muutuvad, iga ajastu eeldab konteksti. Käekirja muutus on tingitud sellest, et olen ise inimesena muutunud. Olen näinud muud tüüpi kunsti ja kogenud muud tüüpi sündmusi, miski ei ole paigas ega konserveerunud tänapäeva maailmas."

Hiljem Aasiasse müüdnud laev Georg Ots on nüüdseks vanarauana utiliseeritud ja enda jaoks suleb kunstnik "Kajaka" saaga sule-

uue versiooni maalimisega samal teemal. Need annavad aimu, kuidas ta nüüd seda lugu jutustaks. Näiteks pildil "Torrey Canyon, 18. märts" domineerib suur must plekk, paks ja veniv nagu õlireostus, millesse sattunud linde mõne katastroofi ajal eluga võitlemas võib näha.

"See viitab ühele minu lapsepõlve suurele sündmusele 1967. aastal, esimesele ökokatastroofile, kus samanimeline tanker läks Inglismaa ja Prantsusmaa vahel pooleks. Tankerite aeg oli kätte jõudnud, nafta hakati vedama suurte merealustega ja see oli üks suurte juhtum, mis leidis meie pressis väga palju kajastamist, loomulikult poliitilistel põhjustel," meenutas Elken.

"Mõnes mõttes oli see mõeldud näitama lääne tehnoloogia mittepüsivust ja ebasurendusväärsust, kuid samal ajal mürdis siinses kontekstis barjääre ja muutis

maailma läbipaistvamaks. See kajakas ei ole sugugi ükski, laeva kui kangelase head ja halvad ajad on väga suhtelised ja selliste näidete varal saab kunstnik üldistatumaid lugusid jutustada," arutles ta.

Kunstnikuna paelus teda kõigepealt hoopis idee teha must maal, alles seejärel tuli mälsopist meelde sündmus ja lugu, mille jutustamine tema praeguse käekirjaga kokku sobiks. Eesmärk oli näidata, kuidas see lugu teiseneb.

Elken mäletab, et kui 1986. aastal ilmutati "Kajakas" kunstikatalendris, ei olnud Sirje Helme toona väga kindel, kas see Glavlitist (nõukogude ametlik tsensuuri- ja riigisaladuse kaitse organ – toim) läbi läheb, aga läks.

"Ta ei rääkinud siis üldse poliitikat selles jutus, mis kalendris pilti lahti seletas, vaid selgitas seda kui orgaanilise ja anorgaanilise maailma, linnu ja laeva, liha ja metalli konflikti. Sellele maalile

võib kümneid lahendusi anda," muheles Elken.

Teiselt uuel versioonil aimub – ikka mustvalge – somnambuulne Georg Ots, mälestus kui vari laevast, mis pärast ümbertöötamist võib-olla elab nüüd edasi oma uut elu elektroonikavidinates.

Monokroomne ja grafitilaadne

Ühiskonna peegeldamist pole kunstnik praegugi jätnud. Nüüd avaldub see pigem maalidel jõuliselt esitatud tekstides, millega ta enda sõnul püüab edasi anda tänapäevale iseloomuliku rokk-kultuuri pulssi, tõstes slängi ja räppkultuuri sõnad oma maalidel ametliku informatsiooni staatusesse.

"Kuna need sõnad levivad lai- netena metropolist eemale, on nad oma algsest tähendusest võõrandunud ja muutuvad justkui ka-

sulauseteks. Noored lähtuvad nendest, nad on oma keskkonnast vabastatud ja siin nad võimenduvad üle mõnes mõttes, muutuvad väga kindlaks koodideks, millele mina lisan maaliliseusega oma kommentaari," selgitas Elken.

"Elan ju praegust elu nagu me kõik ja ma tahan maalile tagasi anda endise jõu, et see paeluks samamoodi nagu mingi rokkbändi esinemine."

Kui oma varasemais töödes kandis Elken lõuendile kilode kaupa värvi, siis nüüd on ta värvi peale pannud selle kohe uuesti maha pesnud, jätnud peale nii vähe kui võimalik ja saavutanud sellega la- seeritud, läbipaistva tulemuse.

"Tahan näidata, et saan ka niiviisi, kui ma kõik ära koorin ja peaaegu midagi ei jäta sinna, nii nagu hiina traditsioonilises duši- maalil mõnikord ongi, kus on ainult üks läbiv udu, paistab üks väike suleke või puufragment, detail," kirjeldas kunstnik.

Novembris sõidabki Elken inspiratsiooni hankima Hiina workshop'ile.

"Olen tööga seoses käinud paaril korral varemgi Hiinas ja see resonants on väga huvitav olnud. Seal on öeldud, et olen väga lähedal hiina traditsioonilisele kunstile, kuna mind huvitab detail ja

mustvalge nägemine. Minu maalides on kogu aeg sees selline peen graafika," mõtiskles ta.

Elkeni arvates õpib kunstnik kõigest. Teda enast inspireerivad faktuurid, kivimid ja pinnad, mille tõttu kogub ta kivegi – et neile aeg-ajalt pilk peale visata.

"Sellele workshop'ile lähen sellepärast, et tean: külastame jälle seda musta mäge. Nad viivad meid kõige kaunimatesse kohtadesse ja seal on vertikaalsed kivimid. Kuigi defineerin ennast urbaanse kunstnikuna, saan inspiratsiooni ikkagi kõikvõimalikest pindadest," avaldas ta.

20. novembril on kõigil kunstihuvilistel võimalus uue kunsti muuseumis osa saada ringkäigust kunstnikuga, kus Jaan Elken räägib oma loomeprotsessist ja avab oma Pärnu näitusele eksponeeritud maaliseeriade tõlgendusi.

► "Elan ju praegust elu nagu me kõik ja ma tahan maalile tagasi anda endise jõu, et see paeluks samamoodi nagu mingi rokkbändi esinemine."

Jaan Elken

Dušiimaali radadele Hiinasse

Teises näitusel näha olevas sarjas „Initium novum / Uus algus I–XVIII“ uurib Elken ohtra vee ja vähese värvi kaudu enda jaoks sootuks uut ja habrast tasakaalu, mille saavutamisel on kunstnik kõrval jätnud aastakümneid teda paelunud tehnika – pastoose ja plastilise värvimassi.

Pärnu Börs



Nr 717 Kolmapäev, 12. november 2014

REGMET



- Teeme • pulbervärvimist
- soodapuhastust • haavelpuhastust
- klaaskuulpuhastust • abrasiivpuhastust

Tel 5553 6451 | info@regmet.ee
www.regmet.ee



E-R 8-18, L 8-15

TEHNOÜLEVAATUS

PAPINIIDUS

SAUGAS

BRONEERI: www.tehnokuller.ee

Papiniidu 17, tel 447 5715, GSM 523 6908

Lauka tee 6, tel 443 6990

Händel OÜ

TEHNOÜLEVAATUS

Saare 1
Raekülas NESTE tankla kõrval.
E-R 9-17.30, L 9-14,
tel 443 4270

KASSETIABI

Laser- ja tindiprinteri KASSETTIDE
TAASTAMINE
Printerite remont ja hooldus
Suur valik tindi- ja laserprinterite
kassette
Soodsa hinnaga A4 / 80 g formaadis
paber

Tallinna mnt 82 (II korrus)
Tel 5665 3600 • 442 5732
info@kassetiabi.ee • www.kassetiabi.ee

Digikäpp

Arvutiparandus ja hooldus

www.digikapp.eu
tel 5802 8760

Møller Auto Kasutatud autod

Møller Auto Pärnu Välja 3, 80010 Pärnu
Tel 447 6100, 5668 4460 E-post: parnu@moller.ee

www.mollerauto.ee

Kontrollitud ning usaldusväärsed kasutatud autod • Lai valik autosid Baltikumis • Lisagarantii võimalus • Liisingu- ja kindlustuslahendused
Soodne hooldusleping • ARK ja TÜV toimingud • Vana auto tagasiost • Sõiduki hindamise teenus ja tagasiost (hindamisakt)



Škoda Roomster 1.2 51 kW
Esmane reg: 09/2011
Kütus: bensiin
Läbisõit: 137 700 km
Kuumakse: al 76 €
Hind: 6800 €

Opel Astra 1.6 85 kW
Esmane reg: 02/2012
Kütus: bensiin
Läbisõit: 55 000 km
Kuumakse: al 127 €
Hind: 11 500 €

Mazda 5 2.0 110 kW
Esmane reg: 08/2011
Kütus: bensiin
Läbisõit: 97 400 km
Kuumakse: al 140 €
Hind: 12 600 €

Hyundai ix 35 2.0 135 kW
Esmane reg: 04/2011
Kütus: diisel
Läbisõit: 105 000 km
Kuumakse: al 211 €
Hind: 18 900 €

BMW 318 2.0 105 kW
Esmane reg: 05/2011
Kütus: bensiin
Läbisõit: 40 200 km
Kuumakse: al 212 €
Hind: 18 990 €

BMW 118 1.6 125 kW
Esmane reg: 12/2011
Kütus: bensiin
Läbisõit: 27 300 km
Kuumakse: al 233 €
Hind: 20 900 €

Tegemist on Volkswagen Leasinguga, kus liisingteenuse pakkujaks on AS DNB Pank. Kui sõiduki hind on koos käibemaksuga 15 000 eurot, siis krediidi kulukuse määr on 3,57% aastas. Lepingu periood 60 kuud, sissemakse 10%, jääkväärtus 30% (krediidi summa 13 500 eurot), aastane intressimäär 2,3% + 3 kuu Euribor (11.11.2014 oli 3 kuu Euribor 0,080%, lepingus fikseeritud Euribor võib muutuda 3 kuu järel), lepingutasu 175 eurot. Arvutamisel ei ole arvestatud võimalikke vara registreerimiskulusid, riigilõive, hindamisakti tasu ning liiklus- ja kaskokindlustuse aastamaksete suurust. Krediidi kogusumma on 14 585,23 eurot. Tutvu tingimustega www.dnb.ee ja vajadusel konsulteeri liisingteenuse pakkujaga.

Mokkalaat Amservis!

Amserv Pärnus 15. novembril kell 10:00 - 17:00

Esindus täis Opel Mokka sid
Leia sobivaim!

Kõikidele Mokkaadele ja lisavarustusele superhinnad!

Garantii 4 aastat/
120 000 km
Hinnad alates
13 990 €

> Opel Mokka on Autolehe SUV-klassi testivõitja

amserv.ee

Amserv Pärnu
Tallinna mnt 89a

Telefon: 445 5740
info.parnu@amserv.ee



AMSERV



DTZ
Kinnisvaraekspert

MÜÜK

205/55/16 talverehvid Fordi orig valuvelded. 5649 7167.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.



Pakitud **TURBABRIKETT**. Kojuvedu. Tel 514 9745.

Kvaliteetne **PUIDUBRIKETT**. Vedu. Tel 5359 2794.

Kuivad **PLIIDIPUUD** ja **KLOTSID**. Kojuvedu. Tel 514 9745.



KAALUKAUPUS. Tel 565 4381, www.eemus.com.

KILD, KRUIUS, LIIV, kuni 10 t. 520 2859.

Pakitud kvaliteetne puidubrikett (10 kg)
Kuivad kaminapuud (lepp ja kask, 40 l)
Küttegaaranulid (16 kg)
Täiskuivad männipuuklotsid alusel ja võrgus
Kojuvedu
Kütteskeskus, Sauga vald, Kiiksama
Tellimine 449 0099, 5348 2098
www.kutteskeskus.ee

Kuiv saar, koos ladumisega. 501 5873.

Kõdusõnnik (hobuse). 5595 9144.

Küttepuid 50 cm, kuivanud 2 a. 5342 4988.

Kuivad ahjupuud (50 cm), 28 €/rm, asukoht Pärnu linn, vedu ei ole. 5569 4377.

Küttepuid (ka kuivad). 5595 9144.

Muld, liiv, kruus, killustik, freesafalt veoga. 5609 5418.

Sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliivid, boilerid soodsalt. Pottsepatööd. 505 4355.

Saunavooder 8,50 €/m². Tel 5645 2170, pakkpuit.ee.

TURBA- JA PUIDUBRIKETT koos veoga. 507 8754, briketivedu.ee.

Kuiv lepp võrgus. 511 1177.

Müüa küllikuliha. 5565 4917.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

OST

OSTAN IGASUGUST VANAVARA: MÖÖBEL, RAAMATUD, MÜNDID, MÄRGID jne. PAKU JULGELT, RAHA KOHE. Tel 552 2347.

Ostan **KM KOHUSLASE FIRMA**. Tel 5800 9939.

Ostan vanaaegseid raamatuid, postkaarte, fotosid, münte, paberahaseid, mööblit, maale, graafikat, nõusid, kellasid, ehteid jne. Tel 5829 9810.



PEETER PRISK
juhataja
+372 50 17 848
EKMK, EKHÜ, EKT



JANNO PETERSON
maaklerteenuse juht
+372 50 58 832
EKMK, EKT



ARNE PENT
vanemmaakler
+372 52 93 739
EKMK, EKT



MAI ISAND
vanemmaakler
+372 51 85 913
EKMK, EKT



HELEN LOO
maakler
+372 55 15 646



MEELIS TAMMER
maakler
+372 5646 0010



KRISTEL SAAT
maakler
+372 5342 2065



LIISA VAHKAL
hindaja
+372 51 04 918
EKHÜ, EKT



DAG KIVILA
maamõõtja
+372 505 6047

EKT eriala kutsetunnistus
EKMK Eesti Kinnisvaraaklerite Koja liige
EKHÜ Eesti Kinnisvara Hindajate Ühingu liige
EKHL Eesti Kinnisvara Haldajate ja Hooldajate Liidu liige

ANNAME TASUTA
KINNISVARA-
KONSULTATSIOONI

Helista meile 442 0700
ja lepi sobiv aeg kokku!

Kuninga 36, Pärnu tel 44 20 700

facebook.com/dtzkinnisvaraekspert

parnu@dtz.ee



Uuemetsa kodu 2

Avar ja mõnus kodu
jõeäärses elamurajoonis

www.dtz.ee/uuemetsa

Uued 2014. a lõpus valmivad hea planeeringuga avarad ridaelamu-boksid.

Üp 151,9 m², 4 tuba, iseseisev õhk-vesi soojuspump (1 k vesipõrandaküte, 11 k radiaatorid), köök, kaks terrassi, kinnine rõdu, WC-vannituba, saun, majandusruum, kuuriboks. Parkimine maja ees.

Hind 110 000 €

Meelis Tammer, Kristel Saat



Müüa korter

1toal krt Mai 15, üp 28,2 m², IV k, keskk, kapitaalselt renoveeritud, kappvoodi, kogu sisustus hinnas, elamu renov 2014. a.

ID 103798
Meelis Tammer

39 900 €



Müüa korter

2toal krt Jalaka 10, uuem elamu, üp 63,5 m², III k, keskk, rõdu, täisisustus, kaasaegne sisekujundus, panipaik, parkimiskoht hoovis.

ID 103877
Mai Isand

107 000 €



Müüa maja

Are vallas Tabria k, 5 tuba, ahiküte, üp 162,5 m², kamin, renov, saun, suur kõrvalhoone, kelder. Jõeäärne kinnistu 15 305 m².

ID 63244
Arne Pent

75 000 €



Müüa maja

Vändra vallas Rõusa külas, endine vallamaja, ehitatud 1885. a, vajab remonti, üp 290 m², uus katus, krunt 1,5 ha, jõe kaldal.

ID 102924
Helen Loo

59 000 €



Müüa korter

2toal krt A. H. Tammsaare 49, II k, üp 44,4 m², keskk, uuem elamu, avar rõdu, panipaik, mööbel, ranna rajoon, en-kl D.

ID 103357
Arne Pent

62 500 €



Müüa korter

3toal krt Kiige 7, üp 98,3 m², läbi kahe korruse, keskküte, avatud köögiga elutuba, katuseaknaga magamistuba, saun, köögimööbel.

ID 74004
Meelis Tammer

79 500 €



Müüa maja

Sindis Auli 7, üp 149,5 m², uuem elamu, 5 tuba, kamin, rõdu, saun, kinnistu 3050 m², piirneb Pärnu jõega.

ID 44538
Arne Pent

85 000 €



Müüa kinnistu

Are vallas Niidu külas, üp 178,5 m², endine talukoht hobusetalli ja karjamaaga, puurkaev, elekter 3 x 75 A, kinnistu 23,6 ha.

ID 101545
Helen Loo

79 000 €



Karja 45

Tagurpidi oksjon,
langevad hinnad

www.dtz.ee/karja45

Kõik hinnad muudkui tõusevad. Uskumatu, korterite hinnad, mis hoopis langevad!

Väike-Posti ja Karja tn vahel asuv õdus korterelamu. 1-2toal korterid 32,3-45,9 m². Hubane suur sisehoov. Igal korteril panipaik ja parkimiskoht. Taskukohased ülalpidamiskulud, en-kl C.

1toaline 48 317 €
2toaline 63 253 €

Müügiinfo kõigilt meie maakleritelt või tel 442 0700



Müüa korter

2toal krt Papiniidu 52, üp 48,1 m², I k, uuem elamu, keskk, avar plan, panipaik, terrass 24 m², köögi-mööbel, parkimiskoht, en-kl D.

ID 103898
Arne Pent

69 000 €



Müüa korter

3toal krt Esplanaadi 23, I k, ahik, üp 63,3 m², renoveeritud, kõrged laed, põrandatel tammeparkett, suur kelder, aiamaa, kuur.

ID 87101
Arne Pent

99 000 €



Müüa maja

Saarde vallas Laiksaare külas, üp 88,4 m², 3 tuba, ahiküte, saun, kelder, garaaž, laut, krunt 2,6 ha, piirneb tehisejärvega.

ID 101001
Mai Isand

20 000 €



Müüa maja

Vingi 9, üp 147 m², 5 tuba, renov, kombin küte, tsentraalne vesi ja kanal, köögimööbel, kõrvalhoone, kesklinn, jõeni 160 m.

ID 75730
Arne Pent

130 000 €



Müüa korter

3toal krt Jalaka 6, üp 51,2 m², I k, ahik- ja eliküte, renov, kõrged laed, eraldi toad, uus torustik ja elektrijuhtmesistik, kelder, kesklinn.

ID 99259
Kristel Saat

82 000 €



Müüa korter

4toal krt Papiniidu 25, üp 76,9 m², III k, vajab remonti, keskküte, lodža, hea planeering, panipaik, kelder, en-kl C.

ID 104028
Janno Peterson

49 000 €



Müüa maja

Surju külas, üp 242 m², rehielamu, ahik, salvkaev, maakelder, abihooned. Oja kaldal asuv looduskaunis kinnistu 18 925 m².

ID 85490
Mai Isand

37 000 €



KÜSI PAKKUMIST!

SOOVITE MÜÜA OMA KORTERIT VÕI MAJA PÄRNU LINNAS VÕI MAAKONNAS - AITAN MEELELDI JA LEIAN TEIE KINNISVARALE OSTJA!

Kristel Saat, 5342 2065



kinnisvara

www.lvm.ee

Avatud E-R 9-17 · Keskväljak 1, Pärnu · tel 447 7000



Ingmar Saksing
juhatause liige
+372 501 3320

Andres Sutt
juhatause liige
+372 504 6918

Leeno Andreson
maakler
+372 5555 8738

Malle Tomingas
maakler
+372 507 2172

Rita Sepp
kutseline maakler
+372 506 5364

Urmas Tuhkru
kutseline hindaja
+372 528 5754

Merle Siigla
kutseline hindaja
+372 503 8293

Ago Loime
maakler
+372 5348 7626

Riti Künnapuu
kutseline maakler
+372 5330 1394

Tiiu Lebedev
kutseline maakler
+372 507 2168

Eve-Mai Kiisler
maakler
+372 5688 4100

Arendusprojektid



Suur-Jõekalda 2/1, uued korterid Pärnu jõe ääres. Üp al 34,7 m². Tutvumispäev 15.11 kl 12. al 44 700 €. Riti, 5330 1394



Hirvela 8, Sauga, uus 2toal korter. Üp 58,8 m², III k, keskk. Tutvumispäev 13.11 kl 13. 57 000 €. Ago, 5348 7626



Suur-Jõekalda 4a, rööduga 3-toal korter. Üp 63 m², I k, saun, panipaik, garderoob, mööbel. 98 000 €. Tiiu, 507 2168



Kolde 15, väljast täielikult renoveeritud maja vaikselt kõrvaltänaval. Tutvumispäev 13.11 kell 12. 95 000 €. Ingmar, 501 3320



Aida 7, uued korterid luksuslikus korterelamus südalinna. Tutvumishommik 15.11 kell 11. al 56 000 €. Malle, 507 2172



Side 2a, 2toal korter uues majas. Üp 40 m², I k, keskk, terrass. Tutvumisõhtu 13.11 kell 17. 65 000 €. Rita, 506 5364



Pardi 34a, elamu I korrus ja hoovimaja. Üp 97,2 m², ahik, saun. Tutvumisõhtu 14.11 kl 17. 125 000 €. Rita, 506 5364



Rohu 13b, armas väike renoveeritud maja. Üp 69,9 m², 3 tuba, ahik. Tutvumisõhtu 14.11 kell 16. 104 000 €. Leeno, 5555 8738

Korterid



Kaevu 5, 1toaline korter rahulik piirkonnas. Üp 27,8 m², V k, keskküte, kelder, aknad vahetatud. Tutvumispäev 17.11 kell 13. 18 500 €. Ago, 5348 7626



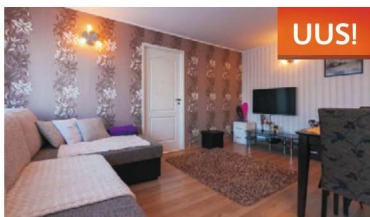
Aisa 43, 2toaline suvituskorter ranna rajoonis. Üp 40,9 m², 2 korrust, kombin küte, terrass. Tutvumishommik 15.11 kell 11. 68 000 €. Ingmar, 501 3320



Riia mnt 193, kaunis ja hubane 5toal majaosa. Üp 215 m², 2 korrust, saun, kõrvalhoone. Kinnistu suurus 540 m². 146 000 €. Eda, 5623 0200



Pääsukese pst 6, Paikuse, kena 4toaline elamu. Üp 120 m², keskk. Krunt 1044 m². Eelreg tutvumisõhtu 14.11 kell 16. 109 800 €. Lea, 5685 3500



Tallinna mnt 1, jõevaatega renoveeritud 2toal korter. Üp 41 m², II k, keskk. Tutvumisõhtu 14.11 kl 16. 38 000 €. Eve-Mai, 5688 4100



Vee 4, 3toal korras korter südalinna. Üp 60,8 m², II k, keskk. Tutvumisõhtu 13.11 kl 16.30. 68 000 €. Rita, 506 5364



Mänguväljaku 9, Sindi, 6toal maja. Üp 198 m². Võimalus vahetada 1-2toal korteri vastu. 25 000 €. Eve-Mai, 5688 4100



Jõeotsa, Papsaare, elamu jõe ääres. Üp 251,8 m². Eelreg tutvumispäev 13.11 kl 15. 139 000 €. Leeno, 5555 8738



Mai 17, eraldi tubade ja rööduga renoveerimist vajav 2toaline korter. Üp 45,9 m², III k, keskk, kelder, aknad vahetatud. 39 900 €. Riti, 5330 1394



Aia 28b, korras 3toaline korter kivimajas ranna rajoonis. Üp 64,6 m², I k, ahi- ja elekterküte. Tutvumisõhtu 13.11 kell 17. 89 000 €. Malle, 507 2172



Saarde vald, talukompleks koos metsa põlluga. Üp 70 m², 4 tuba. Krunt 4,3 ha. Eelreg tutvumisõhtu 13.11 kell 16. 25 000 €. Eve-Mai, 5688 4100



Kooli 14, omapärane kesklinna kodu. Üp 167 m², keskk, 2 korrust, saun, kõrvalhoone, II k välja ehitamata. Krunt 533 m². 140 000 €. Eda, 5623 0200



Kuldnoka 2, Sauga, renoveeritud 3toaline korter linna lähedal. Üp 67,9 m², I k, keskküte, garderoob, röödu, kelder, ühistu. 49 000 €. Lea, 5685 3500



Tammsaare 9, heas korras 3toaline korter kogu sisustusega ranna rajoonis. Üp 65,2 m², I k. Tutvumisõhtu 17.11 kell 16. 95 000 €. Tiiu, 507 2168



Kaare 1, Kõima, korras maja 18 km Pärnust. Üp 68,7 m², 3 tuba, ahik. Krunt 1476 m². Eelreg tutvumispäev 13.11 kl 15. 26 000 €. Tiiu, 507 2168



Mäe 8a, hubane maja. Üp 88 m², 3 tuba, ahiküte, kelder, garaaz. Kinnistu 500 m². Eelreg tutvumisõhtu 14.11 kl 17. 89 000 €. Leeno, 5555 8738

Otsin kliendile:

1-2toal remonti vajavat keskk korterit, kuni III k.

Riti Künnapuu, 5330 1394

1toalist korterit Maisse, kuni III korrus.

Riti Künnapuu, 5330 1394

2toalist eraldi tubadega korras korterit.

Eve-Mai Kiisler, 5688 4100

Soodsat 2toal korterit Mai, kesklinna või ranna rajooni, kuni V k.

Eve-Mai Kiisler, 5688 4100

2toalist remonti vajavat korterit.

Eda Karula, 5623 0200

Väiksemat 2toalist keskküttega korterit Pärnusse.

Malle Tomingas, 507 2172

3toalist korras korterit.

Eda Karula, 5623 0200

3toal rööduga korterit Maisse, kuni III korrus.

Riti Künnapuu, 5330 1394

3toalist korterit Paikusele või Pärnusse.

Lea Aniste, 5685 3500

3toal korterit uemasse majja.

Leeno Andreson, 5555 8738

4toalist korterit Kuldsesse Kodusse.

Ago Loime, 5348 7626

3-4toal korterit uemasse majja.

Hind kuni 120 000 €.

Rita Sepp, 506 5364

3toal korterit Paikusele, nt Kastani väikekoht 11, 13 majadesse.

Leeno Andreson, 5555 8738

Korras maja Pärnusse. Hind kuni 150 000 €.

Tiiu Lebedev, 507 2168

Maja Pärnusse või linna lähedale.

Eda Karula, 5623 0200

Maja Paikusele.

Lea Aniste, 5685 3500

4toal korterit väiksemasse majja.

Hind kuni 100 000 €.

Rita Sepp, 506 5364

Remonti vajavat maja Raekülla.

Riti Künnapuu, 5330 1394

Korras elamut Pärnusse või linna lähedale.

Hind kuni 130 000 €.

Rita Sepp, 506 5364

2toalist korterit Pärnusse.

Leeno Andreson, 5555 8738

2toalist keskküttega korterit.

Tiiu Lebedev, 507 2168

4toalist korterit Maisse.

Lea Aniste, 5685 3500

Uuemat elamut Tammissesse või Paikusele.

Malle Tomingas, 507 2172

Renoveeritud vana maja või majaosa Pärnusse.

Eve-Mai Kiisler, 5688 4100

Vähemalt 4 magamistoaga maja Ülejõe.

Hind kuni 130 000 €.

Riti Künnapuu, 5330 1394

Kommunikatsioonide ja detailplaneeringuga elamumaa linna ja lähedale.

Malle Tomingas, 507 2172

Pindi Kinnisvara AS Aida tn 5, 80010 Pärnu Tel 447 1075 parnu@pindi.ee

Juhtiv kinnisvarabüroo Eestis



1TOALINE KORTER



Riia mnt, V k, üp 27,5 m², keskküte, renoveeritud, kelder. 31 000 €. Krista Järv, 528 2667.

2TOALISED KORTERID

Saarde vald, Kalda tee, II k, üp 41,8 m², ahiküte, WC, vannituba. Majas 12 korterit. Olemas kuur ja keldriboks. 1000 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

Halinga v, Pärnu-Jaagupi, Uus tn, I k, üp 42,9 m², WC ja dušš, kamin. Kelder. 9000 €. Krista Järv, 528 2667.



Kesk 4b, I k, üp 27,7 m², ahiküte, vesi kaevust, puukuur, aiamaa. Kinnistu 924 m². Majas kokku 3 korterit. 9300 €. Aivo Selge, 507 8682.

Audru v, Lemmetsa k, Sanga, II k, üp 43,2 m², ahiküte, toad eraldi, WC, dušš. Korteri juurde kuulub kelder, marjapöösastega aiamaa. 9500 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.



UUS HIND! Väandra alev, Turu tn, I k, üp 36,8 m², ahiküte, korter vajab remonti. Kelder, puukuur, garaaž. Aiamaa. 18 200 €. Karin Bagortsikova, 56 827 760.

Halinga v, Libatse k, III k, üp 50,5 m², keskküte, WC, vannituba, köögi-mööbel müügihinna. Turvauks. Renov soe korter! 18 500 €. Krista Järv, 528 2667.



Audru, Oja tn, üp 55,3 m², ahiküte, avatud plan, rõdu, vannituba, WC, uus elektrijuhtimestik, keldriboks. 21 500 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

Mai tn, I korrus, üp 48,9 m², keskküte, WC, vannituba. Korteri müüakse enampakkumise teel. 30000 €. Krista Järv, 528 2667.



Kalamehe tn, läbi 2 korruse, 36,4 m², ahiküte, 2 tuba, köök, pesuruum-WC. Korteri reaalne üp umbes 60 m². Katusekorruse väljaehitamiseks olemas projekt ja ehitusluba. Kõrvalhoone. 47 400 €. Krista Järv, 528 2667.

ahiküte, 2 tuba, köök, pesuruum-WC. Korteri reaalne üp umbes 60 m². Katusekorruse väljaehitamiseks olemas projekt ja ehitusluba. Kõrvalhoone. 47 400 €. Krista Järv, 528 2667.



Kerese tn, üp 127,7 m², korter uues majas läbi mitme korruse ja tasapinna. Kamin, saun. Eraldi sissepääs. Rõdu. 259 000 €. Krista Järv, 528 2667.

MAJAD



Aia tn, I k, üp 51 m², ahiküte, renoveeritud, plastaknad, laminaatpõrandad, WC-vannituba. 53 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

Hommiku tn, IV k, üp 46,8 m², keskküte, avatud köögiga elutuba, panipaik, WC-vannituba, avar esik. Rõdu. Majas lift, fonolukk, trepikoda lukustatav. 75 000 €. Margus Kask, 518 6112.

3TOALISED KORTERID



Häädemeeste v, Majaka k, Tohvri, kinnistu 22 840 m², 1faasiline el-liitumine 20 A. Kinnistul 1korruselise puumaja, 100 m², 3 tuba. Kaev. 7000 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

Kirsi tn, üp 56,9 m², V korrus, keskküte, toad eraldi, läbi maja planeering, WC, vannituba, rõdu. Korteri vajab remonti. 27 500 €. Aivo Selge, 507 8682.



Häädemeeste v, Massiaru k, kinnistu üp 7477 m², 4 tuba. Ahiküte. Köögis puupliit. Salvkaev. Kinnistu piirneb ühest küljest teega, ülejäänud külgedest põllumaaga. 7500 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.

Mai tn, I k, üp 59,9 m², keskküte, avatud köögiga elutuba, köögi-mööbel, 2 garderoobi, WC, dušš. Turvauks, kelder. Toimiv ühistu. 49 900 €. Aivo Selge, 507 8682.

Paju tn, II k, üp 63,2 m², keskküte, avar maitseka sisustusega korter läbi kahe korruse: I korrusel köök-elutuba, WC, saun, rõdu; II k 2 tuba. Köögi-mööbel müügihinna. 95 000 €. Margit Rannamäe, 511 6298.



Kilksama k, Kaasiku tee, 1korruselise kivimaja üp 53,1 m², vajab renov. Osaliselt plastaknad. Veeühendus hoonetegrupi suurkaevust. Elekter. 10 000 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.

Paju tn, II k, üp 67,6 m², keskküte/põrandaküte, avar ja nüüdisaegse maitseka sisustusega korter läbi kahe korruse. Saun. Rõdu. 139 000 €. Margit Rannamäe, 511 6298.

4-TOALISED KORTERID



Varbla v, Tõusi k/Mõtsu k, kinnistu koosneb 2 katastriüksusest: 86302:002:0074 Tõusi külas (hoonestatud, 1korruselise renov vajav maja), 86302:002:0075 Mõtsu k (hoonestamata). Krundil viljapuud, marjapöösad, tiik. 13 500 €. Krista Järv, 528 2667.

Mai tn, üp 76 m², V k, keskküte, plastaknad, laminaatpõrandad, osaliselt vaipkate. Aknast avaneb kaunis merevaade. 59 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.



Koonga v, Irla k, 2korruselise sanremonti vajav maja üp 108 m² / 2920 m². 3 tuba. Kütmine ahju, kamina ja Pioneer-pliidiga. Dušš. Saun. Kuur. 18 600 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

Tõstamaa v, Männikuste k, Siidi, hoonestatud kinnistu üp 20 106 m², metsamaad 1,1 ha. Palkmaja üp 66,7 m², 3 tuba, ahiküte, kamin, õhksoojuspump. Vesi salvkaevust. 19 900 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

raaž. Maja vajab renov. Vesi oma salvkaevust, kanal lok. Krundil ts-vee ja -kanal ühenduse valmidus. 20 000 €. Igor Lobanov, 5557 2936.



Halinga v, Pitsalu k, Männi, täispalkmaja üp 100 m² / 44 000 m², puupliit soemüüriaga, 2 tuba, köök, reheatlune. Puurkaev, saun, abiruumid, kelder, garaaž. Marja- ja õunaaed. 22 000 €. Igor Lobanov, 5557 2936.



Surju v, Ristiküla, palkmaja 114 m², elamispiinda u 75 m². 3 tuba, köök, dušš, WC, esik. Ahiküte. Kinnistu üp 27 414 m². 31000 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.



Tori v, Taali k, maaliliselt kauni asukohaga kunagine Taali mõisa talltallakuur, mis on praeguseks renov elamispiinnaks. Hoone üp 562,5 m², 6 tuba. 180 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.



Tori v, Aesoo k, Uueda, kinnistul (üp 66 700 m²) renov vajav 2korruselise taluhoone, ait. Kõrghaljastus. Vesi salvkaevust, el-liitumine olemas. 35 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.



Häädemeeste v, Massiaru k, hoone üp 1368,5 m², on ehitatud koolimajarahvamajaks. Vesi ja kanal lok. El-liitumine olemas. Maja müüakse koos kinnistuga (19 950 m²). 40 000 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

Väandra a, Pärnu-Paide mnt, hoonestatud kinnistu üp 322 m², bussiootepaviljon-kauplus üp 114,5 m². Kasutusotstarve: kaubandus, toitlustus. Hoone on 2korruselise, I k kauplus, ladu, köök, puhketuba, hoiuruum, II k 2 tuba. Eraldi sissepääsuga ootepaviljon ja tualettruum. 58 300 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

Audru v, Marksa k, Saare talu, rehila mu üp 65 m² / 22 800 m², köök-elutuba, 2-tuba, renov puupliit ja -kütteahi. Puitpõrandad ja -pakettaknad. Eterniitkatust. Kinnistul stiilne katusealusega grilliterrass. Kõrvalhoone II korrusel 2 tuba. 68 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Tori v, Kuiaru k, Väljaotsa, 2korruselise maja üp 243,4 m² / 49 300 m². Ahiküte. Müük jagamise teel, u 4,93 ha suurune osa. Sellel asuvad 2korruselise puuelamu, saun, kelder ja 2 tiiki. Kinnistu jagamine pooleli. Reheatlune, 4 tuba ja avar köök, 2 ahju. Köögis puupliit. 70 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Häädemeeste, kivimaja üp 157,7 m², 4 tuba, köök, pesemisruum. Ahi- ja kaminaküte, lisaks õhksoojuspump. Salvkaev, kanal lok. Vahetatud aknad ja katus. Kinnistu piirneb jõega. Võimalik osta lisaks naaberkinnistu. Saun. 100 000 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

Sauga v, Pulli k, Lille, hea plan-ga 2korruselise maja üp 220 m² / 1711 m². 5 tuba, keskküte, vesi puurkaevust, kanal lok, WC, vannituba, saun. Rõdu, garaaž. Kõrvalhoone. 115 000 €. Margus Kask, 518 6112.

Tori v, Taali k, maaliliselt kauni asukohaga kunagine Taali mõisa talltallakuur, mis on praeguseks renov elamispiinnaks. Hoone üp 562,5 m², 6 tuba. 180 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Väandra alev, Aia tn, 4 poolkorrusega renov maja üp 338,2 m² / 5317 m², 6 tuba, keskküte, saun, mullivann, WCd, rõdu, terrass, garaaž, kinnistu aiaga ümbritsetud. 239 900 €. Maris Enke, 517 9449.

Väandra alev, Aia tn, 4 poolkorrusega renov maja üp 338,2 m² / 5317 m², 6 tuba, keskküte, saun, mullivann, WCd, rõdu, terrass, garaaž, kinnistu aiaga ümbritsetud. 239 900 €. Maris Enke, 517 9449.

Väandra alev, Aia tn, 4 poolkorrusega renov maja üp 338,2 m² / 5317 m², 6 tuba, keskküte, saun, mullivann, WCd, rõdu, terrass, garaaž, kinnistu aiaga ümbritsetud. 239 900 €. Maris Enke, 517 9449.

Väandra alev, Aia tn, 4 poolkorrusega renov maja üp 338,2 m² / 5317 m², 6 tuba, keskküte, saun, mullivann, WCd, rõdu, terrass, garaaž, kinnistu aiaga ümbritsetud. 239 900 €. Maris Enke, 517 9449.

Esplanaadi tn, 2korruselise maja üp 126 m² / 810 m², I k avatud köök koos elutoaga, tuba. Saun. II k 2 tuba. Põrandal tammeparketist. Maja juurde viib privaatne sissesõidutee. Mereni 500 m. 240 600 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

MAJAOSAD, RIDAELAMUD



J. V. Jannseni tn, renoveerimist vajav majaosa, ahiküte, 3 tuba, puitaknad, WC, vannituba, veetorud vahetatud. Kaasomand. 25 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

nad, WC, vannituba, veetorud vahetatud. Kaasomand. 25 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

Väandra alev, Turu tn, 2korruselise läbi maja plan-ga ridaelamuboks, 2 rõdu, keskk, I k elutuba, köök, WC, rõdu. II k 3 tuba, rõdu, panipaik, vannituba-WC. Kelder. 33 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.



Raeküla, Lembitu tn, kaasomand 1/3 kinnistust, 2korruselise elamu, 106 m², sh katusekorrus 40 m², 2 tuba. Majandushoone/garaaž, kelder, kuur, ts-vesi, -kanal. Viljakandev aed. 36900 €. Krista Järv, 528 2667.



Tahkuranna v, Võiste k, Käärdi tee, 2korruselise paarismajaosa üp 113 m² / 1750 m², ahiküte, 3 tuba, uus plekk-katus. Uued puitpõrandad, laed ja puitpakettaknad, siseüksed renoveeritud. II k kaks rõdu. Abihoone garaaži ja saunaga. 54 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

KRUNDID

Häädemeeste v, Kabli k, Rannametsa-lkla mnt ääres kinnistu üp 2000 m². Kommunikatsioon (vesi ja elekter) krundi piiiril. 17 500 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

UUS HIND! Hiie tn, elamumaa üp 600 m², olemas tsentraalne vesi ja kanal. Puudub el liitumispunkt. 28 500 €. Karin Bagortsikova, 5682 7760.

Tahkuranna v, Laadi k, Mäeotsa tee 9, vesi ja kanalisatsioon kinnistu piiiril (liitumised puuduvad). 10 900 €. Aivo Selge, 507 8682.

ÄRIPIND

Tahkuranna v, Võiste k, sisustusega töökoda - kaks remondihalli. Kontoriruum, ladu, olmeruumid. 190 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

ÜÜRİKORTER

Paju 5, 2toaline möbleeritud ja saunaga korter kuni 30.06.2015. Üür 350 € + maksed, tagatisraha, teenustasu. Margit Rannamäe, 511 6298.

OTSIME KLIENDILE

Garaaži Pärnu linnas. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

3toalist korterit Mai rajoonis. Margus Kask, 518 6112.

Majaosa garaažiga. Margus Kask, 518 6112.

Korteri Pärnus. Hind kuni 25 000 €. Margus Kask, 518 6112.

2toalist korterit Pärnus. Margit Rannamäe, 511 6298.

Üürikorteri Pärnus. Margit Rannamäe, 511 6298.

Sinu heaks loodud!





Sinu parim abimees kinnisvaratehingutes

aastast 1992

MÜÜA KRUNDID KORTERILE või ELAMULE

JÕEÄÄRSED KRUNDID



RÄÄMA 15

ERAKORDNE: PANORAAMVAADE PÄRNU JÕELE

Jõevaatega krundid Pärnus, linna keskel, jõest 15 m kaugusel. Võimalik rajada oma idee järgi või olemasoleva projekti alusel korterelamu, villa või pereelamu. Ehituskulud võimalik jagada sõpruskonnaga 4 kuni 6 korteri vahel. Kõrval mugav valgustatud terviserada. Tulevikus oma paadisild. Aitame projekteerija, ehitaja leidmisel. Valida 4 krundi vahel.

Rääma 15 – 1432 m² Rääma 17 – 1538 m²
Rääma 15a – 1488 m² Rääma 19 – 1813 m²
Hind 85 000 € Tel 447 5555

MÜÜA KORTER



1TOALINE, Mai tn, üp 32,1 m², I k, keskk. Uus maja, nüüdisaegse planeeringu ja siseviimistlusega korter. Kõõgimööbel ja sisustus. Kinnises sisehoovis autoparkimiskoht ja laste mänguväljak. Fonolukk, puldiga värav. Suur keldriboks.

35 500 € Risto, 516 2756

MÜÜA KORTER



2TOALINE, Rüütli tn, üp 58,5 m², III k, keskküte. Pärnu südalinnas, 1905. aastal ehitatud majas, mis on 2006 täielikult renoveeritud. Ainulaadne võimalus! Hinnas kvaliteetne disainimööbel, kõõgimööbel tehnikaga, valgustid, kardinad.

94 900 € Risto, 516 2756

MÜÜA KORTER



3TOALINE, Laeva tn, üp 52 m², II k, ahiküte. Läbi maja planeering, kivimaja, kohe vaba, mööbel, keskmises seisus. Madalad ülalpidamiskulud. Kuuri- ja keldriboks. Lähedal lasteaed, kauplus, bussipeatus.

25 000 € Aleksander, 502 2467

MÜÜA KORTER



3TOALINE, Hirvela 9, Sauga, 62 m², IV k, keskk. Uus ehitus, tänapäevane plan ja siseviimistlus. Toad eraldi. Hinnas mööbel ja tehnika. Rõdu, panipaik. Parkimis-koht, fonolukk. Laste mänguväljak. Lähedal kool, lasteaed, kauplus, bussipeatus.

62 000 € Siim, 5833 9376

MÜÜA ELAMU



Varbla v, Aruküla. 5 tuba, kinnistu 5 ha, ahiküte (reheahi), majal eterniitkatust, puitvooder. Rehetalu on mugandatud elamuks, sobib ka suvekoduks. Mereni 3 km. Lähedal sadam. Kinnistul 1,5 ha metsa- ja 2,5 ha haritavat maad. Kaev.

Erihind 24 900 € Siim, 5833 9376

MÜÜA KORTER



3TOALINE, Kevade 3, Häädemeeste. 69 m², II k. Toad eraldi. Renoveeritud. WC ja vannituba. Boiler. Kütmine tahkel kütetel kõõgliidid ja radiaatorite baasil. 2 keldriboksi. Telefon, kaabel-TV, Internet. Lähedal kool, lasteaed, perearstikeskus.

21 000 € Ervin, 5647 2730

MÜÜA KORTER



2TOALINE, Pärnu mnt 15, Sindi. Üp 49,9 m², I k, ahiküte. Korterihukuseks on kõrge laed, toimiv vana antiikahi. Korteril on kaks sissepääsu. Kinnistu 2702 m² ja see on mõtteliselt jagatud nelja korteri vahel.

23 000 € Tel 557 6175

MÜÜA ELAMU



Kannikese põik 4, Eametsa. Üp 135 m², kinnistu 1380 m², 4 tuba, õhksoojuspump. Osta oma perele hubane uus maja Pärnu külje all! Maja on hea soojapidavuse ja mõistlike kommunaalkuludega. Elutoast pääs päikesepoolsele terrassile.

125 000 € Tel 557 6175

Otsin kliendile
2toalist korterit Mai rajoonis,
kuni 45 000 €. Ervin, 5647 2730

Otsin kliendile
2toalist ahiküttega korterit Ülejõeel,
kuni 25 000 €. Ervin, 5647 2730

Otsin kliendile
2-3toalist heas seisus keskküttega ja rõduga korterit
Pärnus, kuni 50 000 €. Siim, 5833 9376

Otsin kliendile
suure maakasutusega **maakodu** Pärnu lähedal,
kuni 60 000 €. Siim, 5833 9376

Otsin kliendile
3-4toalist heas seisus korterit uues rõduga majas
Pärnus, kuni 120 000 €. Siim, 5833 9376

Otsin kliendile
2toalist korterit Mai elamurajoonis,
kuni 44 000 €. Risto, 516 2756

Otsin kliendile
elamut Pärnu lähedal,
kuni 85 000 €. Risto, 516 2756

Otsin kliendile
4-5toalist eramut Pärnu linnas,
kuni 160 000 €. Tel 557 6175

KINNISVARA HINDAMINE.
KIIRE JA KORREKTNE HINDAMISTEENUS
PANKA JA RAAMATUPIDAMISSE. Tel 502 2467.

Lisaks veel palju pakkumisi leiad meie kodulehelt www.tonisson.ee Tel 447 5555 parnu@tonisson.ee Rüütli 47, PÄRNU



TEHNOÜLEVAATUS

Asume Mauri tehnikulas
E-R 9-18 • L 10-15
BRONEERI AEG
Tel 437 4317

Jupiter Plus

Savi 26

MÜÜA

- sorteeritud D-marki kivisütt
- pakitud turba- ja purubriketti
- antratsiiti

Veovõimalus

INFO tel 443 7805, 507 9861

TEEME KATLAMAJA KORDA

VÄHEM KÜTET, ROHKEM SOOJA

KATLAD

-15%

KOJUTOOMINE TASUTA

www.ostakatel.ee

HULGILADU Tehnika 10, Viiratsi, Viljandimaa. Tel 526 7072



Kinnisvara müük • Ost • Üür
Vahetus • Konsultatsioonid

Jana Lootus kutseline maakler
tel +372 513 7155 • jana@lootuskinnisvara.ee

**MÜÜA EKSKLUSIIVNE KATUSE-
KORTER** kesklinnas. Üp 110 m², rõdu 20 m², mullivann, keskküte, kamin, õhksoojuspump, korkpõrandad, eritellimisel sisustus. **Hind 105 000 €**

MÜÜA MAJA NELGI TN. Üp 90 m², krunt 812 m², ehitatud 2010, 4 tuba, saun, kamin, ahi, keskküte, väga soe, kuur, kasvahoone.
VÄGA HEA HIND 59 900 €.

**MÜÜA 4TOALINE SAUNA JA KAHE-
KOHALISE MULLIVANNIGA** krt Oja tn, V k, 74,9 m², hea planeering, soojustatud, suured garderoobikapid.
HEA HIND 47 000 €.

MÜÜA:

- AUDRUS KUUSE tn 2toal saunaga ahiküttega korter, üp 55,4 m², I k, rõdu, remonditud, soojustatud. **HIND 23 000 €.**
- 1TOAL KORTER, Haapsalu mnt, üp 25,6 m², vajab remonti, aiamaa. **HIND 11 000 €.**
- MAJA TALLINNA MNT, üp 226 m², kinnistu 669 m², 9 tuba, kaminad, saunad, vannid. Sobib ka mitmele perele. **HIND 155 000 €.**
- UUS MAJA 3 KM PÄRNUST, üp 190 m², kinnistu 3200 m², 6 tuba, oma jõekallas, männimetsa kõrval. **HIND 200 000 €.**

PANE TÄHELE!

OTSIN KLIENDILE MAJA RAEKÜLAS, VÕIB REMONTI VAJADA.
HIND KUNI 120 000 €. **OTSIN KLIENDILE 2-3TOAL ahik korterit**
Pärnus. **OTSIN KLIENTIDELE ÜÜRİKORTEREID PÄRNU.**
Kasuta kogemustega kutselise maakleri teenuseid!

Kõike ei pea ise tegema

Rehvidesse puutuva võid julgelt
meie spetsialistide hooleks jätta

- Lai valik rehve ja velgi IGA HINNAGA
- Rehvide ja velgede paigaldus OOTETÖÖNA
- Rehvide hoiustamine meie REHVIHOTELLIS

BRONEERI AEG: www.kummimees.ee

Savi 16 • Pärnu • tel 447 5166

KUMMIMEES
ja oled kindlalt teel!

www.optitrans.ee



Külasta meid!

OPTITRANS
TRANSMISSIOONILAHENDUSED

Mauri Tehnoküla, Kaubasadama tee 18/2-11, Papsaare k, Audru v, 88317 Pärnumaa
Info ja broneerimine tel 515 3763, 447 1400, e-post info@optitrans.ee

PAKUTAVAD TEENUSED:

sõidu- ja pakiautode,
põllumajandus- ja
tööstusmasinate
REHVIDE MÜÜK,
PAIGALDUS
JA REMONT



Akadeemia 7, 80011 Pärnu, I korrus

Tel 442 0383

E-post parnu@uusmaa.ee

1toalised korterid

UUS! Rohu 44, üp 22,6 m², keskküte, vajab remonti, madalad maksed. **15 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS! Vee 2, üp 32,5 m², keskk, renov, mööbel, väikesed maksed. **43 680 €**. Peeter, 517 8920.

UUS HIND! Raudtee 8, Väandra, üp 43,5 m², korras, suur rõdu, rahulik piirkond. **10 200 €**. Merike, 5858 8776.

UUS! Uus 11, Väandra, 35,8 m², vaikne, rõduga korter, hea vaade. **8500 €**. Merike, 5858 8776.

Suur-Jõe 7, üp 26 m², renov, möbl, suur aed. **29 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Vikerkaare 3, üp 40 m², I k, uus maja, el-küte, vaade jõe. **51 100 €**. Henri, 514 1510.

2toalised korterid

UUS! Pääsu tee 1, Papsaare, Audru v, üp 58,6 m², 2/2, uus maja, keskküte, väga heas korras, kamin, saun, rõdu. **55 555 €**. Merike, 58588776

UUS! Papiniidu 64, üp 47 m², 3/3, uus maja, regul keskküte, sisustatud, väga heas korras. **63 300 €**. Siim, 513 9545.

Oja 30, üp 38 m², I k, renoveeritud, köögmööbel koos tehnikaga. **35 000 €**. Peeter, 517 8920.

Side 1, üp 44,9 m², I k, äsja renoveeritud, ahiküte, köögmööbel, oma õueala. **82 860 €**. Peeter, 517 8920.

Side 1, üp 38,6 m², I k, renoveeritud, ahiküte, oma õueala. **39 900 €**. Peeter, 517 8920.

Papiniidu 64, üp 47 m², 3/3, uus maja, keskk, köögmööbel, väga heas korras. **65 000 €**. Peeter, 517 8920.

Rõugu 30, üp 47,2 m², II k, keskküte, turvaüks, pakettaknad. **30 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS HIND! Side 9, 47 m², II k, keskküte, osaliselt renoveeritud. **42 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS! Papiniidu tn, üp 46 m², III k, keskk, rõdu, vabaneb kiiresti. **47 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Sauga, Hirvela 12, üp 53 m², III k, keskküte, heas seisukorras. **50 000 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Kanali 5a, üp 35,1 m², II k, ahiküte, vajab remonti, väga hea asukoht. **32 000 €**. Feliks, 5593 6655.

Mai 6a, üp 43 m², 4/8, uus maja, regul keskküte, suur rõdu, lift, väga heas korras. **54 400 €**. Siim, 513 9545.

1-2toalised korterid Lihulas, hind alates **6500 €**. Tiit, 5452 4999.

Kooli 65, üp 47 m², VIII k, rõdu, lift. **75 000 €**. Uno, 516 9772.

Selja k, Rakvere mnt 13, üp 43,6 m², II k, väga heas seisukorras, ahiküte. **17 000 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS! Rohu 107, keskk, II k, heas korras, isol toad. **36 500 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Karusselli 71, üp 42 m², keskküte, IV k, merevaade, rõdu, uus maja, parkimiskoht. **93 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Kitse 26, üp 49 m², V k, keskküte, väga kena korras korter. Ostukeskus lähedal. **34 900 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Tammsaare 28, 46,9 m², III k, keskk. **43 500 €**. Ülle, 5595 3466.

Mai 17, üp 46 m², II k, keskküte, rõdu, maja renov. **42 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Mai 28, 46 m², IV k, keskk, rõdu, maja renov. **37 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Riia mnt 139, üp 33 m², 2/2, ahik, renov, oma õu. **26 600 €**. Siim, 513 9545.

Soodsad korterid Tootsis, hind alates **4400 €**. Tiit, 5452 4999.

Suur-Kuke tn, üp 48 m², uus maja, meri ja kesklinn lähedal. **69 900 €**. Tiit, 5452 4999.

Kooli 12b, üp 35 m², I k, kivimaja, renoveeritud korter, soovi korral sisustusega. **43 000 €**. Getlin, 527 3482.

Tammsaare 28, üp 47 m², V k, kivimaja, renov korter, vaade merele. **48 000 €**. Getlin, 527 3482.

Ranna raj, eksklusiivne, üp 78 m², läbi 2 k, rõdu, suur terrass, garaažikoht, meri lähedal. **147 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Soodsad korterid Väandras, hind alates **10 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Side tn, üp 45 m², renov, ahiküte, dušš, oma õu. **45 000 €**. Peeter, 517 8920.

Tallinna mnt 65, üp 58 m², erilahendus, III k, kivimaja, katus ja fassaad uued, el-küte. **46 800 €**. Henri, 514 1510.

3toalised korterid

UUS! Mai 8, V k, keskküte, 62 m², renov, rõdu. **57 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Paikuse, Paide mnt 14c, üp 66 m², rõdu, I k, korter renov. **61 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS HIND! Side 9, III k, keskk, renov, sisustusega. **69 900 €**. Ülle, 5595 3466.

Hirvela elamurajoon, üp 82 m², keskküte, saun, terrass, köögmööbel koos tehnikaga. **89 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS! Kuldse Kodu 5, keskküte, IV k, 2 rõdu, heas korras. **37 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Liiva 3, üp 68,1 m², II k, väga põhjal-

kult renoveeritud korter. Oma õueala. **64 000 €**. Peeter, 517 8920.

Seedri 4, 83,4 m², III k, disainitud luksuskorter, saun, suur rõdu, parkimiskoht garaažis. **197 000 €**. Feliks, 5593 6655.

Jannseni 9, üp 63 m², II k, keskküte, väga heas seisukorras. **54 000 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS! Lille 51, 63 m², II k, keskküte, vann, rõdu, heas seisukorras. **45 000 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Lavassaare, Pärna 10, üp 68 m², I k, keskküte, vann, köögmööbel, panipaik, rõdu, heas korras. **22 500 €**. Siire, 528 0563.

Ranna raj, 56 m², renov, köögmööbel, ahi, pliit, vann. **65 000 €**. Tiit, 5452 4999.

UUS! Tammsaare 36, üp 57 m², IV k, rõdu, heas korras. **53 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Paikuse, Pärnade pst 10, II k, renoveeritud maja, jõe ääres. **24 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS HIND! Rõugu 18, üp 60 m², II k, keskküte, kamin, plastaknad, remont pooli. **17 900 €**. Henri, 514 1510.

Vändra, Pilve tn, üp 67 m², III k, keskküte. Väga korras maja ja kena korter. **26 500 €**. Feliks, 5593 6655.

Liiva 14c, üp 50 m², I k, korter ja maja renov, umbtäna lõpus. **49 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Metsa 14, üp 65 m², III k, rõdu, keskküte. **50 000 €**. Ülle, 5595 3466.

4toalised korterid

UUS! Kuldse Kodu 1, aatrium, oma õu, 108 m². **69 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Kirsi tn, üp 71 m², maja ja korter renov, möbleeritud. **45 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Kuldse Kodu tn, üp 79 m², II k, keskküte, 3 rõdu. **43 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Papiniidu 25, 78 m², 2/5, keskküte, rõdu, renov. **73 300 €**. Siim, 513 9545.

UUS! Audru, üp 87 m², renov 2008. a, köögmööbel, suur aed. **42 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Roosi 10, üp 96 m², I k, ranna rajoonis, renov, köögmööbel tehnikaga, garaaž. **169 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS HIND! Sauga, Peoleo 1, üp 79 m², II k, keskküte, rõdu, mugav planeering. **42 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Metsa 12, IV k, keskk, rõdu, eraldi toad, madalad kulud, heas korras, köögmööbel. **59 400 €**. Ülle, 5595 3466.

MAJA, mida otsid

UUS! Rohu 7a, 261 m² / 641 m², 5 tuba, saun, kamin, garaaž, köögmööbel tehnikaga. **138 000 €**. Peeter, 517 8920.

Papsaare k, Lövi tee 11, 90 m² / 1457 m², uus maja, 3 tuba, kamin, saun, köögmööbel tehnikaga. **138 000 €**. Peeter, 517 8920.

Rõugu 25, 169 m², 2 korrust, 4 tuba, ahiruumid, krunt 600 m², vajab remonti. Aed. **69 000 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Tammiste k, Tormilinnu-tee 17, üp 65 m², I korrus, el, uus veetrass krundi piiiril, krunt 1032 m², roheline ümbrus. **27 000 €**. Feliks, 5593 6655.

Vändra, Vana 15, eestiaegne maja, 150 m², 2 korrust, vajab nüüdisajastamist, eestiaegne mööbel, suur aed, krunt 2580 m². **33 920 €**. Merike, 5858 8776.

UUS! Väike-Posti 27c, ep 76,0 m², krunt 600 m², 3 tuba. **115 000 €**. Uno, 516 9772.

UUS! Are alev, Pärivere tee, üp 123 m², kauplus-elamu, 4 tuba. **35 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Merimetsa tn, üp 116 m², 5 tuba, 2 korrust, krunt 600 m², heas korras. **109 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Põdra tn, 2 korrust, ep 154 m², krunt 600 m², 5 tuba, väljast maja renoveeritud. **110 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Veski tee, Reiu küla, 2 korrust, 168 m² / 1382 m², 5 tuba, osaliselt valmis. **86 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Paikuse, Pääsukeste pst 7, üp 173 m², krunt 741 m², uus maja, 4 tuba, saun, pelletiküte, köögmööbel koos tehnikaga. **149 000 €**. Peeter, 517 8920.

Vändra v, Kirikumõisa küla, üp 140 m², 3 tuba, krunt 4,37 ha, kuur, kelder. **25 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Paikuse v, Kurvitsa, 4tasapinnaline, 2 korrust, saun, garaaž, krunt 1789 m². **150 000 €**. Ülle, 5595 3455.

UUS! Häädemeeste, Pärnu mnt 25, 2 korrust, kauplus-elamu, krunt 1230 m², abihoon, väga hea asukoht. **45 000 €**. Uno, 516 9772.

UUS! Kalita k, endine Kalita kauplus, 2 korrust, kauplus-elamu, krunt 1437 m², abihoon, II k eluruumid remonditud. **23 900 €**. Uno, 516 9772.

UUS HIND! Sauga alevik, Paju 22, 160 m² / 961m², valmimisjärgus valge karp, kivikatus, saun, 3 magamistuba, ts-vesi, lok kanal, soojuspump, Pärnu 12 km, sisustusega. **69 900 €**. Henri, 514 1510.

Papsaare k, Lövi tee 9a, üp 144,2 m², krunt 1393 m², uus maja, 4 tuba, kamin, saun, köögmööbel koos tehnikaga. **159 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS HIND! Vändra v, Kadjaste k, üp 232 m², krunt 2177 m², pooliell maja-karp. **24 900 €**. Feliks, 5593 6655.

Viru 6, krunt 600 m², üp 163,2 m², 7 tuba, 2 kõrvalhoonet. **69 900 €**. Peeter, 517 8920.

Paikuse, Käärasoo põik 14, üp 160 m², krunt 970 m², kamin, el-küte, ts-vesi ja -kanal. **89 000 €**. Peeter, 517 8920.

UUS HIND! Varbla v, Raespa k, üp 48 m², krunt 2555 m², mereni 400 m. **19 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Mustaru k, üp 100 m², 3 tuba, kõrvalhoone, garaaž, maakelder, aed. **9800 €**. Tiit, 5452 4999.

Roheline tn, krunt 1386 m², uus katus ja fassaad, maja ajakohastatud. **125 000 €**. Getlin, 527 3482.

Aisa tn, 6 tuba, 2 korrust, saun, keskküte. **165 000 €**. Getlin, 527 3482.

UUS HIND! Karikakra tn, üp 148 m², krunt 642 m², saun. **68 000 €**. Ülle, 5595 3455.

Uuem palkmaja sauna ja kõrvalhoonetega, jõe ääres, üp 170 m², krunt 1,4 ha, privaatne. **199 999 €**. Tiit, 5452 4999.

Sauga v, Rütavere k, talumaja, krunt 18 ha. **58 000 €**. Maris, 5680 1005.

Audru v, Papsaare k, üp 280 m², krunt 3500 m², avar maja Pärnu lähedal. **143 000 €**. Feliks, 5593 6655.

Tahkuranna v, Laadi k, üp 290 m², krunt 1759 m², kvaliteetne majakarp määrimetsas. **79 000 €**. Feliks, 5593 6655.

Vändra, üp 180 m², 6 tuba, suur kõrvalhoone, garaaž, kuur, krunt 3600 m². **50 000 €**. Tiit, 5452 4999.

UUS! Paikuse, Oruvälja, 2 korrust, krunt 1500 m², 5 tuba, kamin, keskküte, uus maja. **139 000 €**. Ülle, 5595 3466.

UUS! Audru v, Papsaare k, 160 m² / 780 m², 2 korrust, 5 tuba, kamin, keskküte, ts-vesi ja -kanal. **130 000 €**. Ülle, 5595 3466.

Saarde v, Laiksaare k, üp 190 m², 2 korrust, vana palkmaja, krunt 8749 m². **17 576 €**. Tiit, 5452 4999.

Saarde v, Tihemetsa, mõisahäärber, üp 425 m², 15 tuba, krunt 1,7 ha. **15 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Vändra v, Kadjaste k, üp 60 m², krunt 7700 m², 4 tuba, kuur. **18 000 €**. Tiit, 5452 4999.

UUS HIND! Vändra v, Suurejõe k, üp 170 m², krunt 3500 m², 7 tuba. **49 800 €**. Tiit, 5452 4999.

Sauga v, Tammiste, uuem maja, 216 m², krunt 900 m², 6 tuba, suur garaaž, kasvuhoone. **99 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Tahkuranna v, rehielamu tüüpi, 185 m², krunt 1 ha, uus ahi, aknad, tuulekoda, meri 800 m. **32 000 €**. Henri, 514 1510.

Rohu tn, suur ja avara lahendusega maja, üp 261 m², krunt 641 m². **138 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Halinga v, Pallika k, üp 152 m², kinnistu 4,3 ha (3,1 ha kasemetsa), vanaaegne rehielamu, hea juurdepääs. **34 900 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Saarde v, Tihemetsa, üp 140 m², pooliell olev kivist majakarp, krunt 1250 m², järvi lähedal. **19 500 €**. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Audru v, Marksa k, üp 229 m², kinnistu 24 300 m², tipp-topp maja. **75 000 €**. Feliks, 5593 6655.

Sauga v, Tammiste, oja kaldal, 130 m², krunt 1250 m², linna ääres, garaaž, alias suvemaja kasvuhoonega. **59 999 €**. Tiit, 5452 4999.

Halinga v, Vee k, üp 312 m², 12 tuba, krunt 1,4 ha. **12 500 €**. Tiit, 5452 4999.

Sauga v, Kilksama k, üp 92 m², krunt 1042 m², praegu 3 tuba. **18 855 €**. Tiit, 5452 4999.

MAJAOSAD

Kesklinn, eksiisprojekts ette nähtud 3 korrust, üp 93 m². **55 000 €**. Tiit, 5452 4999.

Ringi 44, üp 143 m², 6 tuba (võimalikud variandid, 2 eraldi korterit), 2007. a renov majaosa I k, saun, dušš, müllivann, 2 WCd, rõdu, terrass, krunt 2600 m²



Kogemus ja koostööroom aastast 1992

Kutseline maakler Andrus Neeme
Tel 447 1007, 513 4255
andrus@prior.ee www.prior.ee

VÕTAME MÜÜKI TEIE KINNISVARA!
Paindlik koostöö, kvaliteetne tulemus.

2TOALINE KORTER



UUS! Kirsi 36, I k, üp 46,4 m², eraldi toad, läbi maja planeeringuga soe korter. Pakettaknad, uued radiaatorid, kilpparkettpõrandad. Korterihüsti, uus torustik, puhas trepikoda, mõistlikud maksed, laenu võetud ei ole. Korter vajab san-remonti. **34 800 €.** Andrus, 513 4255.

3TOALINE KORTER

Kitse 18a, III k, üp 51,9 m², ahiküttega korter kivimajas, päikesepoolseid aknad, köögis puuküttega pliit, tualett ja duširuum eraldi, korralikud küttekahad. Aknad osaliselt vahetatud, metallist välisukse, mõistlikud maksed. **34 000 €.** Andrus, 513 4255.

MAJA PÄRNUS



Roheline 19, eestiaegne puitmaja, 2 korrust, üp 100 m², 6 tuba, ahiküte, puuküttega pliit. Kõrvalhoones saun, garaaž ja kuur. Hooldatud 980 m² krunt. **99 000 €.** Andrus, 513 4255.

MAJAOSAD PÄRNUS



Rõugu 21, väikese elamu kogu teine korrus, 2 tuba, köök, üp 32,1 m², ahiküte, puuküttega pliit, dušš, WC, oma aed, korralik alumine naaber. Tugev kivimaja, asub vaikses umbtänavas. **26 500 €.** Andrus, 513 4255.

OTSIME KONKREETSELE OSTJALE

2toalist KORTERIT
Tammsaare pst-l, Side või Karusselli tn-l, umbes **40 000 €.**
Andrus, 513 4255.

2toal KORTERIT
Ülejõel, Räämal või Oja tn piirkonnas, I-III k, kuni **33 000 €.**
Andrus, 513 4255.

2toalist KORTERIT
Ülejõel, J. V. Jannseni tn-l või Uus-Sauga piirkonnas, I-II korrus. Andrus, 513 4255.

2toalist KORTERIT
Kuldse Kodus, kuni **30 000 €.**
Andrus, 513 4255.

MAJAOSA Pärnus oma aiamaaga, kuni **40 000 €.**
Andrus, 513 4255.



Haraka 13, elamu teine korrus, 3 tuba, üp 38,2 m², ahiküte, pakettaknad, elamul uus katus, krunt 600 m². Kõrvalhoones kuur ja saun. Maja asub vaikses umbtänavas, ümbruskonnas ainult eramajad. Privaatne – alumist korrust alaliselt elamiseks ei kasutata. **37 000 €.** Andrus, 513 4255.

RIDAELAMUBOKS

Roheline 67, korralik kivimaja, üp 189,8 m², 5 tuba, saunaruumid, garaaž, rõdu, oma päikesepoolne hoov, krunt 232 m², el-küte, soovi korral kogu sisustus. **132 000 €.** Andrus, 513 4255.

MAJA MAKONNAS



UUS! Tõstamaa vald, Seliste küla, suur mereäärne kinnistu 18,23 ha koos korraliku talukompleksiga. Privaatne asukoht, kinnistul asuvad hooned – rehielamu, ait, saun, maakelder – on heas seisukorras, merest 150 m kaugusel. Haavaesi-ne reaalse hinnaga mereäärne pakumine, mis sobib nii aasta ringi kasutamiseks kui suvekoduks. **110 000 €.** Andrus, 513 4255.

KRUNDID

Audru v, Papsaare k, Valgeranna lähedal Kullimännikus kõrghaljastusega kinnistud (1980–2207 m²), vesi, kanal, el. Audru jõe kaldal, lähedal golfiväljak. Hind **19,20 €/m².** Andrus, 513 4255.

Sauga v, Tammiste k, Põrgupõhja 3, kõrghaljastusega hooldatud suvilakrunt bussipeatuse lähedal, üp 1783 m². Krundil vana vundament ja kuur. Olemas el 220 V, vesi ja kanal. **11 000 €.** Andrus, 513 4255.

OBER HAUS
KINNISVARAFIRMA

Ringi 1, Pärnu | Tel 449 0230 | parnu@ober-haus.ee

KÕIKIDES PANKADES AKTSEPTERITAV EKSPERT-HINNANG SINU KORTERILE, MAJALE VÕI MAALE OBER-HAUSI PÄRNU BÜROOST!

Kinnisvara hindamine
Laire Kiveste 5193 6993
laire.kiveste@ober-haus.ee

KINNISVARAPAKKUMISED

ÜÜRIDA ÄRIPIND



Rüütli tn, kesklinn
Üp: 21,3 m². Üürile anda bürooteeninduspind. Ruumid asuvad maja teisel korrusel, rõdu hoovi poole. Sissepääs Rüütli tänavalt, värskest remonditud, elektriküte. Ruumi ees on ühine fuajee. Olemas sanitaarium ja köök.
Hind: 125 €/kuu ID: 321380
Heldi Rebane: tel 449 0230, 516 8148

MÜÜA RIDAELAMUBOKS



Kesa tee, Sauga vald
Üp: 129,5 m². Müüa Tammiste uuselamurajoonis Pärnu jõe kaldal ruumikas ridaelamuboks. Esimesel korrusel avatud köök-elutuba, suur terrass, WC, saun koos pesuruumiga ja garaaž. Teisel korrusel kolm magamistuba.
Hind: 129 000 € ID: 315966
Heldi Rebane: tel 449 0230, 516 8148

MÜÜA TALU



Soometsa, Häädemeeste vald
Üp: 116 m². Maja 116 m², saun 26 m², koosnevat lisaks kuurist 37,5 m² ja laudast 29,7 m². Maja on Pärnust 20 km. Kinnistu on hea juurdepääsuga ja looduslikult kaunis kohas. Olemas elekter ja vesi. Maja hoovis on ka kaev.
Hind: 20 000 € ID: 216103
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

ÜÜRIDA ANGAAR



Mere tn, Pärnu
Anda rendile angaar.
Hind 1 €/m² + km.
Lisanduvad kõrvalkulud ning ühekordne maakleritasu.

Hind: 658,9 €/kuu ID: 277056
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

MÜÜA KORTER



Side tn, Pärnu
Üp: 48,8 m². MÜÜA RANNA RAJONIS ILUS KORTER! Korter on teisel korrusel. Maja kõrval on ostadud parkimisplats, mida näeb ka otse aknast. Keldris on korralik ja mahukas panipaik. Sisustus sisustusosalongist Sirvos.
Kampaaniahind: 74 000 € ID: 242766
Terje Ojanurm: tel 449 0230, 5349 0855

MÜÜA KORTER



Suur-Veski tn, Kesklinn
Üp: 57,2 m². Müüa 2toaline korter. Korteris on avar esik, millest viib väike koridor avatud planeeringuga valgusküllasesse köök-elutuba. Valgusküllane on ka eraldi asuv magamistuba. Korteris on panipaik.
Hind: 56 200 € ID: 312673
Heldi Rebane: tel 449 0230, 516 8148

MÜÜA KORTER



Mere tn, Pärnu
Üp: 30 m². Müüa ahiküttega korter. Korter on kaasomandis 2 leibkonna vahel (korteeri üldpind on 65,2 m²). Müüakse 2/5 mõttelist osa. Vesi ja kanalisatsioon olemas. Eraldi WC.
Hind: 19 000 € ID: 311761
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

MÜÜA KORTER



Kuldse Kodu, Pärnu
Üp: 65,6 m². Müüa avar, muudetud planeeringuga ja tänapäevaselt renoveeritud korter Ülejõe piirkonnas. 3. korrus, 3 tuba, 2 magamistuba, avatud köök-elutuba, WC-duširuum, garderoob. Rõdud igast magamistoast.
Hind: 60 000 € ID: 321221
Heldi Rebane: tel 449 0230, 516 8148

MÜÜA KORTER



Mai tn, Pärnu
Üp: 45,7 m². Müüa 2toaline valgusküllane korter renoveeritud korrusmaja teisel korrusel. Korteris on magamistuba, elutuba, rõdu, köök, esik ning WC ja vannituba eraldi. Majale on väljastatud energiamärgis D.
Hind: 50 000 € ID: 321152
Heldi Rebane: tel 449 0230, 516 8148

MÜÜA MAJA



Eavere, Are vald
Üp: 139 m². Müüa stiilne rehielamu kompleks, privaatses asukohas. Pärnu südalinnast 22 km kaugusel. Kinnistul asuvad rehielamu, ait-külastemaja, saun, suitsusaun ja kuur. Rehetoas säilinud muld-põrand. Küsi lisa!
Kampaaniahind: 60 000 € ID: 294442
Terje Ojanurm: tel 449 0230, 5349 0855

ARCO VARA
Rüütli 47 | Tel 447 1430 | www.arcovara.ee/parnu

 MAIDO SEIN Pärnumaa piirkonna juht 510 4242	 SIRJE SAVVEST Kutseline maakler 524 2277	 EDA ERIISAAR Kinnisvaraala konsultatsioon ja hindamine 525 0142	 DIANA NÕMME Maakler/Hindaja 514 1045	 SIRJE PEETRI Maakler 5649 0195
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



Korter kivimajas
Müüa 3-toaline renoveeritud korter Vana-Pärnus, 55,1 m². I korrus, ahiküte, pliit. 2 eraldi tuba, köök-elutuba, dušš, WC. Kõrged laed. Aiaosa.
Hind **28 900 €.**
Sirje Savvest, 524 2277



Suurepärane asukoht
Müüa õdus 3-toaline korter vaiksel Väike-Jõe tänaval, üp 71 m². Vaade jõe. Privaatne sissepääs. Ahiküte. Rõdu ehitamise võimalus.
Hind **49 900 €.**
Diana Nõmme, 514 1045



Korter uuemas majas
Tulika 12
Müüa 2-toaline korter Pärnus, üp 45,9 m², III korrus. Heas seisukorras. Kõrgimööbel. Asub umbtänav lõpus.
Hind **49 900 €.**
Maido Sein, 510 4242



2-toaline rõduga korter
Müüa korter Pärnus Kitse tänaval, üp 46,0 m². II korrus. Eraldi köök, WC ja vannituba.
Hind **35 000 €.**
Sirje Peetri, 5649 0195



Korter Tihemetsas
2 tuba, köök, puupliit, kamin, WC, kaks sissepääsu, III korrus. Üp 33,1 m². Kõrged laed (2,7 m).
Hind **3300 €.**
Maido Sein, 510 4242



Ridaelamuboks Pärnus
Tamme tänaval
Müüa ridaelamuboks üp 146,70 m², läbi kolme korruse.
Hind **89 000 €.**
Sirje Peetri, 5649 0195



Maja suurel krundil Sindis
Müüa 2-toaline ahiküttega maja, üp 97 m². Kelder, sahv, suur abiruum ja väljaehitamata teine korrus. Krunt 1686 m².
Hind **34 000 €.**
Diana Nõmme, 514 1045



Töökojaks, laoks, garaažiks, tootmiseks
Müüa äripind Tootsis, üp 490 m², kinnistu 6646 m². El 64 A. Endise aiandi abihooned. Hea juurdepääs.
Hind **8500 €.**
Sirje Savvest, 524 2277

Otsin kliendile:

- 3-toalist korterit kesklinna või ranna piirkonnas, kuni 70 000 €. KIIRE!
Sirje Savvest, 524 2277, sirje.savvest@arcovara.ee
- 2-toalist korterit Ülejõe piirkonnas (soovitavalt Saugas), kuni 40 000 €.
Sirje Peetri, 5649 0195, sirje.peetri@arcovara.ee

Tasuta nõu 24/7

Eesti kinnisvara nõustamiskeskuse Pärnumaa esindus

6 200 300

www.arcovara.ee/6200300



Et JÕULUAEG oleks mureta, tegutse juba TÄNA!

Pakkumised kehtivad kuni 15. detsembrini või kuni kaup on jätkub

REV
aitab

Lincona
Erineva
suurusega
äärastatud
vaibad

Hinnad al

11.90
tk



15.60
4,8 l



Vivacolor 3
Täismatt
laevärv

VIVA
COLOR

26.20
9 l

19.90
4,8 l



Vivacolor 7
Matt
seinavärv

33.90
9 l



Lincona
laminaatparkett
Primafloor Certosa
(tamm, plank, 8 mm, kl 31)

6.90
m²



Soudal
Kollane
püstoli-
või
kõrrevaht
(kasutamine
kuni -10 °C)

3.90
750 ml



Kiilto Kestonit Termo
Põrandakütte
tasandussegu

10.90
20 kg

KIILTO



HAILO
ProfiLOT
kvaliteetredel
10 a garantii,
3x12 astet,
töökõrgus 9,25 m

237.-

REMONT & VIIMISTLUS

PÄRNU
REV

PÄRNU S Karja 6 E-R 8-18 L 9-15 P 10-14 VÄNDRAS Pargi 19 E-R 8-18 L 9-14

KÕIGE SUUREM KINGA VALIK EESTIS
italy king
САМЫЙ БОЛЬШОЙ ВЫБОР ОБУВИ В ЭСТОНИИ

Rohkem kui 100 erinevat mudelit

9.60 18.00 18.00 18.00 22.50 18.00 18.00

• Asume Pärnus Riia mnt 131 **MAXIMAXXX**

REAL ESTATE
LOSSI
KINNISVARABÜROO

Otsin kliendile
1-2TOALIST KORTERIT
Pärnus.

Võib vajada remonti.

Sobivusel kiire tehing!

Lossi KVB
tel 502 0358, www.lossi.ee
eino.ojandu@lossi.ee

22
AASTAT
EESTIS

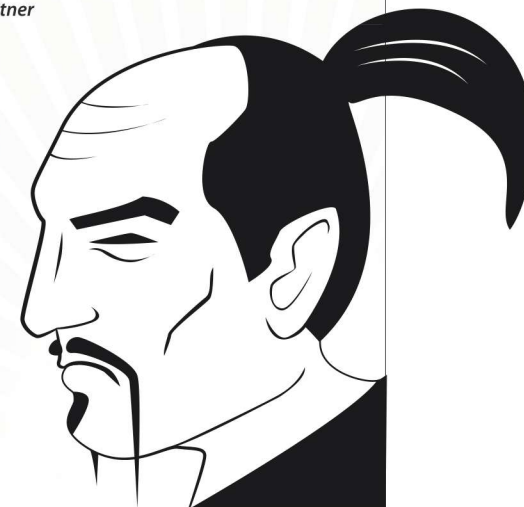
Japanparts
Sinu professionaalne partner

www.japanparts.ee

**Mehe uhkus
on korras auto!**

Parima hinna ja kvaliteediga
varuosad Jaapani ja Korea autodele!

Tallinn Kadaka tee 86C 672 0000
Punane 18D 672 0002
Tartu Tähe 127A 799 8020
Pärnu Tallinna mnt 70 446 5075
Viljandi Tallinna 86 434 2411



IMPORT AUTO

WWW.IMPORTAUTO.EE

Tallinna mnt 91a Pärnu

AUTODE MÜÜK:

Tel +372 5663 6966 • e-post info@importauto.ee

HOOLDUS:

Tel +372 511 9833 • e-post hooldus@importauto.ee

SÕLTUMATU VOLVO SPETSIALIST



11 990 €

Volvo C30 Summum 4 kohta 2.4 D 5
132 kW, 05/2007, Is 123 000 km, diisel,
automaat (Geartronic), tumepunane
metallik



10 990 €

Volvo S40 R-Design 5 kohta 2.0 D 100
kW, 04/2008, Is 183 000 km, diisel,
manuaal (6 käiku), heleroheheline
metallik



8490 €

Volvo S60 Sport Edition 5 kohta 2.4 D5
136 kW, 04/2007, Is 214 000 km, diisel,
automaat (Geartronic), hõbedane
metallik



8990 €

Volvo S60 Sport Edition 5 kohta 2.4 D
120 kW, 01/2008, Is 202 000 km, diisel,
automaat (Geartronic), must metallik



22 990 €

Volvo S80 EXECUTIVE ADVANCED
SAFETY FULL OPTION 5 kohta 2.4 D5
151 kW, 07/2011, Is 173 000 km, diisel,
automaat (Geartronic), valge metallik



11 490 €

Volvo V50 Drive 5 kohta 1.6 D 80 kW,
10/2009, Is 146 000 km, diisel,
manuaal, must



10 990 €

Volvo V70 Momentum MY08 5 kohta
2.4 D 120 kW, 08/2007, Is 208 000 km,
diisel, automaat (Geartronic), tume-
sinine metallik



15 990 €

Volkswagen Touareg Highline 5 kohta
2.5 TDI 128 kW, 05/2008, Is 142 000
km, diisel, automaat, must metallik



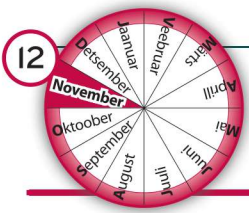
13 990 €

Mitsubishi ASX 5 kohta 1.6 86 kW,
01/2012, Is 20 020 km, bensiin,
manuaal, valge



11 890 €

Ford C-MAX 5 kohta 1.6 77 kW,
08/2011, Is 47 724 km, bensiin,
manuaal, oranž metallik



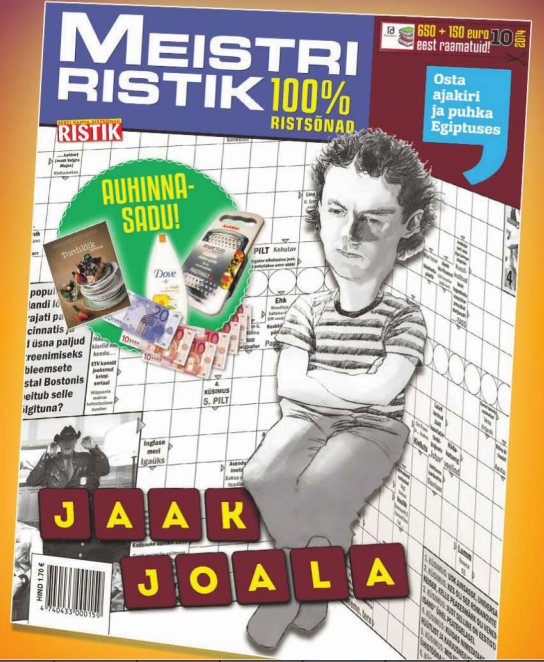
1918 Eestis loodi iseseisva Eesti Vabariigi politsei, tähistatakse kui Eesti politseipäeva.
1988 Esimese sõjajärgse Miss Estonia tiitli pälvis Heli Mets.

VABA AEG

RISTIKU RISTSÕNA

...LOOG (SÕNA- LURIJA)	INFO- AGENTUUR	SÕJA- MASIN	SAGELI	E. JOOKSJA (IN.+N)	ÖRSTED	JALAASTE	SEKUND	E. VUTIMEES (N.+EESN.)	KÖRTJAS MASS	MILLI- MEETER	E. NÄITLEJA- TAR (IN.+N)	MEETER	ALEVIK HARJUS	KITSPUNG	LEEDU RAHA	VEEPEALNE TEEJUHT	
ON IGAS KLASSITOAS						E. SPORDI- REPORTER (IN.+N)	LÖDI, LÖGA EAST					ALEVIK SAA- REMAAL	USA OSARIIK PÕHI PÜSTI				
VASTU-					KÄIB, KÄIB, AGA UKSENI EI JÕUA SUISA				KIRIETE MAKSJATE HINNAALAND FOOBIA (VEEHIRM)								
MÜRSEPA TÕORIIST							NURJATU						EMA- LAMMAS				
OMA NURK							PEALEKÄIV						MAHV				
PIKO-		E. HELILOO- JA (IN.+N) LAHUSTUS-						VÄLJAKÄIK AASIALANE							SENT		
EKSISTENTS				USKUMIS- VÄÄRNE VENE LEN- NUKIMARK					MAGNETO- FON POLE KAUA JUUA SAANUD						VASTU-		PÄRIKKUS- TEGURITE KOGUM

RISTSÕNA-
INIMESSED
EI UNUSTA
JOALAT!



ASUSTATUD KOHT					HOMO SUPISÕOGI- RIIST			NAISENIMI ASUTUSE ESINDAJA					PEALINN EUROOPAS	AJUTINE	VALKJAS KIHT KEEL	EINSTEIN	ÕLED	ISIKU TUN- NUSKOOD	PARANDUS	ELAVHÖBE	KIIRE
											NAIS- KALLIM LUSTI- LÕOMINE						HINGAMIS- TEEDE ALGUS				
						ULTRA- VIOLETT- KIIRGUS	KOIT KÄTE ÜHEN- DAMINE			EKSPLUA- TAATOR KÜMNE- KORDNE							SELLETAGI KAUGEMAL				
						SIIMENS	ALUS VÄL- JAPANEKU- TE JAAKS SIGITAMIS-					MAATÜKK KESK MERD TAEVATULI			TÄNU PÄL- VIV TEGU VÄHE MAKSEV						ESIMENE ALEVIK JÄRVAS
						SUU OSA		JÕGI VENES JADA					RIIDESORT KALA						NORRA MAAKOOD RAVIMITAI- ME MAAPEALNE OSA		
						E. ENDINE SKULPTOR			ARMUNUTE TEGEVUS VÄGA AUSTATUD						E. HELILOO- JA (IN.+N) NOOT						
						... VESKI			LAHTI LASKMA MEGA-								VARISENUD HOONE EKSA-				
						SOGASEKS TEGEMA							ENT								HÄDA JA RASKUSED



NIMEPÄEV

Konrad, Kuno, Kuuno

SUDOKU

4				2	1	8
9		3				2
8			1			3
				6	3	9
3	6	8	1			
			7	3		1
	3	4	8	5		
				7	1	4
4	9		7			

Täida tühjad kohad numbriga 1-9 nii, et üheski reas, veerus ja tumbleda joonega piiratud 9 ruudukesse poleks korduvaid numbreid.

TÄHTSAD TELEFONID

- Lääne-Eesti häirekeskus 112
- Politsei 110, 444 6444
- Kiirabi 112
- Linnavalitsuse infolaua telefon 444 8200
- Linnavalitsuse infotelefon 15 505
- ja e-post 15505@lv.parnu.ee
- Tänavavalgustus 443 4929
- ja e-post rike@elwo.ee
- Matuseteenused:
- Hingemaa OÜ 24 h 447 0090
- Viimne Tee OÜ 24 h 443 7400
- Vinuk OÜ 24 h 442 5111
- Infoteenus 1188
- Usaldustelefon 126
- Laste- ja perede varjupaik 443 1133

KOLMAPÄEVANE KALENDER

- KINO**
Keskraamatukogu suures saalis kl 18 Rootsi režissööride Maud Nycanderi ja Kristina Lindströmi film „Palme“ (rootsi keele ingliskeelsete subtiitritega). Sissepääs püri.
- KONTSERT**
Kontserdimaja kammersaalis kl 17.30 muusikakooli õpilaste sügiskontsert.
- ÕÖKLUBI**
Õöklubis Vaarikas tudengikolmapäev „Get Up!“. DJ Erko Käärats.
- LÖBUSTUS**
Pizza Hundi 2. korrusel kl 19.15 pilliklubi.
- Kentuki pubis** kl 19 mälumäng.
- Keskraamatukogus** kl 11 Mürakarukool 1,5-4aastaste lastele koos vanematega.
- Lavassaare raamatukogus** kl 17.30 kohtuvad lugejatega kirjanikud Heli Künnapas ja Margit Peterson.
- Tervise kultuurikeskuses** kl 19.30 „Hoogsas rütmis“. Tantsurühm Sudaruški.
- SPORT**
Spordihallis kl 19 Balti korvpalliliiga: KK Pärnu – Jurmala Fēniks.
- MUU**
Raekoja kl 17 rahvusvaheline ajurünnak „Ehitame näoga vee poole“. Peaesineja Marta Sekulka-Wronska („Läänemere kunstisadama“ rahvusvahelise visiooni-voistluse võitja, Poola), mõttetalgud juhatab Mark Soosaar.
- EELINFO**
Uues laserpargis (Lao 11) avatud uste päevad 15–19. Igale huvilisele tasuta mäng ja soodushinnaga peo broneerimine. www.laserpark.ee, tel 527 8011.
- NÄITUS**
Pärnu muuseumis püsiekspositsioon „11 000 aastat ajalugu – elamusi vanast ajast“. Avatud T-P 10–18.
Keskraamatukogu 1. korruse galeriis portselanimaalijate seltsi Lüster tööd. Aili Metsa maalinäitus „Looduse värvingud“.
Trepigaleriis fotonäitus „Talv Põhjalas“. **Lasteosakonnas raamatunäitus** „Kummitab! Kollitab!“. Algklasside kunstikonkursi auhinnatud tööd.

- Raekoja linnagaleriis** kl 17 Pärnu kunsti aastanäituse avamine. Avatud T-R 11–17, L 11–14.
- Kunstnike maja galeriis** Kuzja Zverevi näitus „Kunstniku elamine“. Avatud T-R 11–17, L 11–14.
- Uue kunsti muuseumis** Jaan Elkeni maalinäitus „Pilt ja sõna“. Ain Toimi taaskasutatud materjalidest valgustite näitus „Reaalsuse jäätmed“. Simson von Seakyli pronksskulptuuride näitus „Sügis mõnu – paugutaja Seakülä“. Avatud iga päev 9–19.
- Koidula muuseumis** püsinäitus Jannsenite tegevusest 19. sajandil. Avatud T-L 10–17.
- Endla teatrigaleriis** Andres Adamsoni fotod „Vesine valgus“.
- Kontserdimajas** Pärnu fotoklubi aruandenäitus 2014.
- Kuurordigaleriis Central** ehitenäitus „Kazuri pärlid“ ja Karmen Kärgi fotonäitus „Tantsides läbi Pärnu“. Avatud E-L 10–18.
- Agape keskuses** Henn Soodla fotonäitus „Rääma – vaeste-patus-te alev, 2“.
- Nooruse maja galeriis** Maire Bristol loodusmaalid. **Kohvikus** portselanimaali müüginäitus.

HOROSKOOP

- JÄÄR (21. III – 19. IV)**
Ihaldad täna ootamatult võimu. Ole ettevaatlik, sest see võib suhted autoriteetsete inimestega keeruliseks muuta.
- SÕNN (20. IV – 20. V)**
Ootamatud reisimisvõimalused võivad sulle sülle kukkuda. Samuti tulevad kõne alla edasised õpingud. Võimalusteaken on lahti vaid hetkeks.
- KAHSIKUD (21. V – 20. VI)**
Midagi ootamatut võib täna ette tulla seoses jagatud varaga või võlgadega. Need omakorda võivad pärandite ja kindlustusega seonduvad toimingud raskemaks muuta.
- VÄHK (21. VI – 22. VII)**
Suhted partnerite ja lähedaste sõpradega on täna ootamatud. Kõike võib juhtuda. Kui keegi otsib tülid, siis põgene. Inimesed on täna ülemäära impulsiivsed ja irratsionaalsed.
- LÕVI (23. VII – 22. VIII)**
Sinu igapäevast rutiini võivad segada elektrikatkestused, tuletõrjeõppused, arvuti ülesütlamine või inventuurid.
- NEITSI (23. VIII – 22. IX)**
Täna on õnneterohke päev laste jaoks. Olgu tegemist enda või kellegi teise järeltulijatega – kõikidel tuleb silma peal hoida.
- KAALUD (23. IX – 22. X)**
Sinu kodust rutiini võib segada majapidamisriistade purunemine. Samuti võib su uksele koputada mõni ootamatu külaline.
- SKORPION (23. X – 21. XI)**
Täna on sinu tähtkuju jaoks õnneterohke päev. Seepärast võta rahulikult ja pööra kõigele, mida ütled ja teed, rohkem tähelepanu.
- AMBUR (22. XI – 21. XII)**
Kui satud täna poodlema, loe tagasi saadud raha üle ja säilita ostutšekid. Midagi ootamatut seoses su finantsasjadega võib täna ette tulla.
- KALJUKITS (22. XII – 19. I)**
Tunned end mässumeelse ja väsimatuna. Keegi võib sinu suhtes kriitiline olla, kuid soovid kõigi silmis perfektne paista.
- VEEVALAJA (20. I – 18. II)**
Midagi ootamatut on toimumas kulisside taga. Seepärast tunnend end täna väsimatuna ja ootad kardinate avanemist.
- KALAD (19. II – 20. III)**
Kõikvõimalikud sportlikud sündmused võivad täna ootamatult tulemusteni jõuda. Oled täna võistlushimuline, kuid mõni asi on siiski sinu haardeulatusest väljaspool.

MÜÜK

MÜÜME Info 506 0422

- **KÜTTEPUID (30 ja 50 cm)** aasta ringi, kohaletoomisega:
 - must lepp - 34 €/rm
 - valge lepp - 28 €/rm
 - saarepuu - 32 €/rm
 - metsakuiv - 35 €/rm

• LEPAPINDE:

- 1,2 m, toores - 20 €/rm
- 30 cm, toores - 25 €/rm
- 50 cm, toores - 24 €/rm



SOODUSHIND! Kuivad kaseklotsid VÖRGUS ja PUISTENA ja segaklotsid VÖRGUS. Vedu TASUTA. 5349 2771.

Müüa kvaliteetne toores ja kuiv küttepuu 30–50 cm veoga (lepp, kask, saar). 5346 1200.

LIIV, KRUIUS, KILLUSTIK, MULDA, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kuivad klotsid kottides ja puidubrikett. 5662 5110.

Kvaliteetne kuiv ja toores HALU-PUU (must lepp) veoga. 564 4507.

Kasepinnud, -klotsid. 5392 8834.

Kuivad klotsid. Paksud kasepinnud. 5390 5039.

Pakitud TURBARIKETT. Kojuvedu. Tel 514 9745.

Kvaliteetne PUIDUBRIKETT. Vedu. Tel 5359 2794.

Kuivad PLEIDIPUUD ja KLOTSID. Kojuvedu. Tel 514 9745.

40 l kotipuu koju. 5699 3638.

Kartul soodsalt, vedu tasuta. 5620 8897.

Kuivad küttepuud 50 cm, kask 30 cm (võrkkotis). Transport. 504 4036, 512 9977.

Kuiv puu võrkkotis (kask, lepp). Tel 5815 2410.

KÕDUSÕNNIK 30 kg. KUIV HALU-PUU 30–50 cm. Tammaru Farm, 523 8852.

KÜTE: 3 m, halg 30–60 cm, võrgud, katlasse saar. Al 16 €/rm. Järeilmaks. 5620 8210.

Küttepuud 3 m ja halpuud 30–60 cm. Tel 5669 0234.

Küttepuud, kuivanud 2 aastat. 5342 4988.

LIIV, KILD, MULDA. 516 7789.

MULDA, KRUIUS, LIIV, KILLUSTIK. 5306 5285.

Noorlamba liha. 5563 2713.

Pinnud: kask, lepp, haab. 5844 6897.

TURBA- JA PUIDUBRIKETT koos veoga. 507 8754, briketivedu.ee.

Kvaliteetne toores ja kuiv küttepuu. Tel 5815 2410.

Müüa kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid, pelletteid ning puidu- ja turbabriketti alusel. Vedu tasuta. Kontakt 433 3130, 523 8503.

KINNISVARA

Pere soovib üürida korterit või maajaosa pikaks ajaks. 5394 5440.

Soovin üürida garaaži Pärnus, Paikuseel või Sindis. 505 4022.

Üürile anda keskk kööktuba. 5617 7302.

Üürile 1toal krt Mais. Tel 5341 1091.

Üürin Sindis 3toalise elamispinna. 5552 1265.

TEENUS

PAPINIIDU KOOPIAKESKUS
Paljundus, väljatrükk ja skaneerimine
Postkaardist maakaardini
 tel: 6016500
 pilt@termopilt.ee
 www.termopilt.ee
 Pärnu, Riia mnt. 106
TERMOPILT

Autode kere- ja värvitööd, kahjukäsitlus. Rohu 1a, Pärnu. PLEKU OÜ. 514 1091.

Arvutite tolmuhooldus –25% + TASUTA diagnostika. Riia mnt 131, Pärnu, 449 9537, www.ithaldus.ee.

Ehitame ja remondime, kõik sise- ja välistööd. 5632 7292.

ELEKTRITÖÖD. 502 9598.

HALUMASINA rent ja teenus (bensiiniga või elektriga, mobiilne). 5620 8210.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727, 24 h, hind 1,09 €/min.

Kopplaadur. 502 5738.

Korteri remont. 5617 8185.

Korvtöstuk, 22 m. 517 5783.

Maalritööd (pahteldus, värv, tapeet). 5901 7727.

Megakombo

VÄÄRTUSLIKUM, KUI PEALTNÄHA PAISTAB!

Aastas 251 numbrit paberlehte, 365 päeva digilehte, 4 numbrit ajakirja teadlikule tarbijale OSUTI, 6 numbrit ajakirja parimateks aastateks 30+ 11 numbrit ajakirja elukogenud inimesele 60+, aasta lõpus kalender

paberil

See kõik ainult **7.50 €** kuus

juridilisele isikule 8,60 €

arvutis

nutitefonis

tahvelarvutis

Pärnu Postimees
 PÄRNUMAA AJALEHT ASUTANUD J. V. JÄRNSSEN 1857

Lehte tellida või tellimust pikendada saab

Pärnu Postimehe toimetuses Rütüli 14, II k, kabinet 208
 www.parnupostimees.ee, telefonil 447 7087 või 617 7717

Ohtlike puude eemaldamine, võsa lõikus. Helista julgelt ja leiame leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

PLASTAKENDE REMONT. Margus Aknad OÜ. 5663 3850.

REMONDITÖÖD. 529 5483.

Selgetnägija Kristi vastuvõtt Pärnus. Reg tel 550 0093.

Tänavakivide paigaldus. 5802 6461.

VEOD KAUBIKUGA 2,2 t. 5686 8268.

Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldus. Valtsime kohapeal liideteta rennid pikkusega kuni 30 meetrit. Garantii. www.vihmavesi.ee, tel 5340 8113.

PAKUME EAKATELE KODUABITEENUST. Kui Sul on vaja abi kodus ning isikliku eluga seotud igapäevaelu vajalike toimingute sooritamisel ja asjaajamisel, siis me aitame sind. Introne OÜ, tel 444 0015, 5552 9833, www.koduabiteenus.ee.

VEO- ja TÖSTETÖÖD. 516 7789.

Pakun eakale inimesele abistamise teenust. 5848 3545.

TELLI PRÜGIKONTEINER 24/7.
 Tel 672 3000,
 www.prügivedu.ee.

Uus teenus tervisekosmeetika valdkonnas: kollageeniga mesoteraapia näole. Selle tulemusel on näo nahk säravam ja siledam juba esimesel korral. Samas ka elektromüostimulaatori Zlimline Transion Professional abil kaalu langetamine ja lihaste stimuleerimine. Eelregistreerimine tel 516 2037, asume Pärnus Aida 1.

TÖÖ

Pottsepp otsib tööd. 5555 3574.

JU Metall OÜ võtab tööle tootmisjuhi, valdkond: metallitööstus. Info 504 4761.

Noortevaldkonnas tegutsev MTÜ Noorteühing Eesti 4H kuulutab väljaj konkursi sekretäri ametikoha täitmiseks (täiskohaga). Asukoht Pärnu. Lisainfo info@eesti4h.ee või 443 2691. CV palume esitada elektroonselt info@eesti4h.ee hiljemalt 19.11.2014. Tööle asumise aeg esimesel võimalusel.

Mälestame
Arne KUUDISIMU
 Avaldame kaastunnet Sirjele perega.
 AS Pärnu EEK

Südamlik kaastunne Toivole perega kalli
Vello TÕNISTE
 kaotuse puhul.
 Ilona, Aivar, Sirje, Heinar

Töö Soomes 4teljelise horisontaalse spindliga CNC-metallitöötlemiskuse operaatorile. Tel 5845 5548.

METSAMATERJAL

Pärnasalu OÜ
 Tee metsa meist

PAKUME PARIMAT HINDA LEPA JA HAAVA ENAMUSEGA RAIETELE JA KINNISTUTELE
 info@sawmill.ee • Tel 513 1268
 www.sawmill.ee

DOONORID

Doonoripäev neljapäev, 13. nov kl 9–11 Audru kultuurikeskuses. Kaasa võtta isiklik tõendav dokument. Loo-simisel 3 raamatut.

SA Pärnu Haigla veretalitus

TEADE

Head Reumaliidu liikmed, kes soovivad osaleda 7. dets üritusel, helistage palun tel 5666 3365.

Siiras kaastunne Igorile perekonnaga armsa isa
Gustav KUIVA
 kaotuse puhul.
 AS Vennad-Dahl

Kallis Nadja, armsad Reet ja Reine peredega. Avaldame sügavat kaastunnet
Jüri SCHÖNI
 surma puhul.
 Malle ja Helmu

PÕLLUNDUS

Müüa nisu, söödateravili, jahu. 5649 2433.

SÕIDUKID

Müüa 2003. a Ford Focus. Hind 1000 €. Info 5564 8211.

Müüa heas korras VW TOURAN, toodud Saksamaalt, hooldusraamat, (2,0D, 103 kW, manuaal, tumesinine metallik, 2005. a). Tehniline hooldus tehtud Pärnu Audi esinduses, uus aku, uued naelkummid, võib kohe sõita. Tel 515 4570.

OST

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT VÕSA
 (raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepinkud, haavikud jne)
 Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
 www.reinpaul.ee

Soovin osta autogaraaži Pärnus või Paikusel. Tel +372 5362 1261.

GRUNДАР ПУИТ ОÜ

Metsakinnistute ja raie ost (sobivad ka osaliselt raiatud ja hüpoteebiga koormatud metsakinnistud)
 Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel
 Tel 525 9788 • harry@grundar.ee
 faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

Kuldne päike loojus, õõ pimedus jäi. Unehülma emastida vaju, mälestused helged jäid.

Teatame kurbusega, et lahkus kallis ema, vanaema ja vanavanaema

Aino TRIKSBERG
 23. IV 1929 – 8. XI 2014

Leinavad tütar ja poeg peredega.

Ärasaatmine 13. XI kl 13 Vändra Tervisekeskusest Vändra vanale kalmistule.

Südamlik kaastunne Niinale ja laste peredele kalli
Villu KESKÜLLA
 surma puhul.
 Mara, Tiiu, Martti

Avaldame sügavat kaastunnet kolleeg Jaanus Kesküllale isa
Villu KESKÜLLA
 kaotuse puhul.
 AS ATKO Grupp

Avaldame kaastunnet Toivo Tõnistele isa
Vello TÕNISTE
 kaotuse puhul.
 AS Matek



"Ajateenistuse kasulikkusest peaks rääkima Jürgen Ligile, mitte eesti rahvale."

Ajaloolane (IRL) Lauri Vahtra, Eesti Päävaleht

ARUTLUS

Eestimaa lakkab olemast

Akadeemik Ülo Vooglaid, kes on sekkunud nii Eesti perekonna kui piirivalve taastamise, enne kui hilja, väidab praeguse fossiilpoliitilise energeetikakursi kohta, et oleme kindlal katastroofi teel.

Rahvas on järjestikusest ja üheaegselt ulmelisest õvvaudisest tulvast nii väsinud ja tüdinud, et on juba immuunne igasuguste Rail Balticute, praamisaaga, rongiralli, kaevurite kisa ja isegi sellise lastekaitseaduse suhtes, mis lapsed armastavatest kodudest üks-põhjustel igrek-kolooniatesse võib tassida.

Kuni meeli segab poliitiline krossijooks ja valimisnimekirjadesse platseerumine, on taastava energia põhised energeetikud otsustanud luua lauslolluse, korruptsiooni ja ülbe fossiilpoliitika vastase pretseendi.

Monopoli kiiluvees

Novembri alguses asutas veerandsada tuuletehnoloogia arendajat tuuletehnoloogia liidu, kuhu kuulub üle kolmveerandi praegu töötavatest ja/või elektrivõrgu liitumise tuuleenergia tootjatest.

Mehed on veendunud, et tuuletehnoloogia innovatsioon suudab muuta tuule kümne aasta pärast majanduslikult konkurentsivõimeliseks fossiilsete kütustega. Tuuleenergia kui ikka veel teenimatult ja kunstlikult alternatiivne, on tulevikus baasenergia.

Kunstliku pidurdamine ja 21. sajandi uude heasse ilma jõudmise torpedeerimise nimi on ENMAK 2030 (Eesti energiamajanduse arengukava aastani 2030). Mitmete kümnest võimalikust valitakse korruptsioonihõngulise fossiilvõrgustiku tahtel selline elektrimajanduse arengukava, mis näeb ette tuuleenergeetika poole võrra vähenemise ja seda samal ajal, kui Euroopa Liidu teistes riikides tõuseb tuuleenergia soojuseks-valguseks muundamine pooleni. Meil on see vaid viis protsenti.

Tuuleenergiasse ja paralleelselt päikesepaneelidesse panustajad juhivad meie tähelepanu sellele, et majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ilmutab sellise valiku puhul pehmelt öeldes turueelistust. Senise monopoli kiiluvees on meie majandusse triivitud nõukogudeaegset natsionaliseerimist meenutav suhtumine: tore on, ehitage oma tuuleveskid valmis, võtame ära.

Sellest hoolimata on Eestis üks põlvkond insenere end nullist üles töötanud ja sõandab nüüd noortele kutsevalikul nõu anda. Kujunemas on rahvusvahelisel tasemel tuuletehnoloogia tööstus, mis suudab toota multimegavatt-klassi tuulikuud.

Üks selline seisab Saaremaal Tehumardi kandi seitsmetuulikulises pargis nagu emalaev, see on multimegavatt-klassi kuuluv tuulik Eleon 3M 116 võimsusega 3 MW, rootori diameetriga 116.

Samal ajal kui populistliku telereklaami kaevurid nõuavad, et jumal tekitaks põlevkivi ja nafta maapõue imeväel juurde, meenutab tuuleliidu eestkõneleja Hans Teiv: "Kesk-konda säästvad tehnoloogiad on maailmas infotehnoloogia kõrval teine megatrend ja



kirjanik

Kati Saara Vatmann

tuuletehnoloogia on sektor, mis annab tööd hulgalteel kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistidele."

"Tuul on väikeima kulukusega ja samas piiramatult energiatõhus, mida aga käesoleval ajal ei ole võimalik Eestis veel baasenergiaks kasutada, sest tuuletootmise väljund on ajas ebahülgeline. Võrgustik ei kanna välja. Seniste tuulikute efektiivsus- ja töökindlusnäitajad pole uusimatega samuti võrreldavad olnud, siin peitubki tuuletehnoloogia edasiarendajate peamine väljakutse. Stabiilsel ja odaval ning fossiilsete kütustega konkurentsivõimelisel tuuleenergiaga on koos teiste taastuvate allikatega suur tulevik," leiab Teiv.

Valede ja rumaluste harjumus

Mida meie märtsivalimiste või loojangu poole looklevas riigis samal ajal tehakse? Majandusminister Urve Palo rõõmustas 135 miljoni euro eest püstitatud gaasipõhise reservolektirijaama avamisest, justkui ei mõistaks, et imporditava gaasist sõltudes on meie iseseisvus ja julgeolek ohus.

Narva ehitatakse 300miljoni list Auvere elektrijaama ilmselgel kaalutlusel, et kõigepealt kütama maapõue tugevama õigusega tühjaks ja siis püstitavad ülbe omavoliga harjunud monopolistid kas oma tuulikud või võtavad ära nende omad, keda loodetakse põhiseaduslike riivete jadaühendustega põhja lasta.

Üldsus vaikib, sest rahval on valede ja rumaluste harjumus. Hulk ametnikke näib selle eest palka saavat, et hoiab teatud paberid laudadel kinni seni, kuni pumba juures olijatele sobib.

Kuna kõikvõimalikke riiveid ja rabistamisi tehakse pidevalt ümber, näivad kenad kodanikud arvavat, et las teevad, segavad ja lõhuvad, laamendavad ja sulgevad, eks alustame otsast, kui aprillikuuks jälle rahu maa peal ja selgub, mida kõike kaotanud ja hävitanud oleme.

Lausvalede rubriiki kuulub roheline energia nimetuse all hakkpuidu ahju ajamine. Valelikkuse kõrval tähendab see metsa hävitamist ja lihtrahvale küttehinnala lakkemise. Genotsiidi valdkonnast on rapsiõli lakkamine kenal kollasel Eestimaal.

Mujal Euroopas juba ei lubata algselt toiduks mõeldud õlitaimede väljade lõputuid mürgitamisega ja rohkem-rohkem-rohkem maast

ning keskkonnast välja pressitava õli nimel kõigepealt mesilaste, seejärel inimeste ja teiste loomade tapmist.

Tuuleliit pürib 2000 megavatti kokku saamise poole, aga Saksa samaa püstitas üks eraettevõtja üksinda 4000 megavattise tuulepargi.

Tundub, et maksimaksja raha eest peetakse palgal ametnikke, kelle tööülesannete hulka kuulubki paberite paigaldamine.

Minister võib 18 tundi ööpäevas rügada, tema asjalikud nõunikud samas rütmis rabada, ent kui kantsler laseb kellegi huvides või huvituse tõttu mõnel paberil laual tolmuda ning teine tippametnik ei liiguta lulle sellepärast, et tahtis tulla lulle aastate eest endale. Et ei saanud, siis nüüd torpedeerib. Mis see siis on kui mitte rahvavaenulik korruptsioon ja küündimatus?

Toetuste jagamine motiveerib

Kui majandusmees Imre Sams näiteks aastate eest Tori hobusekasvanduse alalhoidmise ja ülesehitamise oma era- ja südameasjaks võttis ning sinna kujuteldamatuid summasid investeeris, lubas riik igal aastal pool miljonit krooni panustada.

Selle asemel keelas järgmine minister hobusekasvanduse juurde kuuluva metsa majandamise, aga renti küsis endiselt. Selge, et nüüd käiakse kohtus. Nii, nagu mitu elektritootjatki riigiga kohut käib.

Imre Sams peab aga kurdurite katuste ja kilega asendatud akna klaaside kohta mõeldud ja näpuga näitajatele ütleva: et tema hoolitseb hobuste hea käekäigu eest, hoonete lagunemine ja metsa mädanemine on riigi valelikkuse ja lepingupidamatus tagajärg.

Erinevalt taastava energia eest seisvast rahvast on hobuimemed omavalitsustest tülistestki nõrgestatud.

Tori riikliku hobusekasvanduse säilitamine – igal teisel Euroopa maal on riiklik kasvandus – seisakust välja viimine ja edasiarendamine on põlluministri praeguse võimuaia ülioluline sooritus.

Ivari Padar teab, et arenenud riikides ollakse oma riiklike kasvanduste üle uhked, riiklik kuuluvus annab garantii, et 160 aastat alal hoitud ja püsti peetud kasvandus areneb üleüldiseks jõudluskuseks, mitte ei müüda seda hoone-lapp-jupphaaval maha.

Ökonoomne oleks ühendada hobused ja pullid. Hobuste puhul on samuti just täkkude pidamine, arendamine ja väärindamine ülioluline, seda enam, et Toris on pullide pidamise ja kõnnitamise infra ammusest aegadest olemas.

Pullijaama peaks püsti panema biogaasipõhise elektrijaama, parandatud katustele päikesepaneelid ja Tori põrgu kui inimväärsuse oasi kohale tuulegeneraatori. Nii lihtne ju.

Samal ajal kui ametnikud muinevad kuid ja aastaid paari pabe-

ri otsas, on Sams ja Padar üksmeel, et stagnatsioonist on vaja välja aidata riiklik-avalik suhtumine hobuse väärindamise ning õpetamata, käsitlemata, arendamata hobuste nagu lihakarja toetamine PRIA raha eest.

Toetuste jagamine motiveerib. Motiveerida tuleb aretust, traditsiooni ja hobusega töötamist, sporti, hobust kui lastekasvatuse tuge, hipoteraapiat ning hobuse viimist militaarias ja politseitöösse. Kõigil meie naabritel on ratsapolitsei. Ameerika tõi Baltimaadesse esimesena just ratsarügemendi. Eestis saaks see Toriga koostööd teha.

Hobuse väärindamisse panustamine kujundaks Torist Särevere hobusekasvatatajate õppebaasi, mis õpetaks välja tõelised hobuimehed. Ja oleks praktikabaas põlluliikloomadele zottidele-majandajatele.

Kuivõrd hobuse kasvatamine-õpetamine on viieaastane tootmistükk, on selleks suuteline vaid riiklik projekt. Samal ajal kui Eesti aborigeenne klepper enam hävimisohus pole, näitab Tori hobuse katastroofiline minusiivne vaikes, aga kindlat väljasuuremist.

Ebakindla ja määramatu olukorra lahendamiseks tuleb üks ülipidulik sündmus. Tori märade paaritamine kasvanduses üle kolme aasta, paarkümme määra reas. Lõbus, liigutav ja eriline sündmus. Ministri osavõtul.

Rahvas ei võta ei piirvalvet kaevanduseriiklust, praami-pressingut, Tori kasvanduse kidutamist ega koolide sulgemist tõsiselt. Eri- vajadusega laste koolid suletakse nii rahapuuduse kui sellepärast, et pole ametnikku ega instantsi, kes sõandaks öelda, kes sinna läheb ja et neid koole on vaja.

Kui erilised lapsed puistatakse tavakoolidesse, lähevad nad sügise- st sulguva Kaelase kooli direktori Diana Tarandi sõnul normlaste seas kiiresti katki. Õpilased ei saa õppida ega õpetajad õpetada ja koolidest saavad dramaatilised taltsutusasutused, kuni eriliste laste koolid avatakse taas. Inglismaal on see totter kinni-lahti tee juba läbi käidud.

Riik kaob

Tuuleliidu mehed teavad, et kogu selle soga juures on igasugused arengukavad, ENMAK 2030 kaasa arvatud, rahvale täiega ükskõik. Pankadele mitte, sest kui taastava energia põhised energeetikud pole riiklikku arengukava pangas ette näidata, siis raha ei saa. Aga väsinud ja tülgastunud inimesed ei viitsi enam süvenedagi.

Mis Rail Baltic?! Ah, Igor Mang ütles, et seda ei tule nagunii, sest Brüssel sellesse ogarusse üldse pappi ei pritsigi. No kuulge, keegi ei võta tegelikult uue lastekaitseaduse järgi lapsi peredelt ära ega kasvatada lastekodudes uusi kaevureid ja kinnipeetavaid. Jälle mingi...

See tingib aga tõsiasja, et praeguse kursiga galopeerime kuristikku. Aastal 2030 iseseisvat ja toimivat Eesti riiki enam pole. Tuleks jälle otsast alata. Meid teiega siis enam ei ole. Oleme põldude mürgitamisega ja saastemajanduse kätte surnud. Ongi nii. Kas taastava energia – või pole üldse. Aamen.

ARVAMUS

Pärnu Postimees
PÄRNUMAA AJALEHT
ASUTANUD J. V. JANNSEN 1857

Kaasame natukene

Oktoobri alguses kirjutasime siinsamas, et Pärnu vaikselt enesega rahulolus pole kaasava eelarve ideed korralikult isegi arutatud. Aga võiks, sest miks mitte? Tõime juhtkirjas kaasava eelarve positiivsete momentide na esile, et hea on see, kui mõni kaua vindunud idee kogub küllaldaselt toetust ja on lootust, et mõte viiakse järgmisel aastal lõpuks ellu. Samuti on positiivne anda vähemalt 16 aastastele noortele võimalus kodulinna kujundamisel kaasa rääkida.

Pärnu järgmise aasta eelarve projekt on valmimas ja selles kavatakse linnavalitsus esimest korda kaasavat eelarvet kasutada. Esialgsete andmete kohaselt läheb pärnakatele võimalus otsustada, kuhu paigutata tuleval aastal 30 000 eurot. Valikust on kõne all olnud laste mänguväljakud ja spordiväljakud.

Kaasava eelarve esirinnas astub Eestis praegu Tartu, kus kaasav eelarve juba traditsiooniks saamas. Järgmise aasta eelarvesse on seal planeeritud märksa suurem summa kui Pärnus, 140 000 eurot. Kaasamisprotsess on Tartus avatum kui alles alustavas Pärnus, sest Taalinnas koguti juba kevadel linlastelt ideid, mida selle summa eest teha. Rahvalt laekus 92 ideet ja oktoobris toimunud lõpphääletusele pääses neist 25. Ohte, kuidas hea mõte ära nullida, leiab Tartustki. Tartu linnavolikogu liige Jüri-Ott Salm Vabakunnast ütles Tartu Postimehele, et "see, mis praegu toimub kaasava eelarve näol, on kahjuks ikkagi PR-tegevus ja odav populaarsus, see ei ole kaasav eelarve".

Pärnus, isegi arvestades, et linnapea Toomas Kivimägi on võtnud eesmärgiks riigikogu, nii kiire ajaga ja kõigest 30 000 euroga väga suurt PRI ei tee ja odavalt populaarsust ei võida, kuid oht selleks muidugi on. Eks ole ennegi rahva enda rahaga rahval kosjas käidud. Kuid see selleks, kaasava eelarve tulek Pärnusse, kas või üpris väikesel ja vaikselt moel, on hea. Tartu kogemustest on kindlasti mõndagi head ja halba õppida, et esimene vasikas siin aia taha ei läheks.

(arvamus@parnupostimees.ee)

Esialgsete andmete kohaselt läheb pärnakatele võimalus otsustada, kuhu paigutata tuleval aastal 30 000 eurot.

60 AASTAT TAGASI

Pärnu KOMMUNIST

Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 37. aastapäeva puhul oli Pärnu linn täies pidehtes. Tänavaid kaunistasid tuhanded lipud ja loosungid, majade fassaade värvilised ilutulestikud, rohelistes vanikud, riigijuhtide portreed ja plakadid.

Kuurordis, tööstustes, asutustes ja ettevõtetes toimusid suure pidupäeva eelõhtul töötajate miitingud ja aktused, kus tuletati meelde neid võitlusrohkeid päevi, millal töötajad murdsid tsarismi ja kapitalistide võimu ning löid tee õnnelikele ja helgele tulevikule.

Töötajate kollektiivid tegid kokkuvõtteid oma senisest töösaavutustest. Paljud neist andsid suure tähtpäeva puhul kodumaale väärtuslikke töökinke.

(Pärnu Kommunist II. novembril 1954)



Selgusid Pärnu judomeistrid

Kuni 10aastaste judoipoiste Pärnu lahtistel meistrivõistlustel vabakooli spordisaalis osales 135 sportlast üle Eesti ja esindatud oli 16 judoklubi.

Meistrikulla teenisid Marcus-Mattias Prii (-21 kg, Samurái), Daniel Jeremejev (-23 kg, Dodze), Andry Avast (-25 kg, Toni Judokool), Alari Nõmmik (-27 kg, Samurái), Geron Vidder (-29 kg, Taifu), Ivans Makejevs (-32 kg, Ippon), Slava Zahharov (-35 kg, Kibuvits), Andrejs Vanags (-38 kg, Ippon), Georg Valdek (-42 kg, Aitodo) ja raskekaalus +42 kg Ruslan Ursaki (Kibuvits).

Turniiri korraldajaklubile Pärnu Samurái teid võistkondlikus arvestuses olulised punktid veel hõbemedali võitnud vennad Tair Tiitus (-27 kg) ja Rait Tiitus (-35 kg) ning pronksi teeninud Ander Laur (+42 kg).

Klubide arvestuses oli parim Tallinna Kibuvits, teiseks tuli Pärnu Samurái ja kolmandaks Riia Ippon. (PP)

Korvpalli Saaremaalt ja Tartust

Korvpalliklubi Pärnu U18 meeskond mängis Eesti noorte karikavõistlustel Tartus Salva/Rock I noormeestega, oli poolajaks ees 51:27 ja lõpuvileks 89:63. Järgmisena mängitakse kodusaalis ilmselt Virumaa Palliklubiga ja selle kohtumise võitja pääseb karikafinaali.

KK Pärnu veteranid löid kaasa Kuressaare traditsioonilisel 40+ turniiril. Alagrupis kaotati 15:26 Eesti mullusele 40+ meistrile BC Ribí, aga võideti 38:18 kohalik BC Vesse ja 29:24 1991. aasta NSVL meistrite Sergei Babenko ning Harri Drelli juhitud Cramo. Pronksimängus võitsid pärnakad 32:26 paljukordset Eesti 45+ meistrit Tallinna Parim Enne meeskonda. (PP)

Jõu noortele võrkpallihõbe

Maaspordiseltsi Jõud U16 vanuseklassi võrkpallimeistri võistlustel Kohilas esindasid Pärnumaad Pärnu linna spordikooli võistkonnad.

15 naiskonna seas kuulus Helju Suti naiskonnale hõbemedal (parima mängija auhinna teenis Karina Kert), tosin meeskonna seas said Toomas Jasmini hoolealused neljanda koha. (PP)

► TABLOO

Kergejõustik

Niidupargi KJK lahtised vasaaritegevõistlused. Võitjad: MJ (6 kg) Jaan Kiisk 48.82, PA (5 kg) Toomas Tankler 57.81, PB (4 kg) Mihkel Lepaste 50.29, TA (3 kg) Mari Lutšihin 32.58, TB (3 kg) Emely Karhu 35.81, TC (2 kg) Emely Karhu 40.95.



Jõulumäe metsajooksu 7,3 kilomeetri pikkusele põhidistantsile startis 78 spordisõpra.

Ants Liigus

Roman Fosti pani Jõulumäel oma paremuse maksma

Andris Tammela, Joel Kukk

Jõulumäe 30. metsajooksul, kus oma võimed pani proovile ligi paarsada spordisõpra, võitis põhidistantsil ülekaaluka paremusega esikoha Roman Fosti.

“Võtsin Jõulumäe jooksu tugeva treeninguna,” ütles 7,3 kilomeetri pikkuse võistlusmaa ajaga 23.59 lõpetanud Fosti. “Mul oli plaan joosta ikka nii, et süda ja hingamiselsundid saaksid koorumust. Tahtsin end siin veidi lahti joosta, sest stardin kahe nädala pärast Jaapanis Eesti koondisega ekidenis 10 kilomeetri distantsil. Sealt lähen Keeniassa laagrisse ja siis võistlen Iisraelis maratonil.”

Kokku joosti neljal distantsil

Fosti järel teisena finišeerinud Heinar Vaine kaotas võitjale 1.12 ja kolmandaks jäänud Vahur Teppan juba poolteise minutiga. Esikolmikule järgnesid Nikita Tserednitsenko (27.49), Raio Piiraja (27.52) ja Martin Tarkpea (28.44).

Parim naine oli üldarvestuses 36. koha saanud Anu Taveter ajaga 36.13.

Kuni 14aastaste 2000 meetri jooksus teenis poiste esimese auhinna Ragnar Lelle ajaga 7.58, tei-



Kõige nooremate jooksu võitis Uulu poiss Gregor-Marcos Kütt, kannul Uku Nõmm Aruväljalt.

seks tuli Marthen Tasalain 8.12ga ja kolmandaks Kasper Pisa 8.14ga. Piigade arvestuses jagasid ajaga 8.50 esimest-teist kohta Annaliina Vask ja Karin Pisa ning kolmandana jõudis lõpujoonele Ethel Saarnak (9.13).

1000 meetri distantsil olid 12aastaste poiste kolm paremat Rando Teearu (3.30), Päär Suursild (3.43) ja Kardo Erm (3.45) ning tüdrukute esikolme hulka

mahtusid Paula Kübar (3.52), Üle Järvoja (4.11) ja Mirjam Jakobson (4.13).

Kaks aastat nooremate pjedestaaile astusid Karl Markus Kiudma (4.05), Renar Jõeäär (4.18) ja Jüri Jefimov (4.19) ning Martha-Liset Rõõmussar (4.12), Kimberly Born (4.14) ja Marta Kübar (4.23).

Kahaksa-aastaste mehepoegade seas oli kiireim Laur Peetris (4.30), talle järgnesid Marton Mäerand (4.35) ja Marko Mardiste (4.36) ning tüdrukutest lõpetas esimesena Martina Juhansoo (4.33), kannul Carmel Rebane (4.46) ja Meril Adeela Alev (4.59).

Mudilaste poole kilomeetri jooksus jõudsid poiste esikolmikusse Gregor-Marcos Kütt (2.10), Uku Nõmm (2.15) ja Teet Järv-oja (2.30). Tüdrukutest oli parim Krisvel Järvelaht (2.58), teiseks tuli Liis-Marie Kaljur (3.09) ja kolmandaks Elizabeth Tamson (3.32).

Fostile meeldib Jõulumäel trennida

“Käin Jõulumäel jooksma igal nädalavahetusel, kui parasjagu Pärnus olen,” rääkis Fosti. “Siin on selline rada, mida tuleks joosta etevalmistusperioodil. Esiteks ta arendab jalgu ja on nagu jõutreening, teiseks südant. Asfaldil jooksmine arendab ainult südant, aga siin saad kaks trenni korraga. Lisaks säästad pehmel pinnasel jalgu ja viibid värskes õhus.”

Võistluse viiendana lõpetanud endine jalgpallur Raio Piiraja oli küll kohas pettunud, kuid kiitis samuti korraldust.

“Siia on alati hea tulla, sest hea pehme metsarada, ei tee jalgadele liiga,” ütles Piiraja. „Kui oled trenni teinud, siis jõuad joosta ja kui ei ole, siis ei jõua. Arvasin, et lõpuga teen ära neljanda koha mehele, aga jäin ikka viiendaks ja see on väike pettumus. Olen harrastaja, sporti teen töö kõrvalt niipalju, kui jõuan.”

Tasalain tahab endist hiilgust taastada

Jõulumäe tervisespordikeskuse juhataja Enn Tasalaini sõnade kohaselt on Jõulumäe metsajooks arengufaasis.

“Otsime endale õiget kohta ja unistame, et tuleks taas ajad, kui meil oli stardis 1000 jooksjat,” ütles Tasalain. “Praegu olen aga nähtuga väga rahul, sest kõikides vanuseklassides olid võistlejad väljas ja jääb lootet, et traditsioon jätkub.”

Tasalain lubas, et järgmisel aastal üritatakse rada pikendada ligi kümne kilomeetrini, nagu see oli jooksu hiilgeaegadel.

“Otsime seda mõnusat metsarada ja kui nädala sees rada tähistasin, kutsus ennastki jooksma,” muheles Tasalain. „Tuulevaikne mets, ei ole siin pikki sirgeid, maastik on üles-alla. Meil on nägemus olemas, kuidas rada tulevikus pikendada.“

Pärnu võitis neljanda liiga

Nädalavahetusel selgitati Pärnu kunstmurustaadionil Eesti meistrivõistluste neljanda liiga võitja, kui Pärnu jalgpalliklubi (PJK) meeskond sai tulises kohtumises lisaajal jagu Pirita JK Reliikvia meeskonnast tulemusena 2:1.

Mängu alustasid paremini külalised, kui 69. minutil skooris Pirita mängija Villu Varjas. Pärnakate poolt vastas 82. minutil värvavaga Magnus Villota.

Lisaajal oli juba rohkem õnne Pärnul, kui 110. minutil lõi võiduvärava Jako Kanter.

Neljas liiga on jagatud nelja tsooni ja iga tsooni võitjad tagasid juba varem endale koha aste kõrgemal, kolmandas liigas. Pärast liigahooaja lõppu loositakse tsoonide võitjad paaridesse ja nii selgitatakse nad play-off-süsteemis liiga üldvõitja.

PJK oli alistanud poolfinaalis FCF Tallinna ülikooli II meeskonna 5:0 ja Pirita oli parem Narva Transi duubelmeskonnast 3:1. (PP)



Hendrik Olde.

Isadepäeva turniiril mängis 13 võistkonda

Juba 14. korda toimunud Saarde valla isadepäeva maleturniiril said 13 võistkonna seas esikoha Hendrik ja Karl Erik Olde ning teiseks tulid Margareth ja Grete Olde. Kolmandat neljandat kohta jagasid Reet ja Tuuli Pikkmeets ning Allan ja Stephan Lebedev, neile järgnesid Lembit ja Karel Paan ning Erki ja Henri Ääremaa.

Hendrik ja Margareth Olde andsid huvilistele paarissimultaaniga ja võitsid kõik 15 partiid. (PP)

Lauatenniselapsed olid võidukad

Eesti lauatenniseliit korraldab lastele seeriavõistlust Stiga auhindadele ja selle kolmandaks etapiks olnud Tallinna Nõmme spordikooli turniiri võitis kaks Pärnu Vint-90/spordikooli mängijat.

Madis Moos oli esimene M11 klassis ja Mart Luuk M13 klassis, mõlemad on kolmest senipeetud etapist võitnud kaks ja seega sarja liidrid.

Pärnu Vint-90/SK juunior Valeria Sarõševa osales Lätis Aloja seeriavõistluse esimesel turniiril ja pälvis seal parima naismängija auhinna. (PP)



Mattias Siimar. Urmas Luik

